



Πάντειον Πανεπιστήμιο Κοινωνικών και Πολιτικών Επιστημών
Σχολή Κοινωνικών Επιστημών
Τμήμα Ψυχολογίας

ΟΔΗΓΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

ΑΚΑΔ.ΕΤΟΥΣ 2024-2025

I. ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΤΟΥ ΤΜΗΜΑΤΟΣ

Αλεξιάς Γιώργος, Καθηγητής, Τομέας: Κλινικής Ψυχολογίας

Γνωστικό Αντικείμενο: Κοινωνιολογία της υγείας και του σώματος

EMail: [galexias\(at\)panteion.gr](mailto:galexias@panteion.gr)

Τηλ.: 2109201721, Γραφείο Γ13

Αναγνωστόπουλος Φώτιος, Καθηγητής, Τομέας: Κλινικής Ψυχολογίας

Γνωστικό Αντικείμενο: Ψυχολογία της Υγείας

EMail: [fganang\(at\)panteion.gr](mailto:fganang@panteion.gr)

Τηλ.: 2109201704, Γραφείο Β9

Βατάκη Αργυρώ, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια, Τομέας: Εκπαιδευτικής και Γνωστικής Ψυχολογίας

Γνωστικό Αντικείμενο: Γνωστική Πειραματική Ψυχολογία

Email: [argiro.vatakis\(at\)panteion.gr](mailto:argiro.vatakis@panteion.gr)

Τηλ.: 210 9201708, Γραφείο Β7

Γιωτσιδή Βασιλική, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τομέας: Κλινικής Ψυχολογίας

Γνωστικό Αντικείμενο: Κλινική Ψυχολογία

Email: v.yiotsidi@panteion.gr

Τηλ.: 2109201688

Γιαννούση Ζωή Επίκουρη καθηγήτρια

Γνωστικό Αντικείμενο: Ψυχολογία της Υγείας

Email: [z.giannousi\(at\)panteion.gr](mailto:z.giannousi@panteion.gr)

Τηλ.: Γραφείο Ε5

Καζή Σμαράγδα, Καθηγήτρια, Τομέας: Εκπαιδευτικής και Γνωστικής Ψυχολογίας

Γνωστικό Αντικείμενο: Εξελεγκτική Ψυχολογία,

EMail: [kazisma\(at\)panteion.gr](mailto:kazisma@panteion.gr)

Τηλ.: 2109201711, Γραφείο Β13

Καρακασίδου Ειρήνη, Επίκουρη Καθηγήτρια θεματική :Κλινική Ψυχολογία

Γνωστικό Αντικείμενο Συμβουλευτική ψυχολογία

EMail: [irene_karakasidou\(at\)panteion.gr](mailto:irene_karakasidou@panteion.gr)

Τηλ.: Γραφείο Α6

Κατερέλος Ιωάννης, Καθηγητής, Τομέας: Κοινωνικής Ψυχολογίας

Γνωστικό Αντικείμενο: Μεθοδολογία Έρευνας στην Κοινωνική Ψυχολογία

EMail: [iokat\(at\)panteion.gr](mailto:iokat@panteion.gr)

Τηλ.: 2109201685, Γραφείο Α10

Κασσελίδης Δημήτριος Επίκουρος Καθηγητής

Γνωστικό αντικείμενο: Νευροψυχολογία

EMail: [d.kasselimis\(at\)panteion.gr](mailto:d.kasselimis@panteion.gr)

Τηλ.: 2109201707

Κορδούτης Παναγιώτης, Καθηγητής, Τομέας: Κοινωνικής Ψυχολογίας

Γνωστικό Αντικείμενο: Κοινωνική Ψυχολογία των Διαπροσωπικών Σχέσεων,

E-Mail: kordouti@panteion.gr

Τηλ.: 2109201802, Γραφείο Ε3

web: www.kordoutis.gr

Μαντόγλου Σουλτάνα, Καθηγήτρια, Τομέας Κοινωνικής Ψυχολογίας

Γνωστικό Αντικείμενο: Κοινωνική Ψυχολογία

E-Mail: madoglou@panteion.gr

Τηλ.: 210 9201691, Γραφείο Α6

Μέλλον Ρόμπερτ, Καθηγητής, Τομέας: Κλινικής Ψυχολογίας

Γνωστικό Αντικείμενο: Κλινική Ψυχολογία με Πειραματικές Προσεγγίσεις Συμπεριφοράς

E-Mail: mellon.robert@gmail.com

Τηλ.: 2109201800, Γραφείο Ε8

Παρπούλα Χριστίνα, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τομέας : Εκπαιδευτικής και Γνωστικής Ψυχολογίας

Γνωστικό Αντικείμενο: Εφαρμοσμένη Στατιστική και Μεθοδολογία Έρευνας στις Επιστήμες του Ανθρώπου και της Κοινωνίας

E-Mail: chparpoula@panteion.gr

Τηλ.: 2109201701, Γραφείο Β11

Πεζηρκιανίδης Χρήστος : Επίκουρος Καθηγητής

Γνωστικό Αντικείμενο : Θετική Ψυχολογία

E-Mail: pezir@panteion.gr

Τηλ.: 2109201702, Γραφείο Β10

Προδρομίτης Γεράσιμος, Καθηγητής, Τομέας : Κοινωνικής Ψυχολογίας

Γνωστικό αντικείμενο : Πειραματική Κοινωνική Ψυχολογία

Email: gprod@panteion.gr

Τηλ.: 2109201686, Γραφείο Α9

Σαμαρτζή Σταυρούλα, Καθηγήτρια, Τομέας: Εκπαιδευτικής και Γνωστικής Ψυχολογίας

Γνωστικό Αντικείμενο: Γνωστική Ανάπτυξη

E-Mail: samartzi@panteion.gr

Τηλ.: 2109201695, Γραφείο Α11

Τουλουμάκου Άννα Επίκουρη Καθηγήτρια, Θεματική: Αναπτυξιακή-Εκπαιδευτική-Σχολική

Γνωστικό Αντικείμενο: Εκπαιδευτική Ψυχολογία

E-Mail: a.touloumakou@panteion.gr

Τηλ.: 2109201711, Γραφείο Β13

Χρυσόχοου Ξένη, Καθηγήτρια, Τομέας: Κοινωνικής Ψυχολογίας

Γνωστικό Αντικείμενο: Κοινωνική και Πολιτική Ψυχολογία

E-Mail: xeniachr@panteion.gr,

Τηλ.: 2109201696, Γραφείο Ε5

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Ε.ΔΙ.Π.) ΤΜΗΜΑΤΟΣ**Ευθυμιάουλος Αχιλλέας,**

Γνωστικό Αντικείμενο: Διαδικασίες μάθησης στην Κοινωνία της Πληροφορίας

Email: efthimiopoulos@hotmail.com, a.efthimiopoulos(at)panteion.com

Γραφείο Ε13

Θεοδοσάκης Δημήτριος

Γνωστικό Αντικείμενο: Εκπαιδευτική Συμβουλευτική

Email: d.theodosakis(at)panteion.gr

Τηλ.: 2109201702, Γραφείο Β10

Μπράιλας Αλέξιος

Γνωστικό Αντικείμενο: Ψυχολογικές εφαρμογές στα μέσα και τις νέες τεχνολογίες

Email: abraillas(at)panteion.gr τηλ. 2109201701, Γραφείο Ζ1

Μωραΐτου Δέσποινα

Γνωστικό αντικείμενο: Φιλοσοφικές και ιστορικές διαστάσεις της ψυχολογίας

Email: dmoraitou(at)hotmail.com, d.moraitou(at)panteion.gr

Τηλ. : 2109201770, Γραφείο Ε3

Ντοροπούλου Μαρία

Γνωστικό Αντικείμενο: Διαπολιτισμική Παιδαγωγική

Email: mdoropoulou(at)panteion.gr

Τηλ: +30 2109201780 Γραφείο : Ε13, 5ος όροφος Νέου Κτιρίου

Φωτιάδης Φώτιος

Γνωστικό Αντικείμενο: Γνωστική Ψυχολογία

Email: fotisfotiadis@gmail.com, fotis.fotiadis(at)panteion.gr

Γραφείο: Β7, 2ος όροφος Νέου Κτιρίου

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΟ ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ (Ε.ΔΙ.Π.) ΣΧΟΛΗΣ**Κανάκη Χριστίνα, Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό Ε.ΔΙ.Π. Σχολής Κοινωνικών Επιστημών**

Γνωστικό αντικείμενο: Πληροφοριακή Παιδεία: μεθοδολογία αναζήτησης, αξιολόγησης και χρήσης της πληροφορίας.

E-mail: christina.kanaki(at)lis.panteion.gr , c.kanaki(at)panteion.gr

Τηλ. 2109201354, Βιβλιοθήκη, Γραφείο ΝΠ1

Λειβανά Γεωργία, Εργαστηριακό Διδακτικό Προσωπικό Ε.ΔΙ.Π. Σχολής Κοινωνικών Επιστημών

Γνωστικό αντικείμενο: Πληροφοριακή Παιδεία και μέθοδοι ακαδημαϊκής δημοσίευσης

E-Mail: georgia.leivana(at)lis.panteion.gr, g.leivana(at)panteion.gr

Τηλ. : 2109201405, Βιβλιοθήκη, Γραφείο ΝΠ1

ΚΑΘΗΓΗΤΕΣ ΑΛΛΩΝ ΤΜΗΜΑΤΩΝ Ή/ΚΑΙ ΑΛΛΩΝ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΩΝ

Δουζένης Αθανάσιος, Καθηγητής, Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Γνωστικό Αντικείμενο: Ψυχιατρική – Ψυχοϊατροδικαστική

Email: [thandouz\(at\)med.uoa.gr](mailto:thandouz(at)med.uoa.gr)

Κολαΐτης Γεράσιμος, Καθηγητής Ιατρικής Σχολής ΕΚΠΑ

Γνωστικό Αντικείμενο: Παιδοψυχιατρική

Email: [gkolaitis\(at\)med.uoa.gr](mailto:gkolaitis(at)med.uoa.gr)

Παναγοπούλου Φερενίκη, Επίκουρη Καθηγήτρια, Τμήματος Δημόσιας Διοίκησης

Γνωστικό αντικείμενο: Συνταγματικό Δίκαιο

Email: [fereniki\(at\)panteion.gr](mailto:fereniki(at)panteion.gr)

ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ ΑΛΛΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΩΝ

Υπότροφος Διδάκτορας ΕΣΠΑ , Υπότροφος ΕΣΠΑ, : τηλ

Υπότροφος Διδάκτορας ΕΣΠΑ: , Υπότροφος διδάκτορας ΕΣΠΑ, , τηλ.

Υπότροφος Διδάκτορας ΕΣΠΑ: , Υπότροφος διδάκτορας ΕΣΠΑ, , τηλ.

Υπότροφος Διδάκτορας : , Υπότροφος διδάκτορας ,τηλ

Υπότροφος Διδάκτορας : , Υπότροφος διδάκτορας,τηλ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

I. ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

6002 - «Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία Ι» - “Introduction to Social Psychology I”

Υποχρεωτικό Α΄ εξαμήνου

Διδάσκων: Γεράσιμος Προδρομίτης, Καθηγητής

Περιγραφή μαθήματος:

Το μάθημα αποσκοπεί σε μια πρώτη εξοικείωση των φοιτητών με τις επιστημολογικές αρχές, τα αντικείμενα μελέτης, τις μεθοδολογικές επιλογές και τις θεωρητικές προσεγγίσεις της Κοινωνικής Ψυχολογίας, ώστε να γίνουν κατανοητά η ιδιομορφία και οι στόχοι του συγκεκριμένου αυτού κλάδου της ψυχολογικής επιστήμης.

Μετά από μια ιστορική αναδρομή στα σχήματα σκέψης, στις ερευνητικές προσπάθειες και στα θεωρητικά κείμενα, που διαμόρφωσαν και σε μεγάλο βαθμό προδιέγραψαν την πορεία της κοινωνιοψυχολογικής σκέψης, γίνεται αναφορά σε κεντρικές έννοιες και θεωρίες γύρω από τις οποίες αυτή αναπτύχθηκε.

Θεματικές ενότητες:

- Θεωρία των μαζών του G. LeBon
 - Η ανακάλυψη του «κοινού» και η εφεύρεση της «κοινής γνώμης» από τον G. Tarde
 - Γνωστική Ασυμφωνία
 - Ψυχολογική Αναδραστικότητα
 - Κοινωνική Σύγκριση
-

6006 - «Εισαγωγή στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία Ι» - «Introduction to Developmental Psychology I»**Υποχρεωτικό Α' Εξαμήνου****Διδάσκουσα:** Σμαράγδα Καζή, Καθηγήτρια**Περιγραφή μαθήματος:**

Ο κλάδος της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας μελετά τη διαδοχή των αλλαγών (σωματικών, ψυχολογικών και κοινωνικών) που μετέρχονται τα ανθρώπινα όντα καθώς μεγαλώνουν. Το μάθημα στοχεύει στη συστηματική παρουσίαση των ερευνητικών εργαλείων, αλλά, κυρίως, των θεωρητικών προσεγγίσεων ερμηνείας των αναπτυξιακών αλλαγών (Piaget, Vygotsky, συμπεριφορισμός, προσέγγιση βιολογίας - ωρίμανσης).

Θεματικές ενότητες:

- 1) Τα κρίσιμα ερωτήματα του κλάδου της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας I
- 2) Τα κρίσιμα ερωτήματα του κλάδου της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας II
- 3) Ερευνητικά εργαλεία της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας
- 4) Παρουσίαση των κυριότερων θεωρητικών προσεγγίσεων για την ανάπτυξη I
- 5) Παρουσίαση των κυριότερων θεωρητικών προσεγγίσεων για την ανάπτυξη II
- 6) Γονίδια και περιβάλλον
- 7) Προγενετική ανάπτυξη: Αισθητηριακές δυνατότητες και εμβρυϊκή μάθηση
- 8) Βιωσιμότητα και προωρότητα
- 9) Πρώτη βρεφική ηλικία: Οι πρώτες ικανότητες και οι μηχανισμοί της αναπτυξιακής αλλαγής
- 10) Τα επιτεύγματα της βρεφικής ηλικίας: Αντιληπτικο-κινητική ανάπτυξη και γνωστικές αλλαγές
- 11) Η ερμηνεία του Piaget
- 12) Η κοινωνική ανάπτυξη και η ανάπτυξη της προσωπικότητας στη βρεφική ηλικία
- 13) Ερμηνείες για τη δημιουργία του δεσμού
- 14) Οι πρώτες εμπειρίες και οι επιπτώσεις τους

Περιγραφή μαθήματος:

Ο κλάδος της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας μελετά τη διαδοχή των αλλαγών (σωματικών, ψυχολογικών και κοινωνικών) που μετέρχονται τα ανθρώπινα όντα καθώς μεγαλώνουν. Το μάθημα στοχεύει στη συστηματική παρουσίαση των ερευνητικών εργαλείων, αλλά, κυρίως, των θεωρητικών προσεγγίσεων ερμηνείας των αναπτυξιακών αλλαγών (Piaget, Vygotsky, συμπεριφορισμός, προσέγγιση βιολογίας-ωρίμανσης).

Θεματικές ενότητες:

- Τα κρίσιμα ερωτήματα του κλάδου της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας
- Ερευνητικά εργαλεία της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας
- Παρουσίαση των κυριότερων θεωρητικών προσεγγίσεων για την ανάπτυξη
- Βρεφική ηλικία
 - Τα θεμελιώδη στοιχεία της γλώσσας
- Προσχολική ηλικία
 - Γλώσσα και μάθηση
- Μέση παιδική ηλικία
 - Σχολική εκπαίδευση
- Εφηβεία
 - Γνωστικός εγωκεντρισμός

6043 - «Εισαγωγή στην Κοινωνιοψυχολογική έρευνα Ι» - “Introduction to Social Research I”**Υποχρεωτικό Α' εξαμήνου****Διδάσκων: Ιωάννης Κατερέλος, Καθηγητής****Περιγραφή μαθήματος:**

Εισαγωγή στην ερευνητική διαδικασία στις κοινωνικές επιστήμες.

Θεματικές ενότητες:

- Εισαγωγή Ι
- Εισαγωγή ΙΙ: Το ερευνητικό ερώτημα
- Εισαγωγή ΙΙΙ: Η προσέγγιση
- Η συμμετοχική παρατήρηση Ι
- Η συμμετοχική παρατήρηση ΙΙ
- Η συστηματική παρατήρηση Ι
- Η συστηματική παρατήρηση ΙΙ
- Η συστηματική παρατήρηση ΙΙΙ
- Επανάληψη Ι
- Επανάληψη ΙΙ
- Συμπεράσματα

6119 - «Θεωρίες Προσωπικότητας & Κλινικές Εφαρμογές» -**“Theories of Personality and Clinical Applications”****Υποχρεωτικό Α' εξαμήνου****Διδάσκων: Φώτιος Αναγνωστόπουλος, Καθηγητής****Περιγραφή μαθήματος:**

Στόχος του παρόντος μαθήματος είναι να παρουσιάσει στον φοιτητή τις βασικότερες θεωρητικές απόψεις που αφορούν στη διαμόρφωση και εξέλιξη της προσωπικότητας καθώς επίσης και τις ψυχολογικές θεραπευτικές προσεγγίσεις και κλινικές εφαρμογές οι οποίες απορρέουν από τις εν λόγω θεωρίες.

Ο κορμός του μαθήματος αποτελείται από την εισαγωγή στις θεωρίες προσωπικότητας (η έννοια της προσωπικότητας, οι τρόποι αξιολόγησής της, η κλινική έρευνα κλπ.) και από επιμέρους θεωρητικές προσεγγίσεις.

Θεματικές ενότητες:

- Ψυχαναλυτική προσέγγιση του S. Freud
- Συμπεριφορισμός (Ι. Pavlov, B.F. Skinner)
- Κοινωνικο-γνωστική θεωρία (A. Bandura)
- Προσωποκεντρική προσέγγιση του C. Rogers
- Θεωρίες των χαρακτηριστικών της προσωπικότητας (H. Eysenck)
- Ψυχοθεραπεία και επιστημονική έρευνα

6005 - «Στατιστική Ι: Εισαγωγή στις Μεθόδους της Μονομεταβλητής Ανάλυσης» -**“Statistics I: An Introduction to Univariate Analysis”****Υποχρεωτικό Α' εξαμήνου****Διδάσκουσα: Χριστίνα Παρπούλα, Επίκουρη Καθηγήτρια****Περιγραφή μαθήματος:**

Το μάθημα αποτελεί μια εμπειριστατωμένη εισαγωγή στις μεθόδους περιγραφικής και επαγωγικής στατιστικής σε επίπεδο μονομεταβλητής ανάλυσης. Στόχος του μαθήματος είναι να εισάγει τους/ις

φοιτητές/τριες του Τμήματος Ψυχολογίας στις βασικές έννοιες και στη χρήση της στατιστικής μεθοδολογίας που εφαρμόζεται στην ψυχολογική έρευνα. Αναλυτικότερα, παρουσιάζονται στατιστικές μέθοδοι οργάνωσης, σύνοψης και παρουσίασης δεδομένων, και τέλος, στατιστικής συμπερασματολογίας όπως είναι οι στατιστικές εκτιμήσεις και ο έλεγχος υποθέσεων για τη μελέτη των χαρακτηριστικών και την ανάλυση των δεδομένων ενός δείγματος, με στόχο την εξαγωγή συμπερασμάτων για τον πληθυσμό μιας έρευνας. Στο μάθημα τίθενται τα πρώτα θεμέλια για την απόκτηση της στατιστικής σκέψης, με τις περισσότερες στατιστικές έννοιες να μην παρουσιάζονται με αξιωματικό τρόπο, αλλά ως προβλήματα που επιζητούν λύση. Παράλληλα, προετοιμάζεται το έδαφος για πιο προχωρημένες στατιστικές μεθόδους. Στο μάθημα γίνεται σύντομη επίδειξη εφαρμογών σε πραγματικά δεδομένα (με χρήση του στατιστικού πακέτου SPSS, της γλώσσας προγραμματισμού ανοιχτού κώδικα R, κ.ά.). Με το πέρας του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια, αναμένεται να α) έχει κατανοήσει τις βασικές αρχές που διέπουν τη Στατιστική στα πλαίσια των Κοινωνικών Επιστημών και ειδικότερα της Ψυχολογίας, και β) είναι σε θέση να περιγράφει, οργανώνει τα δεδομένα που συλλέγει (περιγραφική στατιστική) και να επιλύει προβλήματα εκτιμητικής και ελέγχου υποθέσεων (επαγωγική στατιστική), σε επίπεδο κυρίως μονομεταβλητής ανάλυσης.

Θεματικές ενότητες:

- Ο ρόλος της Στατιστικής και της Πιθανοθεωρίας στην Επιστημονική Έρευνα και στην Ψυχολογία
- Είδη μεταβλητών, μετρήσεις και κλίμακες μέτρησης
- Επίπεδα στατιστικής ανάλυσης (μονομεταβλητή, διμεταβλητή και πολυμεταβλητή)
- Η σημασία της Περιγραφικής και της Επαγωγικής Στατιστικής
- Μέθοδοι περιγραφικής στατιστικής (κατανομές συχνοτήτων, γραφικές παραστάσεις, μέτρα θέσης, μέτρα διασποράς, κ.ά.)
- Στοιχεία Θεωρίας Πιθανοτήτων (τυχαίο πείραμα, ορισμοί πιθανότητας, τυχαία μεταβλητή, η κατανομή πιθανότητας και τα χαρακτηριστικά της, θεωρητικές κατανομές πιθανότητας: κανονική, διωνυμική, Poisson, κ.ά.)
- Η σημασία του δείγματος και του πληθυσμού (στατιστικές δείγματος και παράμετροι πληθυσμού)
- Δειγματικές κατανομές και τα χαρακτηριστικά τους (κατανομές χ^2 , t και F , δειγματική κατανομή του αριθμητικού μέσου, της διασποράς, κ.ά.)
- Εκτιμητική: Σημειακή και με Διάστημα Εμπιστοσύνης (συντελεστής εμπιστοσύνης, διάστημα εμπιστοσύνης για τις παραμέτρους πληθυσμού)
- Έλεγχος υποθέσεων (μονόπλευρος και δίπλευρος έλεγχος, σφάλμα τύπου I και II, επίπεδο σημαντικότητας, έλεγχος υποθέσεων για τις παραμέτρους πληθυσμού)

Παρατηρήσεις:

Το μάθημα είναι το πρώτο μιας σειράς τριών υποχρεωτικών μαθημάτων [Στατιστική I (6005), Στατιστική II (6052) και Πρακτικές Ασκήσεις Στατιστικής (6079)] του Τμήματος Ψυχολογίας, κοινός σκοπός των οποίων είναι να δοθεί μια εισαγωγή σε ολόκληρο το φάσμα των στατιστικών μεθόδων (μονομεταβλητής, διμεταβλητής και πολυμεταβλητής ανάλυσης) που είναι απαραίτητες για την ανάλυση εμπειρικών δεδομένων από το χώρο της Ψυχολογίας και των Κοινωνικών Επιστημών γενικότερα.

Αξιολόγηση μαθήματος:

Γραπτή εξέταση με ανοιχτά βιβλία

6012 - «Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία II» - “Introduction to Social Psychology II”**Υποχρεωτικό Β΄ εξαμήνου****Διδάσκων: Γεράσιμος Προδρομίτης, Καθηγητής****Περιγραφή μαθήματος:**

Το μάθημα αποτελεί οργανική συνέχεια του μαθήματος «Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία I». Μετά από μια ιστορική και επιστημολογική ανασκόπηση, η οποία καλύπτει τη διαδρομή του κλάδου από τα τέλη του 19ου αιώνα μέχρι σήμερα, κατά την οποία τίθενται προβληματισμοί πάνω στο τι ήταν η Κοινωνική Ψυχολογία, πως εξελίχθηκε, τι θα μπορούσε να είχε γίνει και πως δομήθηκαν οι κατά καιρούς κυρίαρχες θεωρητικές, ερευνητικές και θεματολογικές της ενασχολήσεις, παρουσιάζεται η προβληματική των τεσσάρων επιπέδων ανάλυσης της κοινωνιο-ψυχολογικής πραγματικότητας. Η εν λόγω προβληματική προσεγγίζεται μέσω της αξιοποίησής της στους χώρους της Κοινωνικής Επιρροής και των Κοινωνικών Στάσεων και της αλλαγής τους.

Θεματικές ενότητες:

- Ιστορική και επιστημολογική επισκόπηση
- Τα τέσσερα επίπεδα ανάλυσης της Κοινωνιοψυχολογικής πραγματικότητας και της Ερευνητικής πρακτικής
- Συμμόρφωση και Υποταγή
- Ενδοτικότητα και Ιδεολογική Μεταστροφή
- Μειονοτική Επιρροή
- Κοινωνικές Στάσεις
- Μοντέλα Πειθούς και αλλαγής των κοινωνικών στάσεων

6013 - «Εισαγωγή στη Γνωστική Ψυχολογία» - “Introduction to Cognitive Psychology”**Υποχρεωτικό Β΄ εξαμήνου****Διδάσκουσα: Αργυρώ Βατάκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια****Στόχοι**

- Παρουσίαση της θεωρίας της γνωστικής ψυχολογίας και της σχέσης της με την Γνωσιακή επιστήμη
- Μελέτη των πιο σημαντικών γνωστικών λειτουργιών (αντίληψη, προσοχή, μνήμη κτλ)
- Εξοικείωση με την πειραματική μεθοδολογία που χρησιμοποιείται για την μελέτη της νόησης
- Ανάπτυξη της κριτικής εξέτασης των θεωρητικών απόψεων και πειραματικών εργασιών στο χώρο της γνωστικής ψυχολογίας

Περιγραφή Μαθήματος

Το μάθημα αυτό είναι μια γενική εισαγωγή στο πεδίο της γνωστικής ψυχολογίας. Γνωστική ψυχολογία είναι η επιστημονική μελέτη των νοητικών διεργασιών για το πώς λειτουργεί ο νους. Θα μελετήσουμε τον τρόπο που αντιλαμβανόμαστε πληροφορίες από το περιβάλλον, πώς η προσοχή χρησιμοποιείται για την επιλογή των εισερχόμενων αισθητηριακών πληροφοριών, πώς η γνώση οργανώνεται στη μνήμη, πώς νέες πληροφορίες προστίθενται στην μνήμη, και πώς παίρνουμε αποφάσεις και λύνουμε προβλήματα. Θα συζητήσουμε παλιές και νέες θεωρίες και θα αποκτήσουμε πρακτική εμπειρία κλασικών πειραμάτων που χρησιμοποιούνται για την μελέτη των παραπάνω διεργασιών. Στο τέλος του μαθήματος θα έχουμε αποκτήσει σημαντική γνώση για το πώς ξεκίνησε η Γνωστική Ψυχολογία, πού βρισκόμαστε σήμερα και τι πρέπει ακόμη να διερευνηθεί στο πεδίο.

6031 - «Βιολογική Ψυχολογία» - “Biological Psychology”**Υποχρεωτικό Β' εξαμήνου****Διδάσκων: Δ. Κασελίμης** Επίκουρος Καθηγητής**Περιγραφή μαθήματος:**

Στο μάθημα αυτό γίνεται μια εισαγωγή στη σύγχρονη θεώρηση της συμπεριφορικής νευροεπιστήμης. Σκοπός του είναι αφενός η εξοικείωση με τη σύγχρονη βιολογική θεώρηση της ψυχολογίας και, αφετέρου, η προετοιμασία για τη μελέτη της βιολογικής βάσης σύνθετων ψυχολογικών φαινομένων.

Παρουσιάζονται οι βιοψυχολογικές μέθοδοι έρευνας από την ιστολογική, νευροανατομική και ηλεκτροφυσιολογική μελέτη της δραστηριότητας των νευρώνων μέχρι τη λειτουργική απεικόνιση του εγκεφάλου, σε συνδυασμό με τη μεθοδολογία προσδιορισμού και καταγραφής συμπεριφορικών μεταβλητών. Μελετώνται οι βασικές δομικές και λειτουργικές μονάδες του νευρικού συστήματος, τα νευρικά κύτταρα και ο τρόπος μετάδοσης μηνυμάτων εντός και μεταξύ νευρώνων, δηλαδή τα δυναμικά ηρεμίας και ενεργείας, η συναπτική επικοινωνία και οι νευροδιαβιβαστές. Επίσης, περιγράφεται η νευροανατομία του νευρικού συστήματος, οι βασικές δομικές και λειτουργικές υποδιαιρέσεις του και η εξελικτική του πορεία φυλογενετικά και οντογενετικά. Κατόπιν μελετάται η διαχείριση των ερεθισμάτων από την αίσθηση μέχρι την αντίληψή τους, καθώς και το βασικό σύστημα ελέγχου των κινητικών αντιδράσεων. Το τελικό μέρος του μαθήματος επικεντρώνεται στη σύνδεση της Βιολογικής Ψυχολογίας με την κλινική Ψυχολογία και Ψυχιατρική, με την παρουσίαση στοιχείων ανάκαμψης από εγκεφαλικές βλάβες καθώς και στοιχείων αιτιοπαθογένειας ψυχιατρικών διαταραχών.

Θεματικές ενότητες:

- Μέθοδοι Έρευνας στη Βιολογική Ψυχολογία
- Νευρώνες και συνάψεις: νευροχημεία και φαρμακολογία του νευρικού συστήματος
- Η ανατομία, ανάπτυξη και εξέλιξη του νευρικού συστήματος
- Η διαχείριση των ερεθισμών: όραση και οπτική αντίληψη
- Η διαχείριση των αντιδράσεων: κινητικό σύστημα
- Το βιολογικό υπόστρωμα των ανώτερων γνωστικών λειτουργιών: μάθηση, μνήμη, συναίσθημα, στρες, γλώσσα
- Στοιχεία νευροψυχολογίας: ανάκαμψη από εγκεφαλική βλάβη
- Στοιχεία αιτιοπαθογένειας ψυχιατρικών διαταραχών.

6094 - «Εισαγωγή στην Κοινωνιο-Ψυχολογική Έρευνα II» - “Introduction to Social Research II”**Υποχρεωτικό Β' εξαμήνου****Διδάσκων: Ιωάννης Κατερέλος,** Καθηγητής**Περιγραφή μαθήματος:**

Εισαγωγή στην ερευνητική διαδικασία στις κοινωνικές επιστήμες. Συνέχεια του Ι.

Θεματικές ενότητες:

- Η συνέντευξη Ι
- Η συνέντευξη ΙΙ
- Η συνέντευξη ΙΙΙ
- Το ερωτηματολόγιο Ι
- Το ερωτηματολόγιο ΙΙ
- Το ερωτηματολόγιο ΙΙΙ
- Το πείραμα Ι
- Το πείραμα ΙΙ
- Το πείραμα ΙΙΙ
- Επανάληψη

- Συμπεράσματα

6353 – «Κλινική Ψυχολογία Ι» - “Clinical Psychology I”

Υποχρεωτικό Β΄ εξαμήνου

Διδάσκουσα: Βασιλική Γιωτσίδη, Επίκουρη Καθηγήτρια

Περιγραφή μαθήματος

Το μάθημα στοχεύει στην εισαγωγή των φοιτητών στο αντικείμενο, το έργο και τις βασικές θεωρητικές και πρακτικές αρχές του κλάδου της κλινικής ψυχολογίας. Το περιεχόμενο του μαθήματος αναπτύσσεται γύρω από τους τρεις κύριους άξονες της Κλινικής Ψυχολογίας: (α) την κλινική εκτίμηση, διάγνωση και αξιολόγηση, (β) την κλινική παρέμβαση, θεραπεία και πρόληψη, και (γ) την έρευνα σε θέματα προαγωγής της ψυχικής υγείας και αντιμετώπισης της ψυχικής δυσφορίας και της ψυχικής ασθένειας. Στο τέλος του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να έχουν αναπτύξει τις βασικές θεωρητικές γνώσεις και τις κλινικές δεξιότητες που συναρθρώνουν το μοντέλο του «επιστήμονα-κλινικού» στην κλινική ψυχολογία.

Θεματικές ενότητες

- Ορισμός αντικειμένου, πλαίσια εργασίας, εκπαίδευση και σχέση κλινικής ψυχολογίας με άλλους κλάδους στην ψυχική υγεία
- Ιστορική εξέλιξη κλινικής ψυχολογίας – μελλοντικές ανάγκες και προκλήσεις
- Κύρια θεωρητικά και ψυχοθεραπευτικά μοντέλα κατανόησης της ψυχοπαθολογίας και μελέτης των προβλημάτων ψυχικής υγείας
- Βασικές έννοιες και εφαρμογές της κλινικής ψυχολογίας παιδιού και εφήβου
- Η σημασία της ψυχοδιαγνωστικής αξιολόγησης στην κλινική πράξη - Βασικές αρχές και δεξιότητες διεξαγωγής κλινικής συνέντευξης – Σύνδεση με τον θεραπευτικό σχεδιασμό και τη θεραπευτική παρέμβαση
- Κλινική εκτίμηση νοητικής λειτουργίας και γνωστικής λειτουργικότητας με ψυχοδιαγνωστικές δοκιμασίες
- Κλινική εκτίμηση προσωπικότητας, ψυχικής λειτουργίας και ψυχοπαθολογίας με ψυχοδιαγνωστικές δοκιμασίες
- Αρχές δεοντολογίας, επαγγελματικά και ηθικά ζητήματα στην κλινική αξιολόγηση, τον θεραπευτικό σχεδιασμό και την κλινική παρέμβαση
- Ο ρόλος της πολυπολιτισμικότητας και της διαφορετικότητας στην κλινική ψυχολογία
- Προγράμματα πρόληψης στην κοινότητα: σχεδιασμός, εφαρμογές, αξιολόγηση
- Βασικές αρχές αξιολόγησης και κλινικής έρευνας και σύγχρονα ερευνητικά θέματα στην κλινική ψυχολογία

6053 - «Κοινωνική Επιρροή Ι» - “Social Influence I”

Υποχρεωτικό Γ΄ εξαμήνου

Διδάσκων: Γεράσιμος Προδρομίτης, Καθηγητής

Περιγραφή μαθήματος:

Στην εισαγωγή του μαθήματος ορίζονται οι έννοιες της κοινωνική επιρροής, τη στάσης και αλλαγής της στάσης, της πλειοψηφίας-μειοψηφίας, πλειονότητας-μειονότητας, δίνοντας ιδιαίτερη έμφαση στην έννοια της μειονότητας (άνομες, αντινομιστικές ορθόδοξες ή κανονιστικές, αντινομιστικές ετερόδοξες ή αντικανονιστικές μειονότητες). Παρουσιάζονται οι έννοιες της συμμόρφωσης-καινοτομίας, του τρίπολου πηγή - μήνυμα - στόχος και της ιδιομορφίας του κοινωνιοψυχολογικού βλέμματος στα φαινόμενα πειθούς. Επίσης, παρουσιάζεται το πρώτο θεωρητικό μοντέλο των διαδικασιών κοινωνικής επιρροής (Sherif, Asch, Milgram, Hollander), το οποίο έχει χαρακτηριστεί ως «λειτουργικό», και περιγράφονται τα βασικά χαρακτηριστικά που το διέπουν.

Θεματικές ενότητες:

- Στην πρώτη ενότητα παρουσιάζεται το θεωρητικό μοντέλο των διαδικασιών μειονοτικής κοινωνικής επιρροής, το οποίο έχει χαρακτηριστεί ως «γενετικό». Οι διαδικασίες διάδοσης μιας καινοτομίας από τις ενεργές μειονότητες εγγράφεται σε ένα σύνθετο τριαδικό κοινωνικό πλαίσιο, όπου εμπλέκονται τρεις κοινωνικές οντότητες -Εξουσία(ες) - Μειονότητα(ες) - Πληθυσμός(οι)-, οι οποίες διατηρούν σχέσεις διαφορετικής υφής μεταξύ τους.
- Στη δεύτερη ενότητα, παρουσιάζεται ο πειραματικός έλεγχος των θεωρητικών προτάσεων της πρώτης ενότητας.
- Όσο για την τρίτη ενότητα, αυτή αφορά εφαρμογές του τριαδικού μοντέλου κοινωνικής επιρροής στην κοινωνιοψυχολογική πραγματικότητα.

6123 - «Ψυχομετρία Ι» - “Psychometrics I”

Υποχρεωτικό Γ' εξαμήνου

Διδάσκων: Χ. Πεζηρκιανίδης, Επίκουρος Καθηγητής

Περιγραφή μαθήματος:

Ο στόχος του μαθήματος είναι η εκμάθηση των βασικών αρχών της ψυχομετρίας σαν κλάδος της ψυχολογίας. Θα παρουσιαστούν οι αρχές και τα αξιώματα της ψυχομετρίας όπως και εκείνα τα στοιχεία της εγκυρότητας, αξιοπιστίας και στάθμισης ψυχομετρικών δοκιμασιών που θεωρούνται ως τα πλέον σημαντικά. Επιπλέον θα ασχοληθούμε με τα ζητήματα δεοντολογίας και με τις κυριότερες θεωρίες που προσπαθούν να ορίσουν την έννοια της νοημοσύνης.

Θεματικές ενότητες:

- Εισαγωγή
- Ορισμός της Ψυχομετρίας
- Φιλοσοφία της επιστήμης και ψυχομετρία
- Μέτρηση και αξιολόγηση
- Είδη τεστ και δοκιμασιών
- Αναγνωρίζοντας τα καλά τεστ
- Κοινωνικές βάσεις της ψυχομετρικής μέτρησης
- Μαθηματικές βάσεις της ψυχομετρικής μέτρησης
- Ψυχολογικές και φιλοσοφικές βάσεις της ψυχομετρικής μέτρησης
- Αξιοπιστία και τεστ νοημοσύνης
- Η Ψυχομετρία στη διάρκεια του Α' Παγκοσμίου πολέμου
- Ζητήματα εγκυρότητας
- Εγκυρότητα κριτηρίου
- Σχέση εγκυρότητας και αξιοπιστίας
- Λειτουργικοί ορισμοί
- Εγκυρότητα περιεχομένου
- Εννοιολογική εγκυρότητα
- Εσωτερική σταθερότητα
- Ανάλυση ερωτημάτων
- Εφαρμογή κριτηρίων

6257 - «Η Ανάλυση της Συμπεριφοράς Ι» - “Behavior Analysis I”**Υποχρεωτικό Γ' εξαμήνου****Διδάσκων: Ρόμπερτ Μέλλον, Καθηγητής****Περιγραφή μαθήματος:**

Το μάθημα είναι το πρώτο μιας σειράς τεσσάρων μαθημάτων (6257, 6258, 6239 & 6238) που εισάγουν τη φιλοσοφία του θεμελιώδους συμπεριφορισμού, την πειραματική ανάλυση της συμπεριφοράς και τις εφαρμογές αυτής της επιστήμης στην ψυχοθεραπεία, στην εκπαίδευση και στη δημόσια πολιτική. Σε αντίθεση με τις δεσπόζουσες προσεγγίσεις στην ψυχολογία, οι οποίες αιτιολογούν τη συμπεριφορά αναφορικά με μεταφυσικά γεγονότα του νου, της ψυχής, της προσωπικότητας κτλ., στη συμπεριφοριστική προσέγγιση ερμηνεύουμε την προέλευση όλων των ψυχολογικών φαινομένων (π.χ., αντίληψη, σκέψη, λύση προβλημάτων, ψυχοπαθολογία) μέσω της ανάλυσης της μακροπρόθεσμης σχέσης του ατόμου με τα γεγονότα του φυσικού κόσμου. Έτσι, το μάθημα αυτό εισάγει την ψυχολογία ως μια θετική επιστήμη, απόλυτα συνυφασμένη με την εξελικτική βιολογία. Η ερμηνεία της προέλευσης των ψυχολογικών φαινομένων βασίζεται σε αρχές καθορισμού της συμπεριφοράς, αρχές πειραματικής προέλευσης οι οποίες έχουν βρεθεί να ισχύουν ανεξάρτητα από χαρακτηριστικά όπως το φύλο, η ηλικία, το επίπεδο εκπαίδευσης, ή ακόμα το βιολογικό είδος του ατόμου. Επομένως, οι αρχές αυτές αποδεικνύεται να είναι ιδιαίτερα ωφέλιμες στους φοιτητές ψυχολογίας, αφού εκπαιδεύονται στην ερμηνεία και την αιτιολόγηση μιας πληθώρας συμπεριφορών, σκέψεων και συναισθημάτων που χαρακτηρίζουν την καθημερινή ζωή του ανθρώπου. Επιπρόσθετα, εκπαιδεύονται σε παρεμβάσεις ρύθμισης των κατάλληλων συνθηκών, που βοηθούν στην αλλαγή των μη επιθυμητών ψυχολογικών καταστάσεων.

Θεματικές ενότητες:

- Ο πραγματισμός και ο θεμελιώδης συμπεριφορισμός ως εναλλακτικός τρόπος αιτιολογίας στην ψυχολογική ουσιαστικοποίηση.
- Συμπεριφοριστική μεθοδολογία: Η επιστημονική παρατήρηση, η πειραματική ανάλυση και τέλος η εκτεταμένη ατομική ανάλυση ως εναλλακτική στην στατιστική-ομαδική μέθοδο.
- Η κοινή, λανθασμένη παρουσίαση του συμπεριφορισμού ως ψυχολογία «ερεθίσματος-αντίδρασης», «μαύρου κουτιού» και «tabula rasa».
- Η πειραματική ανάλυση και η επιστημονική ερμηνεία ψυχολογικών φαινομένων.
- Η προκαλούμενη συμπεριφορά: Η φύση της, οι εξαρτημένες μεταβλητές και οι πρώτες αρχές καθορισμού της.
- Τα εξαρτημένα αντανakλαστικά και το ατομικό ιστορικό συσχέτισης ερεθισμάτων.
- Η γενίκευση και αποδυνάμωση των εξαρτημένων αντανakλαστικών, η δημιουργία συγκεκριμένων αντανakλαστικών και αντανakλαστικών της δεύτερης τάξης.
- Πολύπλοκα ιστορικά συσχέτισης ερεθισμάτων που ευνοούν ή αναστέλλουν την απόκτηση εξαρτημένων αντανakλαστικών.
- Τα συναισθήματα, η σεξουαλική διέγερση και άλλες εξαρτημένες αντιδράσεις στην ψυχοπαθολογία και στην ψυχοθεραπεία.
- Η διάκριση μεταξύ της πρόκλησης αντιδράσεων και της εκδήλωσης των δράσεων.
- Η συντελεστική συμπεριφορά: Η φύση της, οι εξαρτημένες μεταβλητές και οι πρώτες αρχές καθορισμού της.
- Η ενίσχυση, η εξάλειψη της ενίσχυσης και η επαγωγή δράσεων.
- Η διαφορική ενίσχυση και εξάλειψη της ενίσχυσης και η διαμόρφωση δράσεων.
- Η συντελεστική γενίκευση ερεθισμάτων και η συντελεστική διάκριση ερεθισμάτων.
- Η γνώση, η αντίληψη, η προσοχή, η έννοια και η αυτογνωσία ως φαινόμενα συντελεστικής διάκρισης ερεθισμάτων.

6312- «Εισαγωγή στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία II» - «Introduction to Developmental Psychology II»**Υποχρεωτικό Γ' Εξαμήνου****Διδάσκουσα:** Σμαράγδα Καζή, Καθηγήτρια**Περιγραφή μαθήματος:**

Το μάθημα αυτό αποτελεί τη συνέχεια της Εισαγωγής στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία I και περιλαμβάνει τις ακόλουθες θεματικές ενότητες:

Θεματικές ενότητες:

- 1) Η απόκτηση της γλώσσας
- 2) Ερμηνείες για την απόκτηση της γλώσσας
- 3) Γλώσσα και σκέψη
- 4) Η γνωστική ανάπτυξη στην προσχολική ηλικία
- 5) Η κοινωνική ανάπτυξη και η ανάπτυξη της προσωπικότητας στην προσχολική ηλικία
- 6) Η γνωστική ανάπτυξη στη μέση παιδική ηλικία
- 7) Η κοινωνική ανάπτυξη και η ανάπτυξη της προσωπικότητας στη μέση παιδική ηλικία
- 8) Πλαίσια ανάπτυξης - Γονικότητα
- 9) Η γνωστική ανάπτυξη στην εφηβική ηλικία
- 10) Η κοινωνική ανάπτυξη στην εφηβική ηλικία: Ταυτότητα
- 11) Η γνωστική ανάπτυξη στην πρώιμη ενήλικη ζωή
- 12) Η γνωστική ανάπτυξη στην ύστερη ενήλικη ζωή
- 13) Ανάπτυξη της προσωπικότητας και φυσιολογική γήρανση

6052 – «Στατιστική II: Εισαγωγή στις Μεθόδους Διμεταβλητής και Πολυμεταβλητής Ανάλυσης» - "Statistics II: An Introduction to Bivariate and Multivariate Analysis"**Υποχρεωτικό Δ' εξαμήνου****Διδάσκουσα:** Χ. Παρπούλα, Επίκουρη Καθηγήτρια**Περιεχόμενο μαθήματος:**

Το μάθημα αποτελεί μια εμπειριστατωμένη εισαγωγή στις μεθόδους περιγραφικής και επαγωγικής στατιστικής σε επίπεδο κυρίως διμεταβλητής, και εν μέρει πολυμεταβλητής ανάλυσης. Στόχος του μαθήματος είναι η εμβάθυνση των φοιτητών σε στατιστικές μεθόδους που εφαρμόζονται σε ένα σημαντικό μέρος της επιστημονικής έρευνας στο χώρο της Ψυχολογίας. Η έμφαση δίνεται α) στην παρουσίαση ειδικών θεωρητικών και εφαρμοσμένων θεμάτων στατιστικής ανάλυσης διμεταβλητών ή/και πολυμεταβλητών δεδομένων, και β) στην επιλογή της κατάλληλης στατιστικής μεθόδου, στις προϋποθέσεις χρήσης της καθώς και στην ερμηνεία και παρουσίαση (APA Style) των αποτελεσμάτων της. Στο μάθημα γίνεται παράλληλα σύντομη επίδειξη εφαρμογών σε πραγματικά δεδομένα με χρήση του στατιστικού πακέτου SPSS. Με το πέρας του μαθήματος ο/η φοιτητής/τρια, αναμένεται να έχει αποκτήσει μια πληρέστερη γνώση της στατιστικής μεθοδολογίας που εφαρμόζεται στην ψυχολογική έρευνα αλλά και την ικανότητα να την εφαρμόζει στην πράξη για την ανάλυση εμπειρικών ερευνητικών δεδομένων και την εξαγωγή λογικών συμπερασμάτων.

Θεματικές ενότητες

- Εισαγωγικές έννοιες (διμεταβλητά και πολυμεταβλητά δεδομένα, χρήση και χρησιμότητα πολυμεταβλητής ανάλυσης)
- Η σημασία της σχέσης μεταξύ δύο ή περισσότερων μεταβλητών
- Συνιστώσες στη διερεύνηση σχέσης μεταξύ δύο ή περισσότερων μεταβλητών (ύπαρξη, ισχύροτητα και μορφή σχέσης)

- Ανάλυση σχέσης ποιοτικών μεταβλητών (η συνάφεια και τα χαρακτηριστικά της, πίνακες συνάφειας, τετραγωνικοί πίνακες, περιθώρια και από κοινού κατανομή συχνοτήτων, έλεγχος ανεξαρτησίας, χ^2 τεστ, στατιστικά μέτρα συνάφειας για ονομαστικά και διατάξιμα δεδομένα κ.ά.)
- Ανάλυση συσχέτισης (γραμμική συσχέτιση, διάγραμμα διασποράς, συνδιακύμανση, πληθυσμιακός και δειγματικός συντελεστής συσχέτισης, έλεγχος σημαντικότητας και ιδιότητες συντελεστή συσχέτισης, παραμετρικοί (Pearson) και μη παραμετρικοί συντελεστές συσχέτισης, προϋποθέσεις εφαρμογής, ψευδοσυσχέτιση, μερική συσχέτιση κ.ά.)
- Ανάλυση Παλινδρόμησης (στοχαστικά μοντέλα, η έννοια του όρου “γραμμικό”, απλή γραμμική παλινδρόμηση, μέθοδος ελαχίστων τετραγώνων, εκτίμηση και ερμηνεία των παραμέτρων της παλινδρόμησης, ερμηνεία μεταβλητότητας, έλεγχος καλής προσαρμογής, προϋποθέσεις εφαρμογής, εισαγωγή στην πολλαπλή γραμμική παλινδρόμηση).
- Ανάλυση διακύμανσης (ανάλυση διακύμανσης κατά έναν παράγοντα και κατά δύο παράγοντες, έλεγχοι πολλαπλών συγκρίσεων, μέγεθος επίδρασης, προϋποθέσεις εφαρμογής, ανάλυση διακύμανσης επαναλαμβανόμενων μετρήσεων κ.ά.)

Παρατηρήσεις:

Το μάθημα αποτελεί συνέχεια του μαθήματος Στατιστική Ι (6005) του οποίου αντικείμενο είναι η μονοδιάστατη στατιστική προσέγγιση. Η βιβλιογραφία του μαθήματος της Στατιστικής Ι επίσης εξυπηρετεί μερικά τμήματα της ύλης του μαθήματος της Στατιστικής ΙΙ.

Αξιολόγηση μαθήματος:

Γραπτή εξέταση με ανοιχτά βιβλία

6323 - «Εισαγωγή στην Ψυχοκοινωνική επανένταξη και Κοινωνική Ψυχολογία» - “Introduction to Social Psychiatry and Community Psychology”

Υποχρεωτικό Γ' εξαμήνου

Διδάσκων: Φ. Αναγνωστόπουλος, Καθηγητής

Περιγραφή μαθήματος:

Η τρέχουσα κοινωνικο-οικονομική κρίση που πλήττει την Ευρώπη και ιδιαιτέρως τη χώρα μας, διαμόρφωσαν μία νέα οδυνηρή πραγματικότητα, στην οποία οι ανάγκες για φροντίδα ψυχικής υγείας παρουσιάζουν ραγδαία αύξηση. Νέες μορφές ψυχοπαθολογίας και κοινωνικής οδύνης καλούν την ψυχιατρική και ευρύτερα επιστημονική κοινότητα να επανεξετάσει το ερώτημα του «τι είναι φυσιολογικό» και τι είναι «παθολογικό»;

Απέναντι σε αυτή την πολυπλοκότητα των νέων αναγκών, η Κοινωνική Ψυχιατρική και Κοινωνική Ψυχολογία, ως «όχημα παροχής υπηρεσιών», διευρύνει τα πεδία των ερευνών της και αναπτύσσει δυναμική σχέση με άλλα πεδία, όπως της Επιδημιολογίας, της Δημόσιας Υγείας, της Φιλοσοφίας, της κριτικής Κοινωνιολογίας, της Κοινωνικής Ανθρωπολογίας της Ψυχανάλυσης, της Ψυχοθεραπείας και της Παιδοψυχιατρικής.

Η Κοινωνική Ψυχιατρική και Κοινωνική Ψυχολογία πραγματεύεται βασικές θεωρητικές και ιστορικές έννοιες και παρουσιάζει τις σύγχρονες τάσεις και δεδομένα, αναδεικνύοντας καλές πρακτικές Κοινωνικής Ψυχιατρικής τόσο στην Ελλάδα όσο και στον Ευρωπαϊκό χώρο. Οι επαγγελματίες συναντώνται στη βάση του βιοψυχοκοινωνικού μοντέλου για την αντιμετώπιση της ψυχικής ασθένειας και συμβάλλουν στην κατανόηση εννοιών και πρακτικών στο πλαίσιο της Προαγωγής και αγωγής ψυχικής υγείας, της Ψυχιατρικής μεταρρύθμισης, της Ψυχοκοινωνικής αποκατάστασης. Παράλληλα, δίνεται έμφαση σε καινοτόμες θεωρίες και πρακτικές, αλλά και νέες προσεγγίσεις, όπως εκείνες του μοντέλου Recovery, του ACT, της κουλτούρας της ενδυνάμωσης, της προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην ψυχική υγεία και της εταιρικής σχέσης με τους συλλόγους οικογενειών και ληπτών, προκειμένου να συγκροτηθεί και να εμπεδωθεί και στη χώρα μας ένα νέο παράδειγμα ψυχικής υγείας στην κατεύθυνση μιας κριτικής ανθρωποκεντρικής ψυχιατρικής.

6060 - «Κοινωνικές Αναπαραστάσεις» - “Social Representations”**Υποχρεωτικό Δ' εξαμήνου****Διδάσκουσα: Άννα Μαντόγλου, Καθηγήτρια****Περιγραφή μαθήματος:**

Προϊόν κοινωνιοψυχολογικής παραγωγής και «κατανάλωσης», οι κοινωνικές αναπαραστάσεις εντάσσονται σε ένα σύνθετο αλληλεπιδραστικό πλέγμα, όπου εμπλέκεται τόσο το άτομο όσο και η κοινωνία. Ένας από τους ορισμούς που προτείνεται για τις κοινωνικές αναπαραστάσεις είναι ότι αφορούν διαδικασίες μέσω των οποίων τα κοινωνικά υποκείμενα (άτομα ή ομάδες) κατασκευάζουν το φυσικό και κοινωνικό περιβάλλον τους με σκοπό να το ιδιοποιηθούν και να αλληλεπιδράσουν.

Στο μάθημα παρουσιάζεται η ιδιαιτερότητα των κοινωνικών αναπαραστάσεων, η διαδικασία σχηματισμού τους, οι συνθήκες ανάδυσή τους, το περιεχόμενό τους, η οργάνωσή τους, οι σχέσεις τους με τα συστήματα επικοινωνίας. Επιχειρείται, επίσης, η προσέγγιση μιας δυναμικής αντίληψης των κοινωνικών αναπαραστάσεων που σχετίζεται με τις διαδικασίες μετασχηματισμού, εξέλιξης ή αλλαγής τους. Ένας επίκαιρος προβληματισμός συνδέει τις κοινωνικές αναπαραστάσεις με άλλες μορφές σκέψης, όπως την κοινωνική μνήμη (ατομικές, συλλογικές, ιστορικές), την κοινωνική λήθη (λανθάνουσες μορφές κοινωνικής σκέψης) και την ιδεολογία.

Επίσης, παρουσιάζεται η μεθοδολογία προσέγγισης των κοινωνικών αναπαραστάσεων (συνεντεύξεις, ερωτηματολόγια γνώμης, πειράματα...), δίνοντας συγκεκριμένα ερευνητικά παραδείγματα. Τέλος, παρουσιάζονται τα αποτελέσματα ερευνών που καλύπτουν ένα ευρύ φάσμα αντικειμένων, όπως ιστορικά υποκείμενα, έννοιες, θεωρίες, κοινωνικές καταστάσεις, ιστορικο-πολιτικά γεγονότα (το παιδί, η γυναίκα, η ψυχάνάλυση, η ασθένεια και η υγεία, το σώμα, η ψυχική ασθένεια, ο πολιτισμός, η πόλη, η οικονομία, η πολιτική, η συνεργασία-ανταγωνισμός, η εξέγερση του Πολυτεχνείου ...).

Θεματικές ενότητες:

- Ορισμός των κοινωνικών αναπαραστάσεων και η σχέση τους με την κοινωνική ψυχολογία
- Από τις συλλογικές στις κοινωνικές αναπαραστάσεις
- Περιεχόμενο και οργάνωση της κοινωνικών αναπαραστάσεων
- Διαδικασία σχηματισμού τους και συνθήκες ανάδυσης
- Διάκριση μεταξύ επιστημονικής και αναπαραστασιακής σκέψης
- Συστήματα επικοινωνίας και κοινωνικές αναπαραστάσεις
- Λειτουργίες των κοινωνικών αναπαραστάσεων
- Κεντρικά και περιφερειακά στοιχεία: ένα διπλό σύστημα
- Οργάνωση των κοινωνικών αναπαραστάσεων και διαδικασίες μετασχηματισμού τους
- Σχέσεις κοινωνικών αναπαραστάσεων και άλλων μορφών κοινωνικής σκέψης (μνήμη, λήθη, ιδεολογία)
- Μεθοδολογία προσέγγισης των κοινωνικών αναπαραστάσεων - συλλογή δεδομένων - περιορισμοί
- Ερευνητικά παραδείγματα
- Συμπεράσματα

6354 «Εισαγωγή στη Νευροψυχολογία» - “Introduction to Neuropsychology”**Υποχρεωτικό Δ' εξαμήνου****Διδάσκων: Δ. Κασελίμης** Επίκουρος Καθηγητής**Περιγραφή μαθήματος:**

Η νευροψυχολογία μελετά τη σχέση της νόησης με τη λειτουργία του νευρικού συστήματος, στον υγιή εγκέφαλο αλλά και σε περιπτώσεις εγκεφαλικών βλαβών που προκαλούν νοητικές διαταραχές. Ειδικότερα η κλινική νευροψυχολογία εστιάζει στη διερεύνηση της σχέσης μεταξύ εγκεφαλικής λειτουργίας και νόησης όταν υπάρχει παθολογία, μέσω της μελέτης ατόμων με διαγνωσμένη ή

πιθανή εγκεφαλική βλάβη.

Στόχος του μαθήματος είναι η γενική επισκόπηση του πεδίου της νευροψυχολογίας με έμφαση στη σχέση μεταξύ νευρολογικών βλαβών και νοητικών διαταραχών. Το μάθημα αποτελεί μια πρώτη γνωριμία με την κλινική νευροψυχολογία και προσφέρει μια γενική θεώρηση της ιστορίας της, των βασικών της αρχών, θεωριών, έρευνας κι εφαρμογών.

Ενδεικτικό περιεχόμενο

- Ιστορική ανασκόπηση της νευροψυχολογίας και επιστημολογική αποτίμηση των ιδεών που μας έχουν κληρονομηθεί στην πορεία της.
- Αδρή ανατομία και ανάπτυξη του νευρικού συστήματος, του εγκεφάλου και του εγκεφαλικού φλοιού. Εγκεφαλική λειτουργία και συμπεριφορά. Γενικές αρχές της εγκεφαλικής λειτουργίας και της νευροψυχολογίας. Συζήτηση των ιδεών σχετικά με την εντόπιση των νοητικών λειτουργιών στον εγκέφαλο, την ημισφαιρική εξειδίκευση, καθώς και την αντιστοίχιση βλάβης-ελλείμματος.
- Λειτουργική ανατομία του εγκεφάλου και νοητικές λειτουργίες. Εξετάζονται ο λόγος και η ομιλία, η μνήμη, η οπτικοχωρική επεξεργασία και οι επιτελικές λειτουργίες, καθώς και οι εγκεφαλικές περιοχές που εμπλέκονται σε αυτές. Σύγχρονοι τρόποι απεικόνισης και λειτουργικής μελέτης του εγκεφάλου και των λειτουργιών του. Πλαστικότητα του νευρικού συστήματος και λειτουργική αποκατάσταση.
- Παρουσίαση των βασικών αρχών της νευροψυχολογικής αξιολόγησης για την ανίχνευση νευροψυχολογικών διαταραχών και παρουσίαση των βασικών δοκιμασιών για την αξιολόγηση των βασικών νοητικών λειτουργιών.
- Βασικές διαταραχές που προκύπτουν μετά από εγκεφαλικές βλάβες (αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια, όγκοι ή λοιμώξεις) ή άλλες αναπτυξιακές ή εκφυλιστικές παθολογίες σε ενήλικες και παιδιά. Παραδείγματα:
 - Αφασία.
 - Διαταραχές οπτικής ή χωρικής επεξεργασίας ανώτερης τάξεως (π.χ. αγνωσία μετά από βλάβη σε κροταφοϊνιακές περιοχές ή ημιαμέλεια μετά από βλάβες σε δεξιές βρεγματικές περιοχές).
 - Αναπτυξιακές διαταραχές, νοητική υστέρηση στα παιδιά και στους ενήλικες, άνοια τύπου Alzheimer και μετωποκροταφική άνοια, κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις.

Μαθησιακοί στόχοι

Μετά το πέρας των μαθημάτων οι φοιτητές/φοιτήτριες θα:

1. Έχουν ενημερωθεί για τους σημαντικούς σταθμούς στην ιστορία της μελέτης των νοητικών διαταραχών μετά από εγκεφαλικές βλάβες.
2. Έχουν κατανοήσει τις βασικές αρχές ανάπτυξης, ανατομίας και λειτουργίας του εγκεφάλου και τους σύγχρονους τρόπους μελέτης τους.
3. Έχουν επαρκή γνώση επί των νοητικών διαταραχών/ελλειμμάτων που προκύπτουν μετά από εγκεφαλικές βλάβες και σε διαταραχές της ανάπτυξης του νευρικού συστήματος.
4. Έχουν εξοικειωθεί με τις βασικές αρχές της νευροψυχολογικής αξιολόγησης για την ανίχνευση νοητικών διαταραχών και τους αντιπροσωπευτικούς τύπους δοκιμασιών για την αξιολόγηση των βασικών νοητικών λειτουργιών.

Θεματικές ενότητες:

1. Σύντομη ιστορική επισκόπηση

- Συσχέτιση του εγκεφάλου με τις νοητικές λειτουργίες. Εντοπιστές, μοναδιστές και ολιστές
- Ο εντοπιστικός χάρτης του Gall και η φρενολογία
- Φρενολόγοι εναντίον ολιστών
- Η αλλαγή του επιστημονικού παραδείγματος: Εντοπισμός και ημισφαιρική εξειδίκευση από τον Broca
- Η γένεση του συνδεσμισμού: Wernicke & Lichtheim
- Οι αντίπαλοι των “diagram-makers”: Jackson, Freud, Head, Goldstein.
- Η επικράτηση του νεο-συνδεσμισμού: Ο Geschwind και η Σχολή της Βοστώνης

- Σύγχρονη εποχή: Στο χείλος μιας επιστημονικής επανάστασης ή στην αυγή της «νεο-φρενολογίας»;
- Επιστημολογική αποτίμηση των ιδεών που μας έχουν κληρονομηθεί. Εντοπισμός – Μοναδισμός – Ολισμός – Συνδεσμολογία και αναβίωση Εντοπισμού – Ευρέως κατανεμημένα δίκτυα και εγκεφαλικά «ρεύματα».

2. Βασικές εννοιολογικές κατασκευές

- Οι γέφυρες μεταξύ γνωστικής ψυχολογίας και νευροψυχολογίας
- Βασικοί όροι στη νευροψυχολογία: Γλώσσα, Μνήμη, Επιτελικές λειτουργίες, ενεργός μνήμη, οπτικοχωρικές λειτουργίες, δράση και πράξη
- Ιστορικά στοιχεία

3. Βασική νευροανατομία

- Νευρώνες
- Βασικές πληροφορίες για το Κεντρικό και το Περιφερικό Νευρικό Σύστημα και την ανάπτυξή του
- Βασική ανατομία εγκεφάλου: λοβοί, κύριες έλικες και αύλακες
- Παρεγκεφαλίδα
- Φαία και Λευκή ουσία: Κυτταροαρχιτεκτονικοί χάρτες, τα είδη και η λειτουργία των δεσμών λευκής ουσίας.
- Επισκόπηση βασικών μεθόδων δομικής απεικόνισης και λειτουργικής μελέτης του εγκεφάλου

4. Βασική λειτουργική ανατομία

- Εμπλοκή μετωπιαίων, κροταφικών, βρεγματικών και ινιακών περιοχών του εγκεφαλικού φλοιού στη νόηση
- Υποφλοιικές δομές και η εμπλοκή τους στη συμπεριφορά
- Η εμπλοκή της παρεγκεφαλίδας στη συμπεριφορά
- Σύνθετα δίκτυα των δομών του φλοιού που υποστηρίζονται από φλοιο-φλοιικές συνδέσεις και αποτελούν το υπόστρωμα ανώτερων νοητικών λειτουργιών
- Βασικές αρχές και ιδέες πλαστικότητας και αποκατάστασης

5. Διαταραχές οπτικής και χωρικής αντίληψης: Αγνωσίες, ανοψία, ημιαμέλεια

- Διάγνωση
- Ταξινόμηση
- Κλινική εικόνα
- Νευρολογικό υπόστρωμα

6. Δράση και κίνηση: Απραξίες

- Διάγνωση
- Ταξινόμηση
- Κλινική εικόνα
- Νευρολογικό υπόστρωμα

7. Διαταραχές λόγου: Αφασίες

- Διάγνωση
- Ταξινόμηση
- Κλινική εικόνα
- Νευρολογικό υπόστρωμα

8. Αναπτυξιακές διαταραχές και εκφυλιστικές νόσοι

- Νοητική υστέρηση στα παιδιά και στους ενήλικες
- Άνοια τύπου Alzheimer και Μετωποκροταφική άνοια: Διάκριση από οξείες συγχυτικές καταστάσεις, Διάγνωση, Ταξινόμηση, Κλινική εικόνα, Νευρολογικό υπόστρωμα
- Διαταραχές μνήμης (αμνησίες): Εστιακές βλάβες, κρανιοεγκεφαλικές κακώσεις, σύνδρομο Korsakoff. Διαταραχές συνείδησης και κώμα.

- Πολλαπλή σκλήρυνση: Το νευροψυχολογικό προφίλ των ατόμων με ΣΚΠ και το ερώτημα περί προοδευτικής νοητικής έκπτωσης

9. Σπάνια περιστατικά

- Αμιγής αλεξία
- Αμιγής λεκτική κώφωση
- Προσωποαγνωσία
- Μέλη φαντάσματα
- Το σύνδρομο “Alien hand”
- Νευρολογικοί ασθενείς με μη αναμενόμενες νοητικές διαταραχές

10. Διαδραστικά σεμινάρια για την παρουσίαση των βασικών δοκιμασιών για την αξιολόγηση των νοητικών λειτουργιών

- Βασικές αρχές νευροψυχολογικής αξιολόγησης
- Αξιολόγηση επιμέρους νοητικών τομέων (π.χ. λόγου και ομιλίας, επιτελικών λειτουργιών, μνήμης)

6130 - «Πειραματικός Σχεδιασμός Έρευνας στην Ψυχολογία» - “Experimental research in Psychology”.

Υποχρεωτικό Δ' εξαμήνου

Διδάσκουσα: Αργυρώ Βατάκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Στόχοι

Σκοπός του μαθήματος είναι να προσφέρει τη δυνατότητα θεωρητικής και πρακτικής κατανόησης της πειραματικής μεθοδολογίας, τη δυνατότητα κριτικής υπαρχουσών ερευνών, καθώς και την ικανότητα πειραματικού σχεδιασμού με βάση τις αρχές της πειραματικής προσέγγισης

Περιγραφή μαθήματος:

Σε πολλά επιστημονικά πεδία είναι εύκολο να κατανοήσουμε πώς έχουμε αποκτήσει το σύνολο της γνώσης μας πάνω σε αυτά. Στην Ψυχολογία όμως δεν είναι πάντα προφανές το πώς γνωρίζουμε όσα γνωρίζουμε. Η μεθοδολογία έρευνας και ο πειραματικός σχεδιασμός αποτελούν τη βάση της μελέτης στην ψυχολογία, λόγω των οποίων η ψυχολογία χαρακτηρίζεται ως επιστήμη. Αυτό το μάθημα έχει σκοπό να εισάγει τους μαθητές στα βασικά στάδια διεξαγωγής μίας έρευνας σε θέματα ανθρώπινης συμπεριφοράς. Το μάθημα καλύπτει θέματα πάνω στη δημιουργία ερευνητικών υποθέσεων, στον ορισμό εξαρτημένων και ανεξάρτητων μεταβλητών, στην αξιολόγηση της εγκυρότητας και της αξιοπιστίας μιας μελέτης, στον πειραματικό σχεδιασμό για την αξιολόγηση αιτιωδών ισχυρισμών, καθώς και θέματα σχετικά με την επαναληψιμότητα και γενικευσιμότητα μιας μελέτης στον πραγματικό κόσμο.

6196 - « Κοινωνιολογία» - Sociology”

Υποχρεωτικό Δ' εξαμήνου

Διδάσκων: Γεώργιος Αλεξιάς, Καθηγητής

Περιγραφή μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές την κοινωνική βάση της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Το μάθημα αποσκοπεί να λειτουργήσει συμπληρωματικά στην ψυχολογική ερμηνεία της συμπεριφοράς προσφέροντας την κοινωνική διάσταση. Το μάθημα αποτελεί εισαγωγή στις βασικές θεωρίες, έννοιες, κατηγορίες και μεθόδους της Κοινωνιολογίας. Η Κοινωνιολογία ως κοινωνική επιστήμη, ερευνά τις κοινωνικές σχέσεις και τους κοινωνικούς θεσμούς καθώς και τους τρόπους με τους οποίους οι κοινωνίες συγκροτούνται, σχηματίζονται και εξελίσσονται. Υιοθετώντας μια κριτική προσέγγιση των κοινωνιολογικών θεματικών και προβλημάτων, προσδιορίζονται οι

τοπικές, εθνικές, διεθνείς και παγκόσμιες διαστάσεις των κοινωνικών φαινομένων. Το μεθοδολογικό κριτήριο για την κατανόηση των κοινωνικών σχέσεων και φαινομένων είναι αυτό που αφορά στη συλλογική πράξη των υποκειμένων, που, διαμέσου αυτής, κατασκευάζουν την ιστορία και τη βιογραφία τους. Οι κοινωνικές σχέσεις διέπονται από αυτές τις αρχές, όπως και οι τρόποι με τους οποίους τα υποκείμενα δρουν πάνω και μέσα στις διαφορετικές καταστάσεις και συνθήκες που βρίσκονται.

Θεματικές ενότητες:

- Κοινωνιολογία: Ορισμός και βασικές έννοιες
- Κοινωνιολογική Θεωρία
- Μέθοδοι κοινωνιολογικής έρευνας
- Ο πολιτισμός, η κοινωνία και το άτομο
- Κοινωνικοί τύποι, στρωμάτωση και ταξική δομή
- Οικογένεια, γάμος και προσωπική ζωή
- Παρέκκλιση και έγκλημα
- Εθνότητα και φυλή
- Σύγχρονες οργανώσεις
- Εργασία και οικονομική ζωή
- Επαναστάσεις και κοινωνικά κινήματα

6105 - «Εργαστήρια Ψυχολογίας» - “Laboratory of Social Psychology”

Υποχρεωτικό Ε' εξαμήνου

Διδάσκοντες: Ξ. Χρυσόχου, Γ. Προδρομίτης, Γ. Αλεξιάς, Σ. Μαντόγλου, Α. Βατάκη, Ά. Τουλουμάκου

Προαπαιτούμενα: ΠΡΟΑΠΑΙΤΟΥΜΕΝΑ ΤΑ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ Α ΕΞΑΜΗΝΟΥ:

- 6002 Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία Ι
- 6006 Εισαγωγή στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία Ι
- 6043 Εισαγωγή στην Κοινωνιο- ψυχολογική Έρευνα Ι
- 6119 Θεωρίες προσωπικότητας & Κλινικές Εφαρμογές

Στο μάθημα «Εργαστήρια Κοινωνικής Ψυχολογίας» οι παρακολουθήσεις είναι υποχρεωτικές, **με ανώτατο όριο δύο (2) απουσιών, και ο φοιτητής οφείλει να συμμετάσχει ενεργά.**

Περιγραφή μαθήματος

Στόχος του μαθήματος είναι να μυήσει τους φοιτητές στην κοινωνιοψυχολογική ερευνητική διαδικασία-η οποία ξεκινά από την επιλογή του θέματος και τελειώνει στη συγγραφή ενός επιστημονικού κειμένου- και κατά κύριο λόγο να τους κάνει να συμμετάσχουν εμπράκτως σε κάποια (ή κάποιες) φάσεις της ερευνητικής διαδικασίας, στη συλλογή ερευνητικών δεδομένων και στη στατιστικής τους επεξεργασία.

Στο μάθημα παρουσιάζονται συνοπτικά τα ερευνητικά διαβήματα και πραγματοποιείται έρευνα στην οποία συμμετέχουν όλοι οι φοιτητές. Σημειώνεται ότι δεδομένης της ποικιλομορφίας των μεθόδων και τεχνικών που χρησιμοποιούνται κατά τη συλλογή και στατιστική επεξεργασία των ερευνητικών δεδομένων (ημι-κατευθυνόμενες συνεντεύξεις, ανάλυση περιεχομένου -θεματική, συχνοτήτων, αυτόματης ταξινόμησης, κ.ο.κ-, ερωτηματολόγια κλειστών ή/και ανοικτών ερωτήσεων, πειραματικός σχεδιασμός και εγχειρηματοποίηση ανεξάρτητων -και επικαλούμενων- μεταβλητών, χρήση μη παραμετρικών, παραμετρικών ή/και πολυδιάστατων στατιστικών τεστ), δεδομένου επίσης του περιορισμένου διαθέσιμου διδακτικού χρόνου, ο κάθε διδάσκων επιλέγει τη μέθοδο και τεχνική που κρίνει ότι ταιριάζει καλύτερα στην ιδιαιτερότητα των ερευνητικών δεδομένων που θα συλλέξουν και καλούνται να επεξεργαστούν οι φοιτητές, και αυτές τους διδάσκει, μέσω της ενεργούς συμμετοχής τους στη συγκεκριμένη ερευνητική διαδικασία.

Σημειώνεται επίσης πως η επιλογή αυτή μπορεί να διαφοροποιείται από μέλος ΔΕΠ σε μέλος ΔΕΠ και από έτος σε έτος.

Ενδεικτικό διάγραμμα παραδόσεων

- Επιλογή και ορισμός ερευνητικού αντικειμένου
- Συνέντευξη
- Ανάλυση περιεχομένου
- Κατασκευή ερωτηματολογίου
- Σχεδιασμός πειράματος
- Καταχώρηση δεδομένων σε στατιστικό λογισμικό πρόγραμμα (SPSS)
- Στατιστική επεξεργασία και ανάλυση εμπειρικών δεδομένων
- Συγγραφή τελικής ερευνητικής έκθεσης

Αξιολόγηση μαθήματος

Η αξιολόγηση του μαθήματος γίνεται:

Στη βάση της ενεργής συμμετοχής των φοιτητών στο μάθημα και των ατομικών και ομαδικών εργασιών.

Με την τελική εργασία των φοιτητών, όπου οφείλουν να παρουσιάσουν το τμήμα της ερευνητικής διαδικασίας που συμμετείχαν κατά τη διάρκεια των εργαστηρίων (η οποία συμπεριλαμβάνει τη συλλογή και επεξεργασία των ερευνητικών δεδομένων).

6148 - «Μέθοδοι Έρευνας στην Κλινική Ψυχολογία» – “Research Methods in Clinical Psychology”**Υποχρεωτικό Ε' εξαμήνου**

Διδάσκων: Ι. Κατερέλος, Καθηγητής

Περιγραφή μαθήματος:

Ο στόχος του μαθήματος είναι η εκμάθηση των μεθόδων έρευνας που χρησιμοποιούνται σήμερα στην Κλινική, και Συμβουλευτική Ψυχολογία για την διερεύνηση εκείνων των μεταβλητών που θεωρούνται ως οι πλέον σημαντικές. Διαφορετικοί ερευνητικοί σχεδιασμοί παρουσιάζονται κριτικά, και οι επιστημολογικές τους βάσεις εξετάζονται και σχετίζονται με την κάθε μέθοδο. Παρουσιάζονται και αναλύονται τα κύρια αποτελέσματα σχετικών ερευνών και οι τάσεις για την πορεία και ταυτότητα της έρευνας στην Κλινική Ψυχολογία στο μέλλον.

Θεματικές ενότητες:

- Ο ρόλος της επιστημονικής μεθόδου στη κλινική και συμβουλευτική ψυχολογία
- Η επιστημονική σαν μέσο γνώσης
- Η επιστημονική μέθοδος και η ανθρώπινη συμπεριφορά
- Φιλοσοφία της επιστήμης για την συμβουλευτική ψυχολογία
- Το μοντέλο του επιστήμονα-κλινικού
- Επιλογή ερευνητικών ερωτήσεων και υποθέσεων
- Λειτουργικοί ορισμοί
- Αναγνώριση ερευνητικών μεταβλητών
- Συλλογή και ανάλυση δεδομένων
- Επιλογή και σχεδιασμός της ανεξάρτητης μεταβλητής
- Επιλογή και σχεδιασμός της εξαρτημένης μεταβλητής
- Επιλογή ερευνητικών σχεδιασμών
- Ζητήματα εγκυρότητας
- Ζητήματα εγκυρότητας
- Θέματα μεροληψίας συμμετεχόντων και ερευνητή
- Επιλογή και μεροληψία δείγματος
- Μεταξύ- και εντός ομάδων ερευνητικοί σχεδιασμοί
- Οίωνοι και διαχρονικοί ερευνητικοί σχεδιασμοί
- Ποσοτικοί περιγραφικοί ερευνητικοί σχεδιασμοί
- Ποιοτικοί περιγραφικοί ερευνητικοί

- Έρευνες τελικού αποτελέσματος (outcome studies): στρατηγικές και θέματα μεθοδολογίας
- Θέματα σχεδιασμού ερευνών της θεραπευτικής διαδικασίας (process research).

6287 - «Ιστορία και συστήματα της Ψυχολογίας» - “History and Systems of Psychology”

Υποχρεωτικό Ε΄ εξαμήνου

Διδάσκοντες: Παναγιώτης Κορδούτης, Καθηγητής, Δέσποινα Μωραΐτου, Ε.ΔΙ.Π.

Περιγραφή μαθήματος:

Το μάθημα παρακολουθεί τη γέννηση, τη μεταμόρφωση και την εξέλιξη των αντιλήψεων περί ψυχής και ανθρώπινης ύπαρξης στην πορεία του χρόνου. Η αφήγησή του εκτυλίσσεται από τη σύλληψή τους στις Ανατολικές παραδόσεις και τη θεμελίωσή τους, ως ψυχολογικών ιδεών, στην αρχαία Ελληνική φιλοσοφία, μέχρι την συγκρότησή τους σε ανεξάρτητη ψυχολογική επιστήμη, τον εικοστό αιώνα. Το μάθημα παρουσιάζει τα ψυχολογικά συστήματα του εικοστού αιώνα και τις σύγχρονες μετασυστηματικές τάσεις, στη γνωστική επιστήμη, τις νευροεπιστήμες, την αναπτυξιακή, την κοινωνική ψυχολογία και τη θεωρία της προσωπικότητας. Ιχνηλατεί το εκάστοτε κοινωνικοπολιτισμικό πλαίσιο από το οποίο ανέκυψαν οι περιπέτειες των ψυχολογικών ιδεών, ενώ υποδεικνύει τις σημαντικότερες φιλοσοφικές, επιστημονικές και κοινωνικές συνέπειες της εμφάνισής τους. Ταυτόχρονα, επιχειρεί, συγκρίνοντας και αξιολογώντας τις ψυχολογικές προσεγγίσεις, να αναδείξει την επιστημονολογική και μεθοδολογική συνέχειά τους, τις αντιθέσεις τους, τη διαλεκτική σχέση τους και την προοπτική τους. Σκοπός του μαθήματος είναι οι φοιτητές να διαμορφώσουν ολοκληρωμένη αντίληψη για τη βάση, τη φύση, το έργο της ψυχολογικής επιστήμης και τις συνέπειές του.

Θεματικές ενότητες:

- Η ιστορική θεμελίωση της Ψυχολογίας
- Γιατί μας χρειάζεται το παρελθόν της ψυχολογίας. Η συμβολή των αρχαίων ανατολικών πολιτισμών. Θεμελίωση της ψυχολογικής σκέψης στην Αρχαία Ελλάδα.
- Ρώμη και Μεσαίωνα
- Η αφύπνιση του πνεύματος με το Σχολαστικισμό. Η Ιταλική Αναγέννηση. Η Μεταρρύθμιση. Η Κοπερνίκεια επανάσταση.
- Η έλευση της μοντέρνας επιστήμης
- Η Γαλλική, η Βρετανική και η Γερμανική παράδοση: αισθησιαρχία-θετικισμός, παθητική και ενεργητική σύλληψη του νου.
- Τα ψυχολογικά μοντέλα σε αντιπαράθεση και σύγκριση
- Οι βάσεις της επιστημονικής Ψυχολογίας το 19ο αιώνα: Φυσιολογία, Ψυχοφυσική, Θεωρία της Εξέλιξης.
- Η μοντέρνα Ψυχολογία: φυσική επιστήμη ή επιστήμη του ανθρώπου;
- Συστήματα Ψυχολογίας στον εικοστό αιώνα
- Ο Αμερικανικός Λειτουργισμός
- Το Κίνημα της Ψυχολογίας της Μορφής
- Η Ψυχανάλυση
- Ο Συμπεριφορισμός
- Το Κίνημα της Τρίτης Δύναμης στην Ψυχολογία
- Σύγχρονες τάσεις: Νεολειτουργισμός
- Τα συστήματα της Ψυχολογίας και οι ψυχολογικές ιδέες υπό συνθετικό πρίσμα. Η προβληματική της επιστήμης, συμπεράσματα και προοπτικές

6401 Εισαγωγή στη Συμβουλευτική Ψυχολογία -Introduction to Counselling Psychology

Υποχρεωτικό Ε΄ εξαμήνου

Διδάσκουσα: Ειρήνη Καρακασίδου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Περιγραφή μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στις βασικές αρχές και θεωρίες της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας, μελετώντας τις βασικές θεωρίες και τα μοντέλα ψυχοθεραπείας που υποστηρίζουν την πρακτική της ατομικής και ομαδικής Συμβουλευτικής Ψυχολογίας. Ακόμα γίνεται αναφορά σε μοντέρνες και μεταμοντέρνες θεωρίες αναφορικά με τη φύση του ανθρώπου. Μέσα από την διδασκαλία του παρόντος μαθήματος θα υπάρξει εξοικείωση με τις βασικές δεξιότητες της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας και της δεοντολογίας.

Το μάθημα αυτό χωρίζεται σε θεματικές, οι οποίες καλύπτουν το εύρος του κλάδου της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας. Οι πρώτες διαλέξεις αποτελούν την εισαγωγή στην Συμβουλευτική Ψυχολογία, έχοντας ως σκοπό την γνωριμία με τον κλάδο αυτό μέσα από την ιστορία του. Η επόμενη ενότητα αφορά στις βασικές δεξιότητες της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας. Οι επόμενες διαλέξεις αφορούν στις βασικές θεωρητικές προσεγγίσεις. Στη συνέχεια γίνεται αναφορά στις σύγχρονες ερευνητικές προσεγγίσεις του κλάδου αυτού και μετά στη συμβουλευτική διαδικασία, αναλύοντας τόσο τον ρόλο του ψυχολόγου όσο και τον ρόλο του συμβουλευόμενου. Η ύλη του μαθήματος ολοκληρώνεται με την αναφορά στον κώδικα δεοντολογίας αλλά στις αξίες και την ηθική του συμβουλευτικού ψυχολόγου. Οι θεωρητικές γνώσεις συνοδεύονται από πρακτικές εφαρμογές και βιωματικές ασκήσεις με σκοπό την καλύτερη κατανόηση και αφομοίωση της ύλης αλλά και την ανάπτυξη βασικών δεξιοτήτων.

6294 - «Κοινωνική και Πολιτική Ψυχολογία» -“Social and Political Psychology”**Υποχρεωτικό Ε' εξαμήνου**

Διδάσκουσα: Ξένη Χρυσόχου, Καθηγήτρια

Περιγραφή του μαθήματος:

Στο μάθημα παρουσιάζονται κεντρικές θεωρίες της κοινωνικής ψυχολογίας που εμπλέκονται στην εξήγηση πολιτικών φαινομένων και συμπεριφοράς. Στόχος του μαθήματος είναι να εφοδιάσει τους φοιτητές με τα θεωρητικά και εμπειρικά εργαλεία ανάλυσης της σύγχρονης κοινωνικής και πολιτικής πραγματικότητας από κοινωνιο-ψυχολογική σκοπιά. Οι θεωρητικές έννοιες πλαισιώνονται με αναφορές στην παγκοσμιοποίηση, την έννοια του έθνους, την μετανάστευση, τις μορφές πολιτεύματος και την οικονομική κρίση. Ειδικότερα στο μάθημα γίνεται λόγος για: θεωρίες του κοινού νου (όψεις της ιδεολογίας και της ηγεμονίας στις φιλελεύθερες κοινωνίες), κοινωνική διαστρωμάτωση και status (με την παρουσίαση των εννοιών κοινωνική τάξη, φυλή, εθνότητα, φύλο), το ρόλο της κατηγοριοποίησης ως εργαλείο στήριξης της κοινωνικής διαστρωμάτωσης και των ανισοτήτων, κοινωνική επιρροή (εξουσία, μειονότητες και κοινωνική αλλαγή), τη λήψη συλλογικών αποφάσεων και το ρόλο της ηγεσίας, θεωρίες κοινωνικής ταυτότητας, τη διαμόρφωση συλλογικής συνείδησης και πολιτική συμπεριφορά, τη σχέση ταυτότητας και πολιτικής συμμετοχής, τη κοινωνική δικαιοσύνη (αναδιανομή και αναγνώριση ως εργαλεία κοινωνικής συνοχής αλλά και κοινωνικής διεκδίκησης), τη διαμόρφωση κινημάτων, τις θεωρίες ενδο-ομαδικών και διο-ομαδικών συγκρούσεων, τις μορφές πολιτικής συμπεριφοράς και πολιτικής βίας.

Θεματικές ενότητες:

- Ιδεολογικές αρχές των φιλελεύθερων Κοινωνιών (ατομισμός, ελευθερία και επιλογή, δημοκρατικό ιδεώδες, ανελιξιακή πλάνη και δικαιοσύνη)
- Νομιμοποίηση και ηγεμονία (διομαδικές σχέσεις κυριαρχίας, ο ρόλος των αμφίσημων στερεοτύπων, κοινωνικό κύρος, νομιμοποίηση του συστήματος, προσανατολισμός κοινωνικής κυριαρχίας, κοινωνική ταυτότητα και αλλαγή)
- Εξουσία και Κοινωνική Αλλαγή (εξάρτηση και κοινωνική ταυτότητα, πολιτικοποιημένα κοινωνική ταυτότητα και κοινωνική αλλαγή, μειονοτική επιρροή, Ψυχολογία της Τυραννίας)

6079 - «Πρακτικές Ασκήσεις Στατιστικής» - “Practice in Statistical Analysis”**Υποχρεωτικό ΣΤ΄ εξαμήνου****Διδάσκοντες Γ. Αλεξιάς, Σ. Καζή, Α. Τουλουμάκου, Χ. Παρπούλα, Α. Μπράϊλας, Φ. Φωτιάδης**

Προαπαιτούμενα: Στατιστική Ι: Εισαγωγή στις Μεθόδους της Μονομεταβλητής Ανάλυσης (6005)
 Στατιστική ΙΙ: Εισαγωγή στις Μεθόδους της Διμεταβλητής και Πολυμεταβλητής Ανάλυσης (6052)

- ❖ *Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική, με ανώτατο όριο δύο (2) απουσιών*
- ❖ *Η επιτυχής συμμετοχή στο μάθημα “Πρακτικές Ασκήσεις Στατιστικής” είναι απαραίτητη προϋπόθεση προκειμένου να γίνει η έναρξη της Πτυχιακής Εργασίας (αυτό ισχύει για τους φοιτητές που εισήχθησαν από το ακαδ.έτος 2011-2012 & μετά ≥0611..)*

Περιγραφή μαθήματος:

Το μάθημα έχει ως στόχο την εξοικείωση των φοιτητών / τριών με τη χρήση του λογισμικού προγράμματος PASW Statistics 17.0 (Predictive Analytics Software). Το PASW είναι ένα εύχρηστο πρόγραμμα διαχείρισης και στατιστικής ανάλυσης ερευνητικών δεδομένων και η γνώση του αποτελεί απαραίτητο εργαλείο για τον επιστήμονα – ερευνητή Ψυχολόγο. Στα πλαίσια αυτού του μαθήματος οι φοιτητές / τριες ασκούνται στην εφαρμογή των γνώσεων Στατιστικής (Περιγραφικής και Επαγωγικής). Προαπαιτεί στοιχειώδεις γνώσεις χρήσης Η/Υ, καθώς είναι πρακτικά προσανατολισμένο.

Θεματικές ενότητες:

- Οργανωτική συνάντηση
- Κωδικοποίηση και εισαγωγή δεδομένων στο SPSS
- Αρχική επεξεργασία αρχείου I
- Αρχική επεξεργασία αρχείου II
- Αρχική επεξεργασία αρχείου III
- Αμφίδρομη σχέση μεταξύ μεταβλητών
- Αιτιώδης σχέση μεταξύ μεταβλητών I: Σύγκριση μεταξύ ομάδων
- Αιτιώδης σχέση μεταξύ μεταβλητών II: Σύγκριση εντός ομάδων
- Αιτιώδης σχέση μεταξύ μεταβλητών III: Ανάλυση Διακύμανσης (ANOVA)
- Αιτιώδης σχέση μεταξύ μεταβλητών IV: Πολυμεταβλητή Ανάλυση Διακύμανσης, Επαναλαμβανόμενες Μετρήσεις
- Αιτιώδης σχέση μεταξύ μεταβλητών V: Παλινδρόμηση
- Ανάλυση παραγόντων (1 μάθημα)
- Σύνοψη, προετοιμασία για τις εξετάσεις (1 μάθημα)

6272 - «Εισαγωγή στην Ψυχολογία της Υγείας» - “Introduction to Health Psychology”**Υποχρεωτικό ΣΤ΄ εξαμήνου****Διδάσκων: Φ. Αναγνωστόπουλος, Καθηγητής****Περιγραφή μαθήματος:**

Σκοπός του μαθήματος είναι η εισαγωγή στην ψυχολογία της υγείας. Το πρώτο μέρος περιλαμβάνει την περιγραφή του αντικειμένου της ψυχολογίας της υγείας, του ρόλου του ψυχολόγου της υγείας και του βιοϊατρικού και βιοψυχοκοινωνικού μοντέλου υγείας. Στο δεύτερο μέρος παρουσιάζονται οι ψυχοκοινωνικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη συμπεριφορά των ατόμων κατά την πρωτογενή και δευτερογενή πρόληψη των ασθενειών. Στο τρίτο μέρος αναπτύσσονται οι ψυχολογικοί παράγοντες που συμβάλλουν στην πιστή τήρηση της θεραπευτικής αγωγής και των ιατρικών οδηγιών, καθώς και στην καθυστέρηση αναζήτησης ιατρικής φροντίδας. Στο τέταρτο μέρος περιγράφεται το πλαίσιο μέσα στο οποίο λαμβάνει χώρα η επικοινωνία ιατρού-ασθενούς, αναλύεται η διαδικασία λήψης αποφάσεων από τους επαγγελματίες υγείας καθώς και η ιατρική διάλεκτος ως εμπόδιο στην ενημέρωση του ασθενούς για το πρόβλημα υγείας που αντιμετωπίζει. Στο πέμπτο μέρος εξετάζεται η διαδικασία σχηματισμού γνωστικών αναπαραστάσεων της ασθένειας και προσαρμογής στις νέες συνθήκες που αυτή επιβάλλει. Το έκτο μέρος περιλαμβάνει την ψυχολογία του ατόμου που πάσχει από καρκίνο, AIDS ή καρδιολογικό νόσημα, καθώς και του ασθενούς τελικού σταδίου που πεθαίνει. Το έβδομο μέρος αφορά τις ψυχολογικές παρεμβάσεις για τη διαχείριση του στρες των επαγγελματιών υγείας στο χώρο του Νοσοκομείου.

Θεματικές ενότητες:

- Ο κλάδος της ψυχολογίας της υγείας
- Βιοϊατρικό και βιο-ψυχοκοινωνικό μοντέλο υγείας και ασθένειας
- Ψυχολογικοί παράγοντες που επηρεάζουν τη συμπεριφορά πρόληψης των ασθενειών, καθώς και τη διατήρηση και προαγωγή της υγείας
- Γνωστικές Αναπαραστάσεις των χρόνιων ασθενειών
- Η διαδικασία παροχής ιατρικής φροντίδας
- Η επικοινωνία ιατρού- ασθενούς
- Διατήρηση της υγείας και συστάσεις για θέματα υγείας
- Η διεργασία της ασθένειας
- Επαγγελματική εξουθένωση και ψυχολογικές παρεμβάσεις

6152 «Κοινωνική Νόηση» - “Social Cognition”

Υποχρεωτικό Έ εξαμήνου

Διδάσκων: Π. Κορδούτης, Καθηγητής.

Περιγραφή μαθήματος:

Η κοινωνική νόηση αποτελεί μια προσέγγιση της Κοινωνικής Ψυχολογίας που επικεντρώνεται στο πως η νόηση επηρεάζεται από το ευρύτερο αλλά και το άμεσο κοινωνικό πλαίσιο και πως με τη σειρά της επηρεάζει την κοινωνική συμπεριφορά. Έχει θεωρηθεί από πολλούς επιστήμονες ως ίσως η πλέον κυρίαρχη προσέγγιση για την ερμηνεία της κοινωνικής συμπεριφοράς. Η κοινωνική ψυχολογία είχε έντονη «γνωστική χροιά», ακόμα και από την εποχή του Kurt Lewin, ο οποίος θεωρούσε ότι μπορούμε να κατανοήσουμε την κοινωνική συμπεριφορά πιο αποτελεσματικά αν την δούμε ως συνάρτηση των αντιλήψεων των ανθρώπων για τον περιβάλλοντα «κόσμο» τους. Η κοινωνική νόηση εξετάζει πως οι άνθρωποι ως «κοινωνικοί στοχαστές» επεξεργάζονται τις πληροφορίες που δέχονται από τους άλλους και το περιβάλλον και πως αυτές οι διαδικασίες επηρεάζουν την πρόσληψη των άλλων και την αλληλεπίδρασή τους με αυτούς. Η κοινωνική νόηση μελετά πως οι άνθρωποι κατανοούν τους άλλους και τον εαυτό τους και εστιάζει στο πως οι κοινοί άνθρωποι σκέφτονται και αισθάνονται για τους ανθρώπους και πως νομίζουν ότι σκέφτονται και αισθάνονται για τους ανθρώπους.

Θεματικές ενότητες:

- Τι είναι η κοινωνική νόηση. Μοντέλα του «κοινωνικού στοχαστή»
- Ο ρόλος του εγκεφάλου και της κουλτούρας στην κοινωνική νόηση

- Διαμόρφωση εντυπώσεων για τους άλλους ανθρώπους και ο ρόλος του εαυτού στη διαμόρφωση εντυπώσεων
- Βασικές έννοιες στην Κοινωνική Νόηση: Σχήματα
- Βασικές αρχές της κατηγοριοποίησης: Πρωτοτυπική και Υποδειγματική εκδοχή
- Χρήση των σχημάτων: Ποια σχήματα χρησιμοποιούν στην πράξη οι άνθρωποι; Στόχοι και χρήση σχημάτων
- Απόκτηση και ανάπτυξη σχημάτων. Αλλαγή σχημάτων
- Προσοχή και κωδικοποίηση
- Αίτια και συνέπειες της ευκρίνειας και της ζωνρότητας των ερεθισμάτων. Προσβασιμότητα των ερεθισμάτων
- Μνήμη για πρόσωπα
- Εξαγωγή κοινωνικών συμπερασμάτων: Σφάλματα και μεροληψίες
- Ευρετικές
- Κοινωνική νόηση και συναίσθημα
- Το συναίσθημα στις στενές σχέσεις
- Γνωστικές δομές και συναίσθημα

Προτεινόμενα διδακτικά συγγράμματα:

1. Hogg, M., & Vaughan, G. (2010). Κοινωνική Ψυχολογία. Αθήνα: Gutenberg.
2. Βοσνιάδου, Σ. (Επιμ.) (1999). Εισαγωγή στην Ψυχολογία (Τόμος Β'). Αθήνα: Gutenberg.
3. Αλ. Χαντζή: Σημειώσεις Μαθήματος Κοινωνική Νόηση στο e-class

6355 - «Κλινική Ψυχολογία II: Ψυχοπαθολογία του Ενήλικα» - “Clinical Psychology II: Adult Psychopathology”

Υποχρεωτικό ΣΤ' εξαμήνου

Διδάσκουσα: Βασιλική Γιωτσίδη, Επίκουρη Καθηγήτρια

Μαθησιακά αποτελέσματα:

- Το μάθημα αποτελεί συνέχεια του μαθήματος Κλινική Ψυχολογία I και εμβαθύνει στους άξονες της κλινικής αξιολόγησης, κλινικής παρέμβασης και έρευνας. Ειδικότερα, καλύπτεται το πεδίο των ψυχικών διαταραχών και παρέχονται οι απαιτούμενες γνώσεις για τη διάγνωση και τη θεραπεία τους στους ενήλικες, με έμφαση στην κατανόηση της ψυχοπαθολογίας, την επιδημιολογία, την κλινική εικόνα και τη θεραπευτική αντιμετώπιση. Οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με τα διαφορετικά επίπεδα οργάνωσης της προσωπικότητας, τις βασικές άμυνες και την εξελικτική ψυχοπαθολογία, με στόχο την ανάπτυξη κλινικών δεξιοτήτων κατανόησης και παρέμβασης για κάθε ψυχική διαταραχή. Περιγράφονται οι θεραπευτικοί παράγοντες ψυχικής αλλαγής, εστιάζοντας ιδιαίτερα στην ψυχοδυναμική προσέγγιση. Στόχος του μαθήματος είναι η σύνδεση θεωρίας, έρευνας και κλινικής πράξης, μέσω της επεξεργασίας κλινικού υλικού και ερευνητικών ευρημάτων. Στο τέλος του μαθήματος, οι φοιτητές αναμένεται να έχουν αποκτήσει τη δυνατότητα συνθετικής κλινικής σκέψης αναφορικά με την πρόληψη, την κατανόηση και την αντιμετώπιση ψυχικών διαταραχών στους ενήλικες και να έχουν εξοικειωθεί με την ψυχοδυναμική προσέγγιση του ανθρώπινου ψυχισμού και της ψυχικής δυσφορίας.
- **Θεματικές ενότητες:**
- Κλινικά συμπτώματα στις ψυχικές διαταραχές ενηλίκων – Σημειολογία και Ψυχοπαθολογία
- Επίπεδα οργάνωσης της προσωπικότητας και εξελικτική ψυχοπαθολογία
- Αμυντικοί μηχανισμοί, αμυντικές διεργασίες και τυπολογία προσωπικότητας
- Δεξιότητες διεξαγωγής κλινικής συνέντευξης – Σύνδεση με τον θεραπευτικό σχεδιασμό και τη θεραπευτική παρέμβαση

- Πολυπαραγοντική αιτιολογία και εξατομικευμένος θεραπευτικός σχεδιασμός σε κάθε διαγνωστική οντότητα
- Κλινική κατανόηση και θεραπευτική παρέμβαση στις αγχώδεις νευρώσεις, τις διαταραχές διάθεσης, την ψύχωση, τις διαταραχές προσωπικότητας, τις ψυχοσωματικές και σωματόμορφες διαταραχές, τις εξαρτήσεις και τις διαταραχές διατροφής
- Θεραπευτικοί παράγοντες αλλαγής, ψυχοφαρμακολογία, ψυχοκοινωνική αποκατάσταση

6356 – «ΔΥΝΑΜΙΚΗ κοινωνική ψυχολογία των Μ.Ε. ΚΑΙ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΩΝ»

Υποχρεωτικό ΣΤ΄ εξαμήνου

Διδάσκων: Ι. Κατερέλος, Καθηγητής

Περιγραφή μαθήματος:

Η Κυβερνοψυχολογία (Cyberpsychology) αποτελεί διεπιστημονικό πεδίο μελέτης των ψυχολογικών φαινομένων που προκύπτουν ως αποτέλεσμα της αλληλεπίδρασης του ανθρώπου με τα ψηφιακά περιβάλλοντα και τις τεχνολογίες πληροφορίας, επικοινωνίας και οργάνωσης. Το νέο πεδίο της Κυβερνοψυχολογίας περιλαμβάνει όλα τα ψυχολογικά φαινόμενα που σχετίζονται ή επηρεάζονται από τις τεχνολογικές εξελίξεις. Η έννοια “cyber” προέρχεται από τη λέξη “cybernetics” (κυβερνητική), τη μελέτη της λειτουργίας του ελέγχου και της επικοινωνίας μεταξύ ζώντων οργανισμών και μηχανών. Καθώς η Ψυχολογία μελετά τον ανθρώπινο νου και συμπεριφορά, η Κυβερνοψυχολογία το πράττει στο πλαίσιο της αλληλεπίδρασης και επικοινωνίας του ανθρώπου και της μηχανής, επεκτείνοντας περαιτέρω τα όριά της με την κουλτούρα του διαδικτύου, της δυνητικής πραγματικότητας, της σκέψης και πράξης του ανθρώπου στα ψηφιακά περιβάλλοντα. Οι θεωρητικές προσεγγίσεις και ερευνητικές μελέτες επικεντρώνουν το ενδιαφέρον τους στην επίδραση του Διαδικτύου και του Κυβερνοχώρου στην ψυχολογία ατόμων και ομάδων. Ειδικότερα, μερικά από τα πλέον σημαντικά ζητήματα που θα αναπτυχθούν κατά τη διάρκεια του εξαμήνου είναι τα εξής: διαδικτυακή ταυτότητα, διαδικτυακές σχέσεις, η έννοια της προσωπικότητας στον κυβερνοχώρο, ομάδες και κοινότητες, ζητήματα εξάρτησης στο διαδίκτυο και παραβατικότητα. Παράλληλα, στις θεματικές των μαθημάτων περιλαμβάνονται και ζητήματα που αφορούν στους κυβερνο-οργανισμούς (cyborgs), στις εφαρμογές της τεχνητής νοημοσύνης και της δυνητικής και επαυξημένης πραγματικότητας. Οι φοιτητές με την ολοκλήρωση των μαθημάτων θα έχουν τη δυνατότητα: α) να γνωρίσουν τις βασικές θεωρητικές αρχές του νέου επιστημονικού πεδίου της Κυβερνοψυχολογίας, β) να αναγνωρίζουν τα πεδία έρευνας και παρέμβασης της Κυβερνοψυχολογίας, γ) να διακρίνουν τα όρια, τους περιορισμούς αλλά και τις δυνατότητες της τεχνολογικής εξέλιξης, ειδικότερα σε ό,τι αφορά στο επάγγελμα του Ψυχολόγου. Η εξέταση του μαθήματος πραγματοποιείται με γραπτές εξετάσεις στο τέλος του εξαμήνου. Κατά τη διάρκεια του εξαμήνου υπάρχει η επιλογή εκπόνησης προαιρετικής εργασίας με ενισχυτική βαθμολογία στον τελικό βαθμό.

Θεματικές Ενότητες Μαθήματος:

1. Εισαγωγή
2. Κυβερνοψυχολογία και Κυβερνητική
3. Εγώ, ο εαυτός μου και ο άλλος στον Κυβερνοχώρο: Ταυτότητες και Σχέσεις
4. Διαδικτυακές Ομάδες και Κοινότητες
5. Η κουλτούρα του διαδικτύου και των δυνητικών κόσμων
6. Ρομπότ και Τεχνητή Νοημοσύνη
7. Ζητήματα ιδιωτικότητας και ψηφιακά δικαιώματα
8. Δυνητική και Επαυξημένη Πραγματικότητα
9. Διαδικτυακά Παιχνίδια και Εξαρτήσεις
10. Κυβερνοεκφοβισμός, trolling και διαδικτυακή παραβατικότητα
11. Αποκεντρωμένες τεχνολογίες οργάνωσης: από το διαδίκτυο στο blockchain

12. Θεωρία και κριτική της Singularity
13. Συμπεράσματα

6137 / 6269- «Πρακτική Άσκηση στην Ψυχολογία» - “Practicum training”

Υποχρεωτικό Ζ' / Η' εξαμήνου

Επιστημονικός Υπεύθυνος: ΤΟΥΛΟΥΜΑΚΟΥ ANNA Επίκουρη καθηγήτρια.

Επόπτες: Όλα τα Μέλη Δ.Ε.Π.

Προαπαιτούμενα: Για τους εισαχθέντες από το ακαδημαϊκό έτος 2019-2020 και Εφεξής

- ❖ Εισαγωγή στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία (6006)
- ❖ Θεωρίες Προσωπικότητας και Κλινικές Εφαρμογές (6119)
- ❖ Ψυχομετρία I (6123)
- ❖ Ψυχοπαθολογία του Ενήλικα (6286) / ή στενή αντικατάσταση με το Εισαγωγή στη Συμβουλευτική Ψυχολογία (6401)

Περιγραφή μαθήματος:

Η Πρακτική Άσκηση είναι υποχρεωτικό μάθημα για τους φοιτητές του τέταρτου έτους. Οι φοιτητές έχουν την ευκαιρία να ασκηθούν σε περίπου 80 διαφορετικούς φορείς δημοσίων ή ιδιωτικών υπηρεσιών. Πρωτεύων στόχος της Πρακτικής Άσκησης είναι να δοθεί η δυνατότητα στους φοιτητές να παρατηρήσουν, να επισημάνουν, να προβληματιστούν αλλά και να αμφισβητήσουν και αναθεωρήσουν θέσεις και προσεγγίσεις που διδάχτηκαν δημιουργώντας έτσι την βάση για την ανάπτυξη των δικών τους θέσεων σχετικά με την παρουσία της Ψυχολογικής Επιστήμης στην Κοινωνία. Δευτερεύοντες, αλλά εξίσου σημαντικοί είναι οι στόχοι της ανάπτυξης επαγγελματικότητας (π.χ. συνοχή και συνέπεια), της ενημέρωσης των φορέων για τις δυνατότητες εφαρμογής των γνώσεων της Ψυχολογικής Επιστήμης, καθώς και της ενημέρωσης του Τμήματος για τις ανάγκες στον χώρο της αγοράς εργασίας που αφορούν τους ψυχολόγους και δημιουργούν δυνατότητες για επαγγελματική σταδιοδρομία. Η αμφίδρομη αυτή ενημέρωση έχει την έννοια της παρέμβασης, την έννοια της θετικής δράσης στη διαμόρφωση των αναγκών στην αγορά εργασίας που αφορούν τους ψυχολόγους. Η επίτευξη των στόχων αυτών διευκολύνεται ή / και διασφαλίζεται από το σύστημα εποπτείας της Πρακτικής Άσκησης που επιτελείται από δύο επόπτες, έναν στο χώρο όπου ασκούνται οι φοιτητές και έναν στο Τμήμα, δηλαδή, ένα μέλος ΔΕΠ.

6143 / 6142- «Πτυχιακή Εργασία» - “Dissertation project”

Υποχρεωτικό Ζ' / Η' εξαμήνου

Επόπτες: Όλα τα Μέλη Δ.Ε.Π. και ΕΔΙΠ

Προαπαιτούμενα:

ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ:

Εισαγωγή στην Κοινωνιο-ψυχολογική Έρευνα I (6043)

- ❖ Εισαγωγή στην Κοινωνιο-ψυχολογική Έρευνα II (6094)
- ❖ Πειραματικός Σχεδιασμός Έρευνας στην Ψυχολογία (6130)
- ❖ Πρακτικές Ασκήσεις Στατιστικής (6079)
- ❖ Επιπλέον μαθήματα ανά Θεματική, εφόσον αυτή επιλεγεί για την εκπόνηση της πτυχιακής εργασίας:

- **Πειραματικής/Γνωστικής/Εξελικτικής/Νευροεπιστημών :**

1.1 Εισαγωγή στην Αναπτυξιακή Ψυχολογία I (6006)

1.2. Εισαγωγή στη Γνωστική Ψυχολογία (6013)

- **.2. Κλινικής Ψυχολογίας:**

2.1. Θεωρίες Προσωπικότητας & Κλινικές Εφαρμογές (6119)

2.2 Ψυχομετρία I (6123)

- **.3. Κοινωνικής Ψυχολογίας**

3.1. Εισαγωγή στην I (6002)

3.2. Εισαγωγή στην Κοινωνική Ψυχολογία II (6012)

Περιγραφή μαθήματος:

Υποχρεωτικό μάθημα για τους τελειόφοιτους, η Πτυχιακή Εργασία δίνει την, χρονικά τελευταία, δυνατότητα αξιολόγησης αλλά και αυτο-αξιολόγησης των φοιτητών σχετικά με τις γνώσεις και δεξιότητες που ανέπτυξαν στις προπτυχιακές τους σπουδές. Η εκπόνηση της Πτυχιακής Εργασίας διαρκεί δύο εξάμηνα. Σε συνεργασία με τον επόπτη διδάσκοντα (μέλος ΔΕΠ) οι φοιτητές δοκιμάζουν την επιστημονική τους σκέψη σε ένα θέμα που τους ενδιαφέρει προκειμένου να συνθέσουν ένα επιστημονικό κείμενο το οποίο να επιδεικνύει δεξιότητες βιβλιογραφικής ανασκόπησης, δεξιότητες σχεδιασμού και διεξαγωγής επιστημονικής έρευνας αλλά κυρίως ικανότητες αποσαφήνισης της θεωρητικής τους θέσης καθώς και κριτικής αυτής της θέσης σε θεωρητικό ή/ και μεθοδολογικό επίπεδο. Να σημειωθεί ότι η Πτυχιακή Εργασία είναι υποχρεωτικά ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΗ.

Στο Η εξάμηνο οι φοιτητές-τριες μπορούν να επιλέξουν επίσης το μάθημα:

6357 –«Προηγμένες Στατιστικές Μέθοδοι Ανάλυσης Δεδομένων» –

“Advanced Statistical Methods for Data Analysis”

Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου (Η' Εξαμήνου)

Θεματική: Πειραματική/Γνωστική/Εξελικτική/Νευροεπιστήμες

Διδάσκουσα: Χριστίνα Παρπούλα, Επίκουρη Καθηγήτρια

Προαπαιτούμενα:

Πρακτικές Ασκήσεις Στατιστικής (6079)

Περιγραφή μαθήματος:

Το μάθημα αποσκοπεί στην εμπέδωση των γνώσεων στατιστικής και μεθοδολογίας έρευνας που έχουν αποκτηθεί από τους/τις φοιτητές/τριες του Τμήματος Ψυχολογίας, καθώς και την περαιτέρω εξοικείωσή τους με προηγμένες στατιστικές μεθόδους ανάλυσης δεδομένων που εφαρμόζονται σε σημαντικό μέρος της επιστημονικής έρευνας στο χώρο των Κοινωνικών Επιστημών και ειδικότερα της Ψυχολογίας. Η έμφαση δίνεται α) στη διαδραστικότητα των διαλέξεων με σύνθεση ομάδων εργασίας, συζήτηση (brainstorming) επί διαφόρων στατιστικών ζητημάτων και αποσαφήνισή τους, και β) παρουσίαση πληθώρας εφαρμογών σε σύνθετα (και μη) ζητήματα στατιστικής επεξεργασίας και ανάλυσης πολυμεταβλητών δεδομένων (με χρήση λογισμικών/προγραμμάτων όπως το SPSS, το Jamovi, η γλώσσα προγραμματισμού ανοιχτού κώδικα R, κ.ά.). Με το πέρας των μαθημάτων, αναμένεται ότι ο/η φοιτητής/τρια θα είναι σε θέση να α) οργανώνει/παρουσιάζει δεδομένα πολυμεταβλητής φύσης, β) επιλέγει και εφαρμόζει κατάλληλες στατιστικές τεχνικές λαμβάνοντας υπόψη τον ερευνητικό σχεδιασμό, τη διαδικασία συλλογής και τη φύση των δεδομένων, γ) ερμηνεύει αποτελέσματα προηγμένων μεθόδων στατιστικής ανάλυσης όπως αυτά δίνονται από το στατιστικό πρόγραμμα ή/και από δημοσιευμένες εργασίες, και δ) συγγράφει τα αποτελέσματα αναλύσεων

ακολουθώντας τους κανόνες του συστήματος APA.

Θεματικές ενότητες:

- Σύντομη επισκόπηση βασικών εννοιών μεθοδολογίας επιστημονικής έρευνας, περιγραφικής και επαγωγικής στατιστικής
- Εισαγωγή στη μη παραμετρική στατιστική (σύγκριση και αντιστοιχία παραμετρικών και μη παραμετρικών στατιστικών μεθόδων, προϋποθέσεις χρήσης, πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα, κ.ά.)
- Ειδικά θέματα παραγοντικής ανάλυσης διακύμανσης (μεταξύ συμμετεχόντων, εντός συμμετεχόντων, και μικτός σχεδιασμός)
- Ειδικά θέματα παλινδρόμησης (πολλαπλό γραμμικό μοντέλο, επαναληπτικές μέθοδοι επιλογής μεταβλητών, επιλογή βέλτιστου μοντέλου, πολυσυγγραμμικότητα, κ.ά.)
- Πολυμεταβλητά στατιστικά υποδείγματα και εφαρμογές (διερευνητική ανάλυση παραγόντων, ανάλυση κυρίων συνιστωσών, κ.ά.)
- Εισαγωγή στις αρχές και μεθοδολογία συστηματικής ανασκόπησης της βιβλιογραφίας (αρχές μετα-ανάλυσης, ποσοτική σύνθεση των ευρημάτων διαφορετικών μελετών, κ.ά.)

Παρατηρήσεις:

Το μάθημα παράλληλα θα λειτουργεί συμβουλευτικά ως προς την υποστήριξη των ερευνητικών πτυχιακών εργασιών με τους/τις φοιτητές/τριες να ασκούνται έμπρακτα στο στατιστικό χειρισμό ερευνητικών δεδομένων, να αποπειρώνται να ερμηνεύσουν τα ευρήματα και εν γένει να κάνουν τη σύνδεσή τους με την ήδη γνωστή θεωρία.

Αξιολόγηση μαθήματος:

Στη βάση της ενεργής συμμετοχής των φοιτητών στο μάθημα και των ατομικών ή/και ομαδικών εργασιών.

II. ΕΠΙΛΟΓΗΣ ΥΠΟΧΡΕΩΤΙΚΑ

II.1. Θεματική: Πειραματική/Γνωστική/ Εξελικτική/Νευροεπιστήμες

6273 - «Δομή και λειτουργίες του Γνωστικού Συστήματος: Η περίπτωση της επίλυσης προβλημάτων» -

“Structure and process of the cognitive system: The case of problem solving”

Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου

Θεματική: Πειραματική/Γνωστική/Εξελικτική/Νευροεπιστήμες

Διδάσκουσα: Σταυρούλα Σαμαρτζή, Καθηγήτρια

Περιγραφή μαθήματος:

Το μάθημα αφορά στην περιγραφή της δομής και των διεργασιών του γνωστικού συστήματος, μέσω της επίλυσης προβλημάτων. Η ικανότητα επίλυσης προβλημάτων αποτελεί ανώτερη γνωστική λειτουργία που περιλαμβάνει το συλλογισμό, το σχεδιασμό της δράσης του λύτη, την ενεργοποίηση στρατηγικών και την αξιολόγηση της δράσης ως προς τον στόχο. Στην επίλυση προβλήματος υπεισέρχονται και συνεισφέρουν όλες οι άλλες γνωστικές λειτουργίες, από τις πιο θεμελιώδεις έως τις πιο αναπτυγμένες (μάθηση, αντίληψη, προσοχή, γλώσσα, μνήμη και νοητικές αναπαραστάσεις). Στο μάθημα εξετάζεται ο ρόλος κάθε μίας γνωστικής διεργασίας στην επίλυση καθώς και η μεταξύ τους αλληλεπίδραση. Τέλος, παρουσιάζονται σύγχρονες έρευνες επίλυσης προβλημάτων χρονικών σχέσεων τα οποία, ως ιδιαίτερα σύνθετα προβλήματα, αναδεικνύουν τη σημασία των αναπαραστάσεων και των στρατηγικών στην επίλυση.

Θεματικές ενότητες:

- Εισαγωγή
- Η επίλυση προβλήματος ως γνωστική λειτουργία
- Ο ρόλος της μάθησης στην επίλυση προβλημάτων
- Ο ρόλος της αντίληψης στην επίλυση προβλημάτων
- Ο ρόλος της προσοχής στην επίλυση προβλημάτων
- Ο ρόλος της γλώσσας στην επίλυση προβλημάτων
- Ο ρόλος της μνήμης στην επίλυση προβλημάτων
- Ο ρόλος των αναπαραστάσεων στην επίλυση προβλημάτων
- Τα προβλήματα χρονικών σχέσεων
- Φυσικές έννοιες, αναπαραστάσεις και προβλήματα χρονικών σχέσεων
- Ο ρόλος των στρατηγικών στην επίλυση προβλημάτων χρονικών σχέσεων
- Ο ρόλος της προσωπικής εμπλοκής και του συναισθηματικού περιεχομένου στην επίλυση προβλημάτων χρονικών σχέσεων
- Συμπερασματικές Παρατηρήσεις

6309 - «Γνωστική Ψυχολογία: Έρευνα και Εφαρμογές» - “Cognitive Psychology: Research and Applications”

Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου

Θεματική: Πειραματική/Γνωστική/Εξελικτική/Νευροεπιστήμες

Διδάσκουσα: Σταυρούλα Σαμαρτζή, Καθηγήτρια

Περιγραφή μαθήματος:

Η σύγχρονη Γνωστική Ψυχολογία αποτελεί σημείο συνάντησης της έρευνας σχετικά με τη νόηση και τις γνωστικές λειτουργίες (αντίληψη, γλώσσα, μνήμη, επίλυση προβλήματος, κλπ) και των εφαρμογών (προϊόντων και υπηρεσιών) μέσω των οποίων αξιοποιούνται τα αντίστοιχα ερευνητικά ευρήματα. Στο μάθημα παρουσιάζονται και αναλύονται ζητήματα της γνωστικής ψυχολογίας που αφορούν:

- (α) Στην προβληματική περί βασικής (εργαστηριακής) και εφαρμοσμένης (σε πραγματικές συνθήκες) έρευνας, ενώ εξετάζονται περιπτώσεις εφαρμογών για τις οποίες αναλύεται ο ρόλος των συγκεκριμένων γνωστικών λειτουργιών που εμπλέκονται στην κάθε εφαρμογή.
- (β) Στις γνωστικές διαστάσεις του φαινομένου της *συναισθησίας*, ως ενδεικτικού της ανάμειξης των αισθήσεων. Η συναισθησία αφορά άμεσα στη λειτουργία της αντίληψης, καθώς έχει ως αποτέλεσμα μια τροποποιημένη αντίληψη της πραγματικότητας, ενώ αποτελεί ενδιαφέρον πεδίο πειραματικής διερεύνησης της γνωστικής ψυχολογίας και αντιπροσωπευτικό παράδειγμα της εφαρμοσμένης έρευνας στο χώρο αυτό. Στο μάθημα συζητούνται τόσο οι αιτίες, όσο και οι συνέπειες της τροποποιημένης αυτής αντίληψης και η συναισθησία συνδέεται με ικανότητες και δεξιότητες που είναι παρούσες στην καθημερινή ζωή, όπως η δημιουργικότητα, η τέχνη, τα μαθηματικά, κλπ.

6317 - «Εκπαιδευτική Ψυχολογία» - “Educational Psychology”

Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου

Θεματική: Πειραματική/Γνωστική/Εξελικτική/Νευροεπιστήμες

Διδάσκουσα: Α.Κ. Τουλουμάκου Επίκουρη Καθηγήτρια

Περιγραφή μαθήματος:

Η Εκπαιδευτική Ψυχολογία ορίζεται ως ο επιστημονικός κλάδος που αφορά στη μελέτη της εφαρμογής των θεωριών και των μεθόδων της Ψυχολογίας στη διδασκαλία και τη μάθηση. Στο πλαίσιο του μαθήματος **στόχος είναι** η εμβάθυνση σε σημαντικά ζητήματα που άπτονται της ανάπτυξης του ατόμου, όπως είναι η μάθηση και τα κίνητρα, η εκπαιδευτική αξιολόγηση και οι ατομικές διάφορες. Έμφαση θα δοθεί στην περιγραφή και την ερμηνεία των αναπτυξιακών αλλαγών τις οποίες μετέρχεται το άτομο, καθώς εντάσσεται σε πλαίσια εκπαίδευσης, και στην αξιολόγηση των ατομικών διαφορών, κυρίως ως προς τα παιδιά που παρουσιάζουν ιδιαιτερότητες κατά την ανάπτυξη (π.χ., αισθητηριακές αναπηρίες, διαταραχές επικοινωνίας, αυτισμό, συναισθηματικές διαταραχές, Διαταραχή Ελλειμματικής Προσοχής- Υπερκινητικότητα, μαθησιακές δυσκολίες). Αναφορά θα γίνει σε σύγχρονα θέματα στην έρευνα στην εκπαιδευτική ψυχολογία (π.χ. μύθοι αναφορικά με τους τύπους μάθησης).

Μαθησιακοί Στόχοι

Αναμένεται ότι με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές:

- θα έχουν κριτική κατανόηση των θεωριών που συνδέονται με την εκπαιδευτική ψυχολογία, ενδεικτικά θεωρίες ανάπτυξης, μάθησης και κινήτρων,

- Θα έχουν αναπτύξει σχετικές δεξιότητες και θα κατανοούν τις προκλήσεις στην αξιολόγηση ατομικών διαφορών στη εκπαιδευτική διαδικασία, αλλά και θέματα στην σύγχρονη έρευνα
- Θα μπορούν να συνεκτιμήσουν, από τη μια πλευρά, τις προκλήσεις που συνεπάγονται τυχόν μαθησιακές και συναισθηματικές δυσκολίες που έχουν τα παιδιά (π.χ. αισθητηριακές αναπηρίες, ΔΕΠΥ, συναισθηματικές διαταραχές) και, από την άλλη πλευρά, τις κατάλληλες πρακτικές για την υποστήριξη όλων των μαθητών στην εκπαίδευση.

6327- «Πολυαισθητηριακή Αντίληψη» -

“Multisensory Perception”

Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου

Θεματική: Πειραματική/Γνωστική/Εξελικτική/Νευροεπιστήμες

Διδάσκουσα: Αργυρώ Βατάκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Στόχοι:

- Παρουσίαση της θεωρίας και των κανόνων που διέπουν την πολυαισθητηριακή αντίληψη
- Μελέτη του ποιες και πόσες αισθήσεις έχουμε και πως αλληλεπιδρούν μεταξύ τους
- Μελέτη του ρόλου γνωστικών λειτουργιών στην πολυαισθητηριακή ολοκλήρωση (προσοχή, μνήμη κτλ.)
- Εξοικείωση πειραματικών μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την μελέτη της αλληλεπίδρασης των διαφόρων τροπικοτήτων
- Πρακτική εμπειρία της αλληλεπίδρασης των διαφόρων τροπικοτήτων με την δημιουργία και παρουσίαση πολυαισθητηριακών φαινομένων

Περιγραφή:

Το μάθημα αυτό στοχεύει να παρέχει μια γενική εικόνα για το πώς οι αισθήσεις συνεργάζονται για να δημιουργήσουν μια σταθερή και συνεκτική αναπαράσταση του σώματος και του εξωτερικού κόσμου. Καλύπτοντας μια ποικιλία μεθοδολογιών, αυτό το μάθημα θα περιγράψει και θα αξιολογήσει τα αποτελέσματα πρόσφατων ερευνών πάνω στην αλληλεπίδραση των τροπικοτήτων και την πολυαισθητηριακή ολοκλήρωση. Θα μελετήσουμε τους βιολογικούς μηχανισμούς που διέπουν την πολυαισθητηριακή ολοκλήρωση, την αντίληψη πολυαισθητηριακών γεγονότων, τα πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της αλληλεπίδρασης των διαφόρων τροπικοτήτων, και την καθοριστική επίδραση αυτής της αλληλεπίδρασης στην πραγματική ζωή (κλινικές περιπτώσεις, τεχνολογικές εφαρμογές κτλ.).

6328- «Χρονισμός και Χρονική Αντίληψη» -

“Timing and Time Perception”

Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου

Θεματική: Πειραματική/Γνωστική/Εξελικτική/Νευροεπιστήμες

Διδάσκουσα: Αργυρώ Βατάκη, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Στόχοι

- Παρουσίαση της θεωρίας και των μοντέλων σχετικά με την αντίληψη του χρόνου
- Γνώση των διαφορετικών πεδίων μελέτης του χρόνου: αντίληψη συγχρονίας, αντίληψη της διάρκειας, αισθητηριοκινητικός συγχρονισμός
- Μελέτη της αντίληψης του χρόνου και άλλων διεργασιών (προσοχή, μνήμη κτλ.)
- Εξοικείωση πειραματικών μεθοδολογιών που χρησιμοποιούνται για την μελέτη της αντίληψης του χρόνου

Περιγραφή μαθήματος:

Ο χρόνος αποτελεί ένα από τα δυσκολότερα θέματα μελέτης δεδομένου ότι δεν υπάρχει ένα συγκεκριμένο αισθητήριο όργανο για την πρόσληψη του, αλλά μπορούμε να το αντιληφθούμε μόνο μέσω της αλλαγής και τη δυναμική ροή των γεγονότων. Παρά τη δυσκολία αυτή, ο χρόνος είναι μια διάσταση που έχει σημαντικές επιπτώσεις σε μεγάλο εύρος της ανθρώπινης συμπεριφοράς. Το μάθημα αυτό έχει στόχο να εξετάσει τον χρονισμό και την αντίληψη του χρόνου, καθώς και τη σχέση αυτής της αντίληψης με τη μνήμη, προσοχή, και γλώσσα. Θα μελετήσουμε τους αντιληπτικούς μηχανισμούς που δημιουργούν την υποκειμενική συγχρονία στις ασύγχρονες αισθητηριακές εισροές, τη χρονική δομή των γεγονότων (π.χ. μουσική, ομιλία, κινήσεις του σώματος) που ορίζουν την αντίληψη και μνήμη τους, καθώς και την ταχύτητα και διάρκειά τους. Θα μελετήσουμε επίσης πώς αλληλεπιδρά η αντίληψη του χρόνου στην αναπαράσταση εννοιών στη γλώσσα, καθώς και τη σχέση του χρόνου με άλλες διαστάσεις, όπως ο χώρος. Τέλος, το μάθημα θα καλύψει τα βασικά μοντέλα της αντίληψης του χρόνου, τις εγκεφαλικές δομές που σχετίζονται με αυτή την αντίληψη και πως η διαστρέβλωση της αντίληψής του χρόνου μπορεί να είναι σημαντικός παράγοντας σε διάφορες κλινικές περιπτώσεις.

**6358 – «Ειδικά θέματα Νευροψυχολογικής αξιολόγησης» -
“Cognitive Neuropsychology”**
Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου**Θεματική:** Πειραματική/Γνωστική/Εξελικτική/Νευροεπιστήμες**Διδάσκων:** Δ. Κασελίμης, Επίκουρος Καθηγητής**Περιγραφή του μαθήματος:**

Το μάθημα έχει ως σκοπό την εμβάθυνση σε βασικές και υψηλού επιπέδου νοητικές διεργασίες ως προς τους νευρωνικούς μηχανισμούς που διέπουν την ανθρώπινη νόηση. Θα γίνει μια εισαγωγή σε νευροανατομία, μεθοδολογίες μέτρησης της συμπεριφοράς και απεικόνισης της εγκεφαλικής δραστηριότητας. Θα παρουσιαστούν οι γνωστικές και νευρωνικές διεργασίες που υποστηρίζουν την αίσθηση και αντίληψη, προσοχή, μνήμη και μάθηση, γλώσσα, συγκίνηση, και ανάπτυξη. Τέλος, θα παρουσιαστούν γνωστές περιπτώσεις εγκεφαλικών βλαβών και άλλων προβλημάτων σε σχέση με τις παραπάνω νοητικές διεργασίες, καθώς και κλινικές εφαρμογές.

6368 Θεωρίες Μάθησης
Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου**Θεματική:** Πειραματική/Γνωστική/Εξελικτική/Νευροεπιστήμες**Διδάσκων:** Α. Ευθυμίουπουλος, Ε.ΔΙ.Π

Η μάθηση είναι ένα σύνθετο εσωτερικό βιολογικό και πνευματικό φαινόμενο, που έχει μελετηθεί από διάφορους κλάδους της επιστήμης όπως: ψυχολογία, παιδαγωγική, φυσιολογία, ιατρική, βιολογία και άλλοι. Οι διαδικασίες της μάθησης είναι τόσο ποικιλόμορφες και διαφορετικές, ώστε η ένταξή τους σε μία και μοναδική κατηγορία δεν μπορεί να είναι βάσιμη και πλήρης.

Οι Θεωρίες Μάθησης είναι εννοιολογικά πλαίσια, που περιγράφουν πώς προσλαμβάνεται, επεξεργάζεται και διατηρείται, κατά τη διάρκεια της μάθησης, η πληροφορία. Οι γνωστικές, συναισθηματικές και περιβαλλοντικές επιρροές, καθώς και οι εμπειρίες, επιδρούν σημαντικά στον τρόπο κατανόησης ή στην αποδοχή και αλλαγή μιας κοσμοθεωρίας. Κατά τη διάρκεια των μαθημάτων, προσεγγίζονται ενότητες, όπως:

- Βασικές αρχές θεωριών μάθησης
- Συμπεριφοριστικές Θεωρίες Μάθησης
- Συντελεστική Μάθηση και Προγραμματισμένη Διδασκαλία
- Το Μοντέλο του Διδακτικού Σχεδιασμού
- Γνωστικές Θεωρίες, Μηχανισμός εσωτερίκευσης
- Κοινωνικοπολιτισμικές θεωρίες
- Κοινωνικός και Γνωστικός Εποικοδομισμός
- Ζώνη εγγύτερης ανάπτυξης
- Ανακαλυπτική μάθηση
- Νοηματική-προσληπτική μάθηση
- Η Θεωρία της επεξεργασίας της πληροφορίας
- Μαθησιακά περιβάλλοντα με υπολογιστές
- Ανθρωπιστικές θεωρίες μάθησης
- Θεωρίες μάθησης στην εκπαίδευση ενηλίκων

6073 «Γνωστική Ανάπτυξη»

“Cognitive development”

Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου

Θεματική: Πειραματική/Γνωστική/Εξελικτική/Νευροεπιστήμες

Διδάσκουσα: Σ. Σαμαρτζή, Καθηγήτρια

Περιγραφή μαθήματος:

Η γνωστική ανάπτυξη αποτελεί το σημείο τομής της γνωστικής με την αναπτυξιακή ψυχολογία. Η ανάπτυξη της ανθρώπινης σκέψης ακολουθεί μια ενδιαφέρουσα διαδρομή η οποία εξελίσσεται με κανονικότητες αλλά και ιδιαιτερότητες και στην οποία συνεισφέρουν όλες οι επιμέρους γνωστικές λειτουργίες. Οι θεωρίες για τη γνωστική ανάπτυξη εντάσσονται σε δύο βασικά πλαίσια: το πιαζετικό και αυτό της επεξεργασίας των πληροφοριών. Η θεωρία του Πιαζέ εστιάζει στην περιγραφή των γενικών χαρακτηριστικών της ανάπτυξης ενώ οι θεωρίες επεξεργασίας των πληροφοριών, στα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και τις ατομικές διαφορές. Οι διάφορες γνωστικές λειτουργίες όπως η αντίληψη, η μνήμη, η γλώσσα, κλπ., εμφανίζουν επίσης κοινά σημεία (π.χ. ανάπτυξη κατά στάδια ή κύκλους, προϋπόθεση βιολογικής ωρίμανσης, κ.ά.) αλλά και διαφορές (π.χ. ταχύτητα ανάπτυξης). Δεδομένης της σύγχρονης αντίληψης περί "ικανών βρεφών" ή ακόμα και "ευφυών εμβρύων" η οποία οφείλεται τόσο σε κοινωνικούς παράγοντες όσο και στην ανάπτυξη της τεχνολογίας και των εργαλείων έρευνας, στο μάθημα υιοθετείται μια κριτική στάση απέναντι στη ηλικιακά όρια τα οποία φαίνεται να αντιστοιχούν σε συγκεκριμένα γνωστικά επιτεύγματα. Συγχρόνως, επιχειρείται μια συγκριτική προσέγγιση των θεωριών γνωστικής ανάπτυξης αφενός και των διαφόρων γνωστικών λειτουργιών, αφετέρου.

Θεματικές ενότητες:

- Ενότητα 1η: Εισαγωγή
- Ενότητα 2η: Σκέψη των παιδιών vs σκέψη "παιδική"
- Ενότητα 3η: Η έννοια των σταδίων, η έννοια της γνωστικής αλλαγής, η διαφοροποίηση των ατόμων
- Ενότητα 4η: Η θεωρία του Πιαζέ για την ανάπτυξη
- Ενότητα 5η: Θεωρίες επεξεργασίας των πληροφοριών για την ανάπτυξη: δομή και διεργασίες
- Ενότητα 6η: Θεωρίες επεξεργασίας των πληροφοριών για την ανάπτυξη: νεοπιαζετικές θεωρίες, ψυχομετρικές θεωρίες, συστήματα παραγωγής, συνδετισμικές θεωρίες, γνωστική εξέλιξη
- Ενότητα 7η: Ανάπτυξη της αντίληψης

- Ενότητα 8η: 8. Ανάπτυξη της μνήμης
- Ενότητα 9η: Ανάπτυξη της γλώσσας
- Ενότητα 10η: Εννοιολογική ανάπτυξη
- Ενότητα 11η: Ανάπτυξη της ικανότητας επίλυσης προβλημάτων
- Ενότητα 12η: Ανάπτυξη ακαδημαϊκών δεξιοτήτων (μαθηματικά, ανάγνωση, γραφή)
- Ενότητα 13η: Συμπερασματικές Παρατηρήσεις

6136 - «Ανάπτυξη Μαθηματικής Σκέψης» - “Development of Mathematical Thought”

Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου

Θεματική: Πειραματική/Γνωστική/Εξελικτική/Νευροεπιστήμες

Διδάσκουσα: Σταυρούλα Σαμαρτζή, Καθηγήτρια

Περιγραφή μαθήματος:

Τα μαθηματικά αποτελούν ένα αυστηρά δομημένο σύστημα, η λειτουργία του οποίου διέπεται από σαφείς κανόνες "λογικής". Η κατάκτηση ενός τέτοιου συστήματος στην πορεία της γνωστικής ανάπτυξης του ατόμου είναι ιδιαίτερα ενδιαφέρουσα και εκφράζει, σε γενικές γραμμές, το πέρασμα από την απλοϊκή στην επιστημονική σκέψη. Ενδιαφέρον είναι εξάλλου το γεγονός ότι, ενώ οι αριθμοί και οι μεταξύ τους σχέσεις είναι προσφιλείς στα παιδιά από την προσχολική ήδη ηλικία γρήγορα, στη διάρκεια της εκπαιδευτικής διαδικασίας, εξελίσσονται σε ένα "δύσκολο" και αντιπαθητικό αντικείμενο. Ο κυριότερος λόγος για αυτό είναι η διάσταση μεταξύ αφενός, του συστήματος κωδικοποίησης και των αναπαραστάσεων που διαθέτουν τα παιδιά για τις αριθμητικές σχέσεις και αφετέρου, αυτών που οι εκπαιδευτικοί θεωρούν ότι τα παιδιά διαθέτουν. Το μάθημα εστιάζει στην έννοια του αριθμού ως έκφραση της έννοιας «μέγεθος» που συνδέεται, π.χ. με τον χρόνο, το χώρο, το σχήμα κ.ά, και την κατανόηση της αριθμητικής. Συζητείται η σημασία των αναπαραστάσεων των συμβόλων των αριθμών και των σημείων των πράξεων κατά τη νηπιακή και τη σχολική ηλικία, η σχέση τους με τα αριθμητικά συστήματα άλλων πολιτισμών, η συνεισφορά των αριθμητικών παιχνιδιών και των υπολογιστών στην κατανόηση της αριθμητικής και γενικά, η ανάπτυξη της μαθηματικής σκέψης.

6233 - «Σύγχρονα Θέματα Αναπτυξιακής Ψυχολογίας» - “Contemporary Issues in Developmental Psychology”

Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου

Θεματική: Πειραματική/Γνωστική/Εξελικτική/Νευροεπιστήμες

Διδάσκουσα: Σμαράγδα Καζή, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Περιγραφή μαθήματος:

Στόχος του μαθήματος η εμβάθυνση σε τρέχοντα ζητήματα του κλάδου της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας. Στο πλαίσιο του μαθήματος επιλέγονται θεματικές ενότητες (όπως, η διαμόρφωση της ταυτότητας κατά την εφηβεία, η προσκόλληση κατά τη βρεφική ηλικία, η έννοια του εαυτού, οι επιπτώσεις των προγεννητικών εμπειριών, η αυτορρύθμιση, οι μακροπρόθεσμες επιπτώσεις του εκφοβισμού, η σύνδεση της προσωπικότητας με τη γνωστική ανάπτυξη) και, με βάση δημοσιεύσεις, αναλύονται οι σύγχρονες θεωρητικές απόψεις και η αντίστοιχη εμπειρική τους τεκμηρίωση. Η θεματολογία καλύπτει θέματα τόσο της γνωστικής όσο και της κοινωνικής ανάπτυξης. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στην κατανόηση τόσο των θεωρητικών ισχυρισμών όσο και των ερευνητικών

σχεδιασμών οι οποίοι απαντώνται αποκλειστικά στον κλάδο της Αναπτυξιακής Ψυχολογίας (όπως, διαχρονικές έρευνες, μικρογενετικές έρευνες).

6374 Μάθηση και Ανάπτυξη: Κίνητρα και ανασταλτικοί παράγοντες

Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου

Θεματική: Πειραματική/Γνωστική/Εξελικτική/Νευροεπιστήμες

Διδάσκων: Α. Ευθυμιόπουλος

Το μάθημα επικεντρώνεται σε πεδία της Εκπαιδευτικής και Αναπτυξιακής Ψυχολογίας, που αφορούν συγκεκριμένες ψυχολογικές διαστάσεις, για την επίτευξη ενός αποτελεσματικού περιβάλλοντος για τη μάθηση, τα κίνητρα και τα συναισθήματα, κατά την εκπαιδευτική διαδικασία, καθώς και τους στόχους των μαθητών κατά την εκτέλεση ενός έργου. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σύνδεση των βασικών θεωρητικών μοντέλων και αρχών, των παραπάνω παραγόντων, με την εκπαιδευτική πράξη μέσα από κλασσικά και σύγχρονα ερευνητικά δεδομένα και πειράματα.

Επίσης, εκτός από την κατανόηση των κινήτρων στη μάθηση, σκοπός του μαθήματος είναι να κατανοήσουν οι φοιτητές-τριες τις αποκλίσεις από την τυπική πορεία της ανάπτυξης της μάθησης, να αποκτήσουν βασικές γνώσεις για την ανίχνευση των προβλημάτων αυτών και να ευαισθητοποιηθούν σε βασικές αρχές, που διέπουν την προσέγγιση των παιδιών και εφήβων με δυσκολίες στη μάθηση.

Ενδεικτικές Ενότητες

1. Εισαγωγή στην έννοια των κινήτρων - Τρόποι έρευνας και μελέτης των κινήτρων - Ιστορικές θεωρίες κινήτρων - Θεωρίες προσδοκίας – αξίας για τα κίνητρα - Θεωρία του κινήτρου επίτευξης
 - Θεωρία των αιτιακών αποδόσεων
 - Αιτιακές αποδόσεις και εφαρμογές στην εκπαιδευτική και μαθησιακή διαδικασία
 - Η αναπτυξιακή προσέγγιση στην ψυχοπαθολογία
 - Αιτιολογία των μαθησιακών διαταραχών. Ψυχοκοινωνικοί παράγοντες. Γενετικοί και νευρολογικοί παράγοντες. Το νευροβιολογικό υπόστρωμα των μαθησιακών διαταραχών και η χρήση σύγχρονων νευροαπεικονιστικών τεχνικών
 - Χαρακτηριστικά παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες: Αντίληψη, μνήμη, γλώσσα, προσοχή και συγκέντρωση, αυτορρύθμιση, κίνητρα, συμπεριφορά, κοινωνική εξέλιξη και σχέσεις, συναισθηματική εξέλιξη
 - Γενικές δυσκολίες μάθησης στην ανάγνωση και η ειδική διαταραχή της ανάγνωσης (δυσλεξία). Ορισμός, επιδημιολογία, κλινική περιγραφή
 - Ειδική διαταραχή της ανάγνωσης (δυσλεξία). Έγκαιρη ανίχνευση και παρέμβαση
 - Μαθησιακές Δυσκολίες: Ο ρόλος της οικογένειας και ο ρόλος του εκπαιδευτικού.
 - Διαταραχή ελλειμματικής προσοχής και υπερκινητικότητα. Ορισμός, επιδημιολογία, κλινική περιγραφή, συννοσηρότητα. Αιτιολογικές ερμηνείες. Ειδική Μαθησιακή Διαταραχή
 - Διαταραχές Αυτιστικού Φάσματος
 - Εναντιωματική Προκλητική Διαταραχή και Διαταραχή Διαγωγής

6376 Εισαγωγή στη Μεθοδολογία Έρευνας στις Νοητικές Νευροεπιστήμες
Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου
Θεματική: Πειραματική/Γνωστική/Εξελικτική/Νευροεπιστήμες

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΑ ΔΙΔΑΧΤΕΙ ΕΦΟΣΟΝ ΥΠΑΡΞΟΥΝ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

6378 Εισαγωγή στην Ψυχοφαρμακολογία
Θεματική: Πειραματική/Γνωστική/Εξελικτική/Νευροεπιστήμες
Διδάσκ

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΑ ΔΙΔΑΧΤΕΙ ΕΦΟΣΟΝ ΥΠΑΡΞΟΥΝ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

6381 - Ψυχολογικό τραύμα: αναπτυξιακές και εκπαιδευτικές προεκτάσεις
Θεματική : Πειραματική/Γνωστική/Εξελικτική/Νευροεπιστήμες
Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου

Διδάσκουσα Α. Κ. Τουλουμάκου, Επίκουρη Καθηγήτρια

Το μάθημα παρουσιάζει την σύγχρονη έρευνα που αφορά στην εκπαίδευση που είναι ενήμερη για το ψυχολογικό τραύμα. Αρχικά καλύπτονται τα είδη και ο επιπολασμός των εμπειριών κατά την παιδική ηλικία που είναι αντίξοες και δυνάμει τραυματικές σε μη κλινικούς πληθυσμούς. Αφού καλυφθούν βασικοί ορισμοί και προσεγγίσεις στο πεδίο των Αντίξων Εμπειριών κατά την Παιδική Ηλικία (ΑΕΠΗ), καλύπτονται κεντρικές έννοιες από την αναπτυξιακή ψυχολογία (π.χ θεωρία δεσμού) και τις νευροεπιστήμες (π.χ. ψυχονευροβιολογία του στρες) για την κατανόηση των συμπεριφορικών αποκρίσεων και μαθησιακών προκλήσεων των μαθητών που έχουν παρόμοιες εμπειρίες. Παρουσιάζονται, ακόλουθα πρωτόκολλα ανίχνευσης μαθητών με ΑΕΠΗ και οι τεκμηριωμένες προσεγγίσεις και πρακτικές στην εκπαίδευση για την υποστήριξη των μαθητών με ΑΕΠΗ. Τέλος καλύπτονται θέματα πάνω στην εκπαίδευση εκπαιδευτικών στις πρακτικές που είναι ενήμερες για ψυχολογικό τραύμα.

Μαθησιακοί Στόχοι

Αναμένεται ότι με την ολοκλήρωση του μαθήματος οι φοιτητές:

- θα έχουν κριτική κατανόηση του πεδίου της εκπαίδευσης που είναι ενήμερη για το ψυχολογικό τραύμα και των τομέων από τους οποίους αντλεί (π.χ. αναπτυξιακή ψυχολογία, κοινωνική εργασία, και νευροεπιστήμες)
- θα έχουν αναπτύξει δεξιότητες πάνω στη χρήση πρωτόκολλων ανίχνευσης παιδιών με ΑΕΠΗ και την αναπλαισίωση της συμπεριφοράς, της μάθησης και των προκλήσεων στους τομείς αυτούς σαν αποτέλεσμα της έκθεσης σε ΑΕΠΗ
- θα μπορούν να δημιουργούν ένα πλάνο υποστήριξης μαθητών με ΑΕΠΗ με βάση τις σύγχρονες εκπαιδευτικές προσεγγίσεις που είναι ενήμερες για το ψυχολογικό τραύμα

6377 Ψυχολογία και Νευροβιολογία του Λόγου

Θεματική: Πειραματική/Γνωστική/Εξελικτική/Νευροεπιστήμες

Διδάσκ

Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΑ ΔΙΔΑΧΤΕΙ ΕΦΟΣΟΝ ΥΠΑΡΞΟΥΝ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

6391 Παιδονευροψυχολογία

Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου

Θεματική: Πειραματική/Γνωστική/Εξελικτική/Νευροεπιστήμες

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΑ ΔΙΔΑΧΤΕΙ ΕΦΟΣΟΝ ΥΠΑΡΞΟΥΝ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

II.2. Θεματική: Κλινική Ψυχολογία

6135 - «Ψυχολογία της Υγείας Ι» -

“Health Psychology I”

Επιλογής Χειμερινού εξαμήνου

Θεματική: Κλινική Ψυχολογία

Διδάσκων: Φώτιος Αναγνωστόπουλος, Καθηγητής

Περιγραφή μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξέταση ειδικών θεμάτων ψυχολογίας της υγείας. Το πρώτο μέρος επικεντρώνεται στην επικοινωνία μεταξύ του επαγγελματία υγείας και του ασθενούς. Τονίζεται η ανάγκη απόκτησης, από την πλευρά του προσωπικού υγείας, εκείνων των δεξιοτήτων επικοινωνίας με τον ασθενή που θα διευκολύνουν την συζήτηση σχετικά με ορισμένα δυσάρεστα νέα που άπτονται της υγείας του ασθενούς. Τέτοια δυσάρεστα νέα μπορεί να αφορούν τη διάγνωση μιας απειλητικής για τη ζωή ασθένειας (όπως ο καρκίνος), την επανεμφάνιση και υποτροπή της νόσου, τη μετάσταση της ασθένειας, την αποτυχία του θεραπευτικού σχήματος να αναστείλει την εξέλιξη της νόσου, την εμφάνιση μη αντιστρεπτών παρενεργειών της θεραπείας. Με τη χρήση video και παραδειγμάτων αναλύονται τα διαδοχικά βήματα που πρέπει να ακολουθήσει το προσωπικό υγείας προκειμένου η επικοινωνία με τον ασθενή να συμβάλλει στην προσαρμογή του στις νέες συνθήκες που επιβάλλει η νόσος. Αυτά τα βήματα ξεκινούν από τη δημιουργία κλίματος εμπιστοσύνης με τον ασθενή, προχωρούν στη διερεύνηση των γνώσεων του ασθενούς σχετικά με την κατάσταση της υγείας του και την εκτίμηση των αναγκών και της ετοιμότητας του σχετικά με την πληροφόρηση του, και φθάνουν στην παροχή των πληροφοριών για το υπάρχον πρόβλημα υγείας, την αναγνώριση των συναισθημάτων που ανακινούνται λόγω αυτής της πληροφόρησης και τέλος, τον προγραμματισμό και την υποστήριξη για καλή προσαρμογή στην αρρώστια. Επίσης αναλύονται οι συναισθηματικές αντιδράσεις του επαγγελματία υγείας απέναντι στον χρόνιο ασθενή, που αντιμετωπίζει το ενδεχόμενο του θανάτου.

Στο δεύτερο μέρος, παρουσιάζονται οι ψυχολογικές παρεμβάσεις που στοχεύουν στην υποστήριξη του κοινωνικού περιβάλλοντος (σύντροφος, παιδιά) του ασθενούς που πάσχει από μια απειλητική για τη ζωή αρρώστια.. Εξετάζεται η αξιολόγηση της προσαρμογής του ζευγαριού στην ασθένεια, η ανάπτυξη των γνωστικών δεξιοτήτων για την αντιμετώπιση της ασθένειας, η διεύρυνση των δεξιοτήτων του ζεύγους για την αντιμετώπιση της ασθένειας, αλλά και η υποστήριξη των παιδιών προκειμένου να διαχειριστούν αποτελεσματικά την ασθένεια της μητέρας τους.

Θεματικές ενότητες:

- Τεχνικές επικοινωνίας με τον χρόνιο ασθενή
- Εμπόδια στην επικοινωνία μεταξύ επαγγελματία υγείας και ασθενούς
- Τεχνικές ανακοίνωσης της διάγνωσης και πρόγνωσης στο χρόνιο ασθενή
- Διερεύνηση των αναγκών του ασθενούς σχετικά με την επιθυμητή ενημέρωση για την κατάσταση της υγείας του
- Υποστήριξη του ασθενούς, μετά την ανακοίνωση της διάγνωσης της νόσου
- Ο ασθενής τελικού σταδίου και το συγγενικό του περιβάλλον

- Ο ασθενής στη Μονάδα Εντατικής Θεραπείας και υποστήριξη της οικογένειάς του
- Ψυχολογική υποστήριξη του ζευγαριού που έρχεται αντιμέτωπο με τη χρόνια και απειλητική για τη ζωή αρρώστια

6239 - «Συμπεριφορισμός και Ψυχοπαθολογία» - “Behaviorism and Psychopathology”

Επιλογής Χειμερινού εξαμήνου

Θεματική: Κλινική Ψυχολογία

Διδάσκων: Ρόμπερτ Μέλλον, Καθηγητής

Περιγραφή μαθήματος:

Στο τρίτο αυτό μάθημα, ολοκληρώνεται η εισαγωγή στις βασικές αρχές καθορισμού συμπεριφοράς και δίνεται έμφαση στην εφαρμογή αυτών των αρχών στην επιστημονική ερμηνεία της προέλευσης των φαινομένων που περιγράφονται ως «ψυχοπαθολογικά». Στη συμπεριφοριστική άποψη, τα φαινόμενα της ψυχοπαθολογίας μπορεί να είναι ανεπιθύμητα, όμως δεν αποτελούν ανωμαλίες· οι συμπεριφορές που χαρακτηρίζουν τις ψυχολογικές διαταραχές δεν είναι «εκτός ελέγχου», αλλά καθορίζονται σύμφωνα με τις ίδιες αρχές πειραματικής προέλευσης που περιγράφουν ωφέλιμα τον καθορισμό της λεγόμενης «υγιούς» συμπεριφοράς. Ως παραδείγματα, ο καθορισμός των βίαιων και «μαζοχιστικών» δράσεων, καθώς επίσης και οι λεγόμενοι «μηχανισμοί άμυνας» (π.χ., «άρνηση, «προβολή») περιγράφονται ως μη επιθυμητές προσαρμογές στην κοινωνική χρήση της τιμωρίας και των απειλών τιμωρίας για τον έλεγχο της συμπεριφοράς των άλλων. Στη συνέχεια αναλύονται οι λεγόμενες «γνωστικές λειτουργίες», όπως η μίμηση προτύπου, η λύση προβλημάτων, η μνήμη και λήθη, η τήρηση κανόνων και ο συλλογισμός. Ενώ οι «δυσλειτουργίες» στα ρεπερτόρια αυτά φέρονται σαν να είναι αιτίες της ψυχοπαθολογίας, η προέλευση των ίδιων αυτών γνωστικών δυσλειτουργιών συνήθως παραμένει χωρίς αιτιολογία. Στο μάθημα παρουσιάζεται η απόδειξη ότι τα μη επιθυμητά και τα επιθυμητά επίπεδα αυτών των γνωστικών λειτουργιών καθορίζονται μέσω της μακροπρόθεσμης αλληλεπίδρασης του ατόμου με τα γεγονότα της ζωής του, είδος αιτιολογίας που διευκολύνει την αποτελεσματική παρέμβαση.

Θεματικές ενότητες:

- Η συμπεριφοριστική θεώρηση των φαινομένων της «ψυχοπαθολογίας».
- Η λεγόμενη «μαθημένη ανικανότητα»: Παθολογία ή μη επιθυμητή προσαρμογή;
- Η συμπτωματική αρνητική ενίσχυση ως πηγή «δυσλειτουργικών» ερμηνειών και αντιλήψεων.
- Η τιμωρία ως παρωθητική διαδικασία και ο καθορισμός των βίαιων δράσεων.
- Μαζοχισμός, καταστροφολογία και κατάθλιψη: Ο καθορισμός της θετικά ενισχυτικής δύναμης των επώδυνων ερεθισμάτων.
- Οι «μηχανισμοί άμυνας»: Η θεμελίωση της αρνητικά ενισχυτικής δύναμης των «απαγορευμένων» μορφών δράσης.
- Οι «μηχανισμοί άμυνας»: Η θεμελίωση της θετικά ενισχυτικής δύναμης των «επιτρεπομένων» μορφών δράσης στο πλαίσιο της τιμωρίας.
- Η αντιμετώπιση των επιδράσεων της τιμωρίας και της αρνητικής ενίσχυσης στην ψυχοθεραπεία.
- «Γνωστικές λειτουργίες»: Η συντελεστική διάκριση υπό όρους.
- Η γενικευμένη αντιστοίχιση ερεθισμάτων με καθυστέρηση, η «μνήμη» και οι διαταραχές της.
- Το ενδεδειγμένο διακριτικό ρεπερτόριο: Η γενικευμένη μίμηση και αντίθεση προτύπου και ο ρόλος τους στην ψυχοπαθολογία και στην ψυχοθεραπεία.
- Ο καθορισμός της λύσης προβλημάτων και ο ρόλος της στην ψυχοπαθολογία και στην ψυχοθεραπεία.
- Ο καθορισμός της παραγωγής και της τήρησης κανόνων και οι ρόλοι τους στην ψυχοπαθολογία και στην ψυχοθεραπεία.

- Ο συλλογισμός και οι αναδυόμενες συντελεστικές διακρίσεις: Αιτιολογούνται αποτελεσματικά από τις υπάρχουσες αρχές καθορισμού της συμπεριφοράς;
- Επίλογος: Η πειραματική ανάλυση και η επιστημονική ερμηνεία της «ψυχοπαθολογίας».

6290 - «Ψυχοθεραπευτικές Προσεγγίσεις και Τεκμηρίωση Αποτελεσματικότητας» - “Current Psychotherapeutic Approaches & Evidence-Based Interventions”

Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου

Θεματική: Κλινική Ψυχολογία

Διδάσκουσα: Βασιλική Γιωτσίδη, Επίκουρη Καθηγήτρια

Περιγραφή μαθήματος:

Η τεκμηριωμένη ψυχοθεραπεία βρίσκεται στο επίκεντρο των εξελίξεων της έρευνας και της πρακτικής των κλινικών ψυχολόγων. Στόχος του μαθήματος είναι η παρουσίαση βασικών ψυχοθεραπευτικών προσεγγίσεων και η ανάλυση της έννοιας και πρακτικής της σύγχρονης ψυχοθεραπείας με ιδιαίτερη έμφαση στην αξιολόγηση της αποτελεσματικότητάς της.

Στο μάθημα οι φοιτητές θα βοηθηθούν (α) να ορίσουν το αντικείμενο της ψυχοθεραπείας ιστορικά, πολιτισμικά και επιστημονικά, (β) να ξεχωρίσουν και να ορίσουν τα κύρια είδη ψυχοθεραπείας και τις σύγχρονες εφαρμογές τους, (γ) να έρθουν σε επαφή με ορισμένες βασικές τεχνικές του χρησιμοποιούνται στην ψυχοθεραπεία, (δ) να μάθουν πότε και υπό ποιες συνθήκες είναι η ψυχοθεραπεία αποτελεσματική, και (ε) να γνωρίσουν τις ερευνητικές εργασίες στο αντικείμενο της επιστημονικά τεκμηριωμένης ψυχοθεραπείας.

Οι φοιτητές καλούνται να συμμετέχουν σε μία διαρκή συζήτηση για το αντικείμενο και την αποτελεσματικότητα της ψυχοθεραπείας. Συγκεκριμένα, οι στόχοι του μαθήματος αναμένεται να επιτευχθούν μέσω (α) της σύνδεσης των κυριότερων και σύγχρονων ψυχοθεραπευτικών προσεγγίσεων με την έρευνα και την κλινική πράξη, με παραδείγματα εφαρμογής σε επιμέρους διαγνωστικές κατηγορίες τόσο σε παιδιά/εφήβους όσο και σε ενήλικο πληθυσμό, (β) της ανάδειξης των κριτηρίων και των μεθόδων τεκμηρίωσης της αποτελεσματικότητας της ψυχοθεραπείας, με παραδείγματα ερευνών στο αντικείμενο της επιστημονικά τεκμηριωμένης ψυχοθεραπείας, και (γ) την ενεργητική συμμετοχή των φοιτητών σε βασικές τεχνικές των ψυχοθεραπευτικών προσεγγίσεων, καθώς και σε σύγχρονα δεοντολογικά θέματα, στο πλαίσιο της αλληλεπίδρασης στην ευρύτερη ομάδα.

6325 - «Κλινική Νευροεπιστήμη» - “Clinical Neuroscience”

Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου

Θεματική: Κλινική Ψυχολογία

Διδάσκων: Δ. Κασελίμης

Περιγραφή μαθήματος:

Στο μάθημα γίνεται μία εισαγωγή στην κλινική εικόνα νευρολογικών και ψυχιατρικών διαταραχών και στην υποβόσκουσα αιτιοπαθογένεια και παθοφυσιολογία τους. Η διδασκαλία γίνεται από τη σκοπιά της συγκριτικής Ψυχολογίας και περιλαμβάνει την παρουσίαση σύγχρονων μελετών από το ευρύ πεδίο των νευροεπιστημών με έμφαση στη βιολογική και βασική έρευνα, τη νευροαπεικόνιση και τη νευροψυχολογία. Τα μαθήματα επικεντρώνονται στις συνήθεις νευροψυχιατρικές διαταραχές όπως

A) οι νευροεκφυλιστικές - νευρονοητικές διαταραχές,

- Β) οι διαταραχές αιμάτωσης του εγκεφάλου (πχ. αγγειακά εγκεφαλικά επεισόδια, μικροϊσχαιμικές διαταραχές),
- Γ) οι νευροαναπτυξιακές διαταραχές (πχ. αυτισμός, νοητική υστέρηση, ΔΕΠΥ),
- Δ) οι ψυχιατρικές διαταραχές (πχ. σχιζοφρένεια, διπολική διαταραχή, κατάθλιψη, άγχος),
- Ε) η φυσιολογική αντίδραση στρες. Παράλληλα οι φοιτητές θα εκπαιδευτούν στην αξιολόγηση και κατάλληλη ερμηνεία ερευνών του συγκεκριμένου επιστημονικού πεδίου.

6051 - «Εγκληματολογική Ψυχολογία: Σύγχρονα θέματα Ψυχοϊατροδικαστικής» - “Criminal Psychology”

Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου

Θεματική: Κλινική Ψυχολογία

**Διδάσκοντες: Καθηγητής, Αθανάσιος Δουζένης, Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ
& Συνεργάτες Β΄ Ψυχιατρικής Κλινικής ΕΚΠΑ**

Περιγραφή μαθήματος:

Κεντρική στην Εγκληματολογική Ψυχολογία είναι η σχέση ψυχικής διαταραχής και εγκληματικότητας. Στο συγκεκριμένο μάθημα θα πραγματευθούμε αυτήν την σχέση σε τρεις άξονες:

- Πρώτον, τη σχέση ψυχιατρικής και δικαίου, την ηθική και δεοντολογία της ψυχοϊατροδικαστικής, την αποσαφήνιση του επαγγελματικού ρόλου του ψυχολόγου με ειδίκευση στην εγκληματολογική ψυχολογία, καθώς και τα πλαίσια εργασίας του εντός διεπιστημονικής ομάδας
- Δεύτερον, τη σύνδεση διαφόρων ψυχιατρικών και ψυχοπαθολογικών εκδηλώσεων (μείζων ψυχοπαθολογία, διαταραχές προσωπικότητας, αλκοολισμός, εξαρτήσεις από παράνομες ψυχοδραστικές ουσίες) με την τέλεση εγκληματικών πράξεων, καθώς και την εκτίμηση της δυνητικής επικινδυνότητας των δραστών για εκδήλωση βίαιης συμπεριφοράς
- Τρίτον, τον ρόλο του πρώιμου τραύματος και της αποστέρησης στην ψυχική υγεία των ανηλίκων όπως αποτυπώνεται στις περιπτώσεις παιδικής κακοποίησης, παραμέλησης και έκθεσης σε ενδοοικογενειακή βία, τη διαδικασία ανίχνευσης, αξιολόγησης και αντιμετώπισης των παραπάνω φαινομένων βάσει καλών πρακτικών και πρωτοκόλλων, καθώς και τη συσχέτισή τους με τη νεανική παραβατικότητα και τη θεσμική διαχείρισή της.

6122- «Ψυχοπαθολογία του παιδιού & του εφήβου» - “Child’s and Adolescent’s Psychopathology”

Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου

Θεματική: Κλινική Ψυχολογία

Διδάσκων: Γεράσιμος Κολαΐτης, Καθηγητής Ιατρικής ΕΚΠΑ

Περιγραφή μαθήματος:

Το μάθημα αποσκοπεί στην ευαισθητοποίηση και ενημέρωση των φοιτητών στις διαταραχές ψυχικής υγείας της παιδικής και εφηβικής ηλικίας. Οι διαταραχές αυτές είναι συχνές, συνοδεύονται από άμεσες και απώτερες επιπτώσεις στην ανάπτυξη και λειτουργικότητα των ανηλίκων, συχνά συνεχίζονται στην ενήλικη ζωή τους ενώ επιβαρύνουν και οικονομικά τις κοινωνίες. Στο μάθημα παρουσιάζονται οι τρέχουσες αιτιολογικές απόψεις (γενετικές, βιολογικές, ψυχολογικές, οικογενειακές και κοινωνικές) και την μεταξύ τους αλληλεπίδραση. Η σύγχρονη έρευνα στα πεδία της γενετικής και επιγενετικής, της μοριακής βιολογίας, της νευροαπεικόνισης, της νευροανοσολογίας και άλλων επιστημών έχει συνεισφέρει με σημαντικές γνώσεις στην κατανόηση του τρόπου με τον οποίο γενετική και περιβάλλον αλληλεπιδρούν μεταξύ τους. Στο μάθημα διδάσκονται η

επιδημιολογία, τα κλινικά συμπτώματα, η αξιολόγηση, η διαφοροδιάγνωση, καθώς, επίσης, και η διαχείριση και θεραπεία κάθε ξεχωριστής διαταραχής στους ανηλίκους. Το μάθημα διδάσκεται από ψυχιάτρους παιδιών και εφήβων με πλούσια θεωρητική κατάρτιση και κλινική εμπειρία, και συνοδεύεται από παράθεση και συζήτηση κλινικών περιστατικών. Στο μάθημα ενθαρρύνεται και επιβραβεύεται η ενεργή συμμετοχή των φοιτητών.

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

- Εισαγωγή στην Ψυχική Υγεία και Ψυχιατρική Παιδιών και Εφήβων (επιδημιολογία, αιτιολογία, επιβάρυνση ψυχικών διαταραχών)
- Αξιολόγηση και Διάγνωση στην Ψυχιατρική Παιδιού & Εφήβου
- Νευροαναπτυξιακές διαταραχές (Φάσματος Αυτισμού, Επικοινωνίας, Ελλειμματικής Προσοχής Υπερκινητικότητας, Ειδικές Μαθησιακές)
- Αντίξοες εμπειρίες παιδικής ηλικίας (π.χ. κακομεταχείριση, χρόνιο σωματικό νόσημα, ψυχική και σωματική νόσος γονέων) και επιπτώσεις
- Διαταραχές Διάθεσης (Κατάθλιψη, Δυσθυμία)
- Αυτοκτονικές και Αυτοκαταστροφικές μη Αυτοκτονικές συμπεριφορές
- Διαταραχές Άγχους/Ιδιοψυχαναγκαστική διαταραχή/Φοβίες/Σωματοποίηση
- Διαταραχές Διαγωγής και Νεανική Παραβατικότητα
- Ψυχικό Τραύμα και Μετατραυματικές Αντιδράσεις
- Κατάχρηση και εθισμός στο Διαδίκτυο
- Ψυχώσεις στην εφηβεία (Σχιζοφρένεια, Διπολική Διαταραχή)
- Διαταραχές Διατροφής (Ψυχογενής Ανορεξία, Βουλιμία)
- Παρεμβάσεις Πρόληψης και Προαγωγής Ψυχικής Υγείας σε ευάλωτους πληθυσμούς ανηλίκων

6237 Κλινική Ψυχολογία και Ψυχολογία της Υγείας στη Πράξη

Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου

Θεματική: Κλινική Ψυχολογία

Διδάσκων: Φ. Αναγνωστόπουλος, Καθηγητής, Ζ. Γιαννούση Επίκουρος Καθηγήτρια

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΟ ΜΑΘΗΜΑΤΟΣ

Το μάθημα περιλαμβάνει σύντομη εισαγωγή στην ιστορική εξέλιξη του αντικειμένου, την εκπαίδευση του κλινικού ψυχολόγου και του ψυχολόγου υγείας στην Ευρώπη, ΗΠΑ και Ελλάδα και το ρόλο τους σε ποικιλία πλαισίων παροχής υπηρεσιών όπως το ψυχιατρείο, γενικό νοσοκομείο, πρωτοβάθμια ιατρική φροντίδα, κοινοτικά κέντρα ψυχικής υγείας κλπ.

ΘΕΜΑΤΙΚΕΣ ΤΗΣ ΠΑΡΑΔΟΣΗΣ:

- Το αντικείμενο και το επαγγελματικό έργο του κλινικού ψυχολόγου και του ψυχολόγου υγείας
- Εκπαίδευση του κλινικού ψυχολόγου και του ψυχολόγου υγείας και η συνεχιζόμενη επαγγελματική εξέλιξη
- Ο ρόλος του κλινικού ψυχολόγου στο ψυχιατρικό νοσοκομείο
- Ο ρόλος του κλινικού ψυχολόγου σε μονάδες απεξάρτησης
- Ο ρόλος του κλινικού ψυχολόγου στα κέντρα ψυχικής υγείας
- Ο ρόλος του κλινικού ψυχολόγου και του ψυχολόγου υγείας σε μονάδες παιδιών και εφήβων
- Ο ρόλος του κλινικού ψυχολόγου σε κέντρο φροντίδας ασθενών με άνοια
- Ο ρόλος του ψυχολόγου υγείας στο Γενικό Νοσοκομείο

**6238 - «Εργαστήρια στην ανάλυση της συμπεριφοράς» -
“Laboratory Course in Behavior Analysis”****Επιλογής Εαρινού εξαμήνου****Θεματική:** Κλινική Ψυχολογία**Διδάσκων:** Ρόμπερτ-Τσάρλς Μέλλον, Καθηγητής**Προαπαιτούμενα:** *Η Ανάλυση της Συμπεριφοράς I (6257)**Συμβουλευείται επίσης η ολοκλήρωση των μαθημάτων: Ανάλυση της Συμπεριφοράς II (6258) και Συμπεριφορισμός και Ψυχοπαθολογία (6239)**Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική, με ανώτατο όριο δύο (2) απουσιών***Περιγραφή μαθήματος:**

Το τελευταίο της σειράς μαθημάτων στη συμπεριφοριστική προσέγγιση απευθύνεται στους φοιτητές οι οποίοι, έχοντας μάθει τις βασικές αρχές καθορισμού της συμπεριφοράς, επιθυμούν μια σταδιοδρομία συνεισφοράς στην πρόοδο αυτής της επιστήμης και στις εφαρμογές της στη ρύθμιση αποτελεσματικών θεραπευτικών και εκπαιδευτικών συνθηκών. Αποτελεί δηλαδή ένα εισαγωγικό μάθημα στην παραγωγή επιστημονικής γνώσης για τη μακροπρόθεσμη σχέση της συμπεριφοράς με άλλα γεγονότα του φυσικού κόσμου. Μέσω της μελέτης πειραματικών ερευνών, αναλύεται η συμπεριφορά του επιστήμονα και τού πώς αυτός ρυθμίζει τις δικές του συνθήκες ώστε να αυξήσει την πιθανότητα εκδήλωσης πρωτότυπων και ωφέλιμων παρατηρήσεων, δηλαδή την πιθανότητα προσφοράς στην ψυχολογική επιστήμη. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη ρύθμιση των ειδικών συνθηκών που ταυτίζονται με τη συμπεριφοριστική προσέγγιση, δηλαδή στη μέθοδο της εκτεταμένης, ατομικής πειραματικής ανάλυσης της συμπεριφοράς. Μέσω της συμμετοχής των φοιτητών ως βοηθών σε πειράματα που ήδη διεξάγονται στο Εργαστήριο, τους παρέχεται η δυνατότητα να βιώσουν μια δοκιμαστική επαφή με κάθε φάση της παραγωγής γνώσης, από τη διαμόρφωση ερωτήσεων έρευνας και του πειραματικού σχεδιασμού, στον προγραμματισμό του υπολογιστή για τον έλεγχο των συνθηκών και την καταγραφή της συμπεριφοράς, στην ανάλυση και ερμηνεία των αποτελεσμάτων. Τέλος, το μάθημα παρέχει εργαστηριακή υποστήριξη στους φοιτητές στη διαμόρφωση της δικής του ολοκληρωμένης πρότασης για μια πρωτότυπη πειραματική ανάλυση.

Θεματικές ενότητες:

- Η φυσική προέλευση της επιστημονικής συμπεριφοράς.
- Η γεφύρωση του χάσματος μεταξύ πειραματικής και εφαρμοσμένης ψυχολογίας: Μεθοδολογικές προτάσεις για πειραματικούς ψυχολόγους.
- Πρακτική άσκηση στην ανάλυση της ωφελιμότητας επιστημονικών μελετών.
- Οι αρχικές μελέτες του B. F. Skinner: Μια μελέτη ατομικής περίπτωσης στην εφαρμογή της επιστημονικής μεθόδου.
- Ανάλυση της προέλευσης των πειραμάτων που διεξάγονται από τους υποψήφιους διδάκτορες, τους μεταπτυχιακούς και τους 4ετείς προπτυχιακούς φοιτητές του Εργαστηρίου.
- Ανάλυση επιστημονικών άρθρων σχετικά με τα τρέχοντα πειράματα του Εργαστηρίου.
- Εισαγωγή στον προγραμματισμό πειραματικών συνθηκών μέσω του Η/Υ με παραδείγματα από τα τρέχοντα πειράματα του Εργαστηρίου.
- Συμμετοχή των φοιτητών ως βοηθών στη διεξαγωγή των τρεχόντων πειραμάτων του Εργαστηρίου.
- Πρακτική άσκηση στην ανάλυση και στην ερμηνεία δεδομένων με παραδείγματα από τα τρέχοντα πειράματα του Εργαστηρίου.

- Πρακτική άσκηση και εργαστηριακή υποστήριξη στην πρόταση ενός πρωτότυπου πειράματος με τη μέθοδο της εκτεταμένης ατομικής ανάλυσης της συμπεριφοράς.

6258 - «Η Ανάλυση της Συμπεριφοράς II» -

“Behavior Analysis II”

Επιλογής Εαρινού εξαμήνου

Θεματική: Κλινική Ψυχολογία

Διδάσκων: Ρόμπερτ-Τσάρλς Μέλλον, Καθηγητής

Περιγραφή μαθήματος:

Το μάθημα ξεκινάει με μια κριτική ανάλυση της χρήσης εννοιών όπως είναι τα «κίνητρα», τα «ενδιαφέροντα», τα «πάθη» ή οι «προτιμήσεις» ενός ατόμου ως την αιτιολογία της ενασχόλησής του με ορισμένα θέματα, αντικείμενα ή πρόσωπα. Οι έννοιες αυτές δεν περιγράφουν τις συνθήκες κάτω από τις οποίες τα γεγονότα που παράγονται από οποιοδήποτε δραστηριότητα αποκτούν τη δύναμη να προκαλούν χαρά, ώστε και η πιθανότητα συνέχειας αυτής της δραστηριότητας να αυξηθεί. Ούτε μας πληροφορούν για τις συνθήκες κάτω από τις οποίες τα αποτελέσματα των δράσεών μας θα χάσουν τελικά αυτή την ενισχυτική δύναμη. Το κλειδί της κατανόησης των φαινομένων της «ψυχολογίας των κινήτρων» αποτελεί η συντελεστική διάκριση ερεθισμάτων: τα ερεθίσματα ή γεγονότα τα οποία αποτελούν τα διαφορικά πλαίσια ενίσχυσης δράσεων. Η λειτουργία αυτών των εξαρτημένα ενισχυτικών ερεθισμάτων μας βοηθά στην επιστημονική ερμηνεία συμπεριφορών οι οποίες σπάνια παράγουν ερεθίσματα ή γεγονότα, όπως η τροφή, το νερό ή σεξουαλική επαφή. Οι δράσεις αυτές επιφέρουν τα διαφορικά πλαίσια ενίσχυσης επομένων δράσεων, φαινόμενο γνωστό ως συντελεστική αλυσίδα. Η αρχή της συντελεστικής διάκρισης ερεθισμάτων εφαρμόζεται με παρόμοιο τρόπο στην ερμηνεία της μακροπρόθεσμης σχέσης δράσεων-ενισχυτών που ονομάζονται προγράμματα ενίσχυσης. Το μάθημα τελειώνει με μια εισαγωγή της ανάλυσης των επιδράσεων της τιμωρίας και των απειλών τιμωρίας στη συμπεριφορά μας.

Θεματικές ενότητες:

- Παρωθητικές διαδικασίες: Γεγονότα που θεμελιώνουν ή μηδενίζουν την ενισχυτική δύναμη των συνεπειών των δράσεων.
- Η ενισχυτική λειτουργία των διακριτικών ερεθισμάτων.
- Η συντελεστική αλυσίδα: διασυνδεδεμένες συναρτήσεις τριών όρων.
- Συντελεστικές αλυσίδες με και χωρίς λειτουργική ένωση στη δημιουργική τέχνη, στο παιχνίδι και στην ψυχοθεραπεία.
- Η δημιουργία συντελεστικών αλυσίδων «προς τα πίσω» και «προς τα εμπρός».
- Τα εξαρτημένα ενισχυτικά ερεθίσματα γενικής αποτελεσματικότητας.
- Οι αυτόματοι ενισχυτές και η αρχή του Premack.
- Προγράμματα ενίσχυσης: Η μακροπρόθεσμη σχέση δράσεων-συνεπειών.
- Οι χαρακτηριστικές επιδράσεις των βασικών προγραμμάτων ενίσχυσης.
- Οι συντελεστικές διακρίσεις ερεθισμάτων στα προγράμματα ενίσχυσης.
- Ο καθορισμός της μεταβλητότητας μορφής δράσεων στα προγράμματα ενίσχυσης και η σχέση της με τη λεγόμενη «δημιουργικότητα».
- Αρνητική ενίσχυση και τιμωρία.
- Η εξάλειψη της αρνητικής ενίσχυσης και η διακριτική λειτουργία των αρνητικών ενισχυτών.
- Γιατί η τιμωρία δε μειώνει οπωσδήποτε την πιθανότητα εκδήλωσης δράσεων;
- Οι πιθανές επιδράσεις (και οι «παρενέργειες») της τιμωρίας.

**6292 - «Εισαγωγή στη Θετική Ψυχολογία» –
“Introduction to Positive Psychology”****Επιλογής Εαρινού εξαμήνου****Θεματική:** Κλινική Ψυχολογία**Διδάσκων:** Χ. Πεζηρκιανίδης**Περιγραφή μαθήματος:**

Ο Κλάδος της Θετικής Ψυχολογίας αποτελεί έναν από τους νεότερους και διαρκώς εξελισσόμενους κλάδους της επιστήμης της Ψυχολογίας. Η Θετική Ψυχολογία επικεντρώνεται στη μελέτη της φύσης, ανάπτυξης και ρόλου των συναισθημάτων, γνωσιών, χαρακτηριστικών και συμπεριφορών που συνδέονται με την ψυχική, κοινωνική και σωματική άνθηση. Ο στόχος του μαθήματος είναι να εισάγει τ@ φοιτητ@ στις βασικές θεωρίες, μοντέλα και έννοιες της Θετικής Ψυχολογίας και να παρουσιάσει τα σχετικά ερευνητικά αποτελέσματα και γνώση σε αυτό το γνωστικό πεδίο.

Θεματικές ενότητες:

- Εισαγωγή
- Ιστορική αναδρομή
- Αρχές και αξιώματα
- Θεωρίες και μοντέλα
- Ευ ζην, ευτυχία, ικανοποίηση από τη ζωή, αρμονία στη ζωή
- Θετικά Συναισθήματα
- Απολαμβάνειν
- Ευγνωμοσύνη
- Δυνατά στοιχεία χαρακτήρα
- Εσωτερικό κάλεσμα
- Ενσυνειδητότητα
- Αυτοσυμπόνια
- Ψυχική ανθεκτικότητα
- Νόημα ζωής
- Ψυχολογική ροή
- Θετικές διαπροσωπικές σχέσεις
- Παρεμβάσεις Θετικής Ψυχολογίας
- Εφαρμογές της Θετικής Ψυχολογίας σε διάφορα πλαίσια

**6320 - «Σχέση θεραπευτή θεραπευόμενου στο κλινικό πλαίσιο» -
“Therapist-client relationship in different clinical settings”****Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου****Θεματική:** Κλινική Ψυχολογία**Διδάσκουσα:** Βασιλική Γιωτσίδη, Επίκουρη Καθηγήτρια

Περιγραφή μαθήματος:

Το μάθημα στοχεύει στην εκμάθηση και εξοικείωση με συγκεκριμένες κλινικές δεξιότητες και με τεχνικές ψυχοθεραπείας και συμβουλευτικής που προάγουν τη θεραπευτική σχέση και ευοδώνουν την οικοδόμησή της. Συγκεκριμένα, παρουσιάζονται οι προϋποθέσεις και οι μέθοδοι ανάπτυξης της αποτελεσματικής θεραπευτικής σχέσης, σύμφωνα με τις κύριες θεραπευτικές προσεγγίσεις (π.χ. ψυχαναλυτική/ψυχοδυναμική, προσωποκεντρική, γνωσιακή-συμπεριφοριστική), δεξιότητες έκφρασης και αναγνώρισης συναισθημάτων, δεξιότητες προαγωγής της ενσυναίσθησης στη σχέση θεραπευτή-θεραπευόμενου, όπως είναι η παράφραση και η αντανάκλαση, τεχνικές διαχείρισης αντιστάσεων, τεχνικές διευκόλυνσης της επίλυσης προβλημάτων, η βελτίωση της συνομιλίας με τον εαυτό, οι δεξιότητες παροχής ανατροφοδότησης και περίληψης, καθώς και ευρύτερες δεξιότητες λεκτικής και μη-λεκτικής επικοινωνίας στη θεραπευτική σχέση. Ακόμη, θα γίνει εστίαση στην αναγνώριση των δυσλειτουργικών γνωσιών ή αυτόματων σκέψεων, στην τήρηση ημερολογίου καταγραφής σκέψεων, τη σύνδεση καταστάσεων με τις σκέψεις, τα συναισθήματα, τα σωματικά συμπτώματα και τη συμπεριφορά, αλλά και την αμφισβήτηση και τροποποίηση των πυρηνικών πεποιθήσεων. Επίσης, θα δοθούν οι βασικές δεξιότητες ευόδωσης της θεραπευτικής σχέσης στη φάση της έναρξης και στη φάση τερματισμού της θεραπευτικής διαδικασίας, τεχνικές διαχείρισης ρήξεων στη θεραπευτική συμμαχία, καθώς και δεξιότητες χειρισμού θεραπευτικών διλημάτων και ζητημάτων δεοντολογίας στη θεραπευτική σχέση.

Το μάθημα βασίζεται στο συνδυασμό θεωρίας και πρακτικής εξάσκησης, μέσω της βιωματικής και ενεργητικής μάθησης σε κάθε διάλεξη. Έμφαση θα δοθεί στη σύνδεση της σχετικής θεωρίας με κλινικά παραδείγματα από διάφορα κλινικά πλαίσια αναφορικά με επιμέρους πτυχές της σχέσης θεραπευτή-θεραπευόμενου και στη συγκριτική παρουσίαση θεραπευτικών προσεγγίσεων αναφορικά με τις βασικές παραμέτρους που διέπουν τη θεραπευτική σχέση.

6360 – «Εφαρμογές της Θετικής Ψυχολογίας» - “Applications of Positive Psychology”**Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου****Θεματική:** Κλινική Ψυχολογία**Διδάσκων:** Χρήστος Πεζηρκιανίδης, Επίκουρος Καθηγητής**Περιγραφή μαθήματος:**

Αντικείμενο του συγκεκριμένου μαθήματος αποτελεί η εξοικείωση των φοιτητ@ν με τις βασικές αρχές, τις διαφορετικές μεθόδους και την αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων Θετικής Ψυχολογίας και των εφαρμογών της Θετικής Ψυχολογίας σε διαφορετικά πλαίσια. Πιο συγκεκριμένα, @ φοιτητ@ θα γνωρίσουν τους τρόπους με τους οποίους οι αρχές και οι έννοιες της Θετικής Ψυχολογίας μπορούν να εφαρμοστούν στην πράξη: α) στη συμβουλευτική, την ψυχοθεραπεία, το σχολείο, την υγεία και τους οργανισμούς, β) στην παροχή ψυχολογικών υπηρεσιών σε διαφορετικές ομάδες ωφελούμενων, όπως οι φοιτητές, οι ηλικιωμένοι, τα παιδιά και οι έφηβοι και γ) συνθέτοντας τις αρχές της με τη φιλοσοφία και τις πρακτικές κυρίαρχων προσεγγίσεων στον χώρο της εφαρμοσμένης ψυχολογίας, όπως η Γνωσιακή-Συμπεριφορική Θεραπεία. Για να επιτευχθούν τα παραπάνω, κατά τη διάρκεια των εισηγήσεων θα παρουσιαστούν ολοκληρωμένα προγράμματα Θετικής Ψυχολογίας, θα γίνει εφαρμογή βιωματικών ασκήσεων Θετικής Ψυχολογίας στην πράξη, ενώ παράλληλα @ φοιτητ@ θα συμμετάσχουν στον σχεδιασμό παρεμβάσεων Θετικής Ψυχολογίας.

Θεματικές ενότητες:

- Παρεμβάσεις Θετικής Ψυχολογίας
- Εφαρμογές της Θετικής Ψυχολογίας σε διαφορετικά πλαίσια
- Αποτελεσματικότητα Παρεμβάσεων Θετικής Ψυχολογίας
- Η Θετική Ψυχολογία στη συμβουλευτική και την ψυχοθεραπεία
- Παρεμβάσεις Θετικής Ψυχολογίας στα σχολεία
- Παρεμβάσεις Θετικής Ψυχολογίας στην υγεία

- Η Θετική Ψυχολογία στους οργανισμούς
- Η Θετική Ψυχολογία στις ομάδες ψυχοεκπαίδευσης
- Σύνθεση των αρχών της Θετικής Ψυχολογίας με άλλες προσεγγίσεις στη συμβουλευτική και την ψυχοθεραπεία
- Παρεμβάσεις απολαμβάνει
- Παρεμβάσεις δυνατών στοιχείων χαρακτήρα
- Παρεμβάσεις αυτοσυμπόνιας
- Παρεμβάσεις θετικών σχέσεων
- Παρεμβάσεις ενσυνειδητότητας
- Παρεμβάσεις θετικών συναισθημάτων

6361 – «Συμβουλευτική Ψυχολογία σε ειδικούς πληθυσμούς» -

“Counselling Psychology: The counselling process in special populations”

Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου

Θεματική: Κλινική Ψυχολογία

Διδάσκουσα Ειρήνη Καρακασίδου Επίκουρη Καθηγήτρια

Περιγραφή μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στις βασικές αρχές της συμβουλευτικής ψυχολογίας και σε συγκεκριμένες πρακτικές, έτσι όπως εφαρμόζονται σε ειδικούς πληθυσμούς. Πιο συγκεκριμένα στο παρόν μάθημα μελετώνται οι βασικές θεωρίες που υποστηρίζουν την πρακτική συμβουλευτικής σε πληθυσμούς που θεωρούνται ευάλωτοι, όπως είναι μέλη διαφόρων μειονοτικών ομάδων, συμπεριλαμβανομένης της εθνοτικής καταγωγής, της ηλικίας, του φύλου, του σεξουαλικού προσανατολισμού και των ατόμων με αναπηρία. Ακόμα στα πλαίσια του μαθήματος αυτού περιγράφονται οι νεότερες και μεταμοντέρνες θεωρίες αναφορικά με την ευάλωτη φύση του ανθρώπου την κατανόηση της διαφορετικότητας όπως και του διαφορετικού κοινωνικού-πολιτισμικού πλαισίου. Μέσα από την διδασκαλία του παρόντος μαθήματος οι φοιτητές θα εξοικειωθούν με τις βασικές δεξιότητες συμβουλευτικής και τις πολιτισμικά "ευαίσθητες" προσεγγίσεις και θα εντρυφήσουν στο κομμάτι της δεοντολογίας και της ηθικής κι όλα αυτά μέσα στο πλαίσιο της συμβουλευτικής διαδικασίας σε ειδικούς πληθυσμούς. Τέλος μέσα από την διδασκαλία του παρόντος μαθήματος θα τονιστεί η σημαντικότητα της διεπιστημονικής συνεργασίας και η σχέση με επαγγελματίες άλλων ειδικοτήτων (π.χ. ψυχίατροι, κλινικοί ψυχολόγοι, κοινοτικοί νοσηλευτές, εξειδικευμένοι κοινωνικοί λειτουργοί, δικηγόροι κ.λ.π.)

6362 – «Συμβουλευτική Ψυχολογία στην οικογένεια και στο σχολείο» -

“Counselling Psychology: The counselling Process in the Family and in the School Settings”

Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου

Θεματική: Κλινική Ψυχολογία

Διδάσκουσα: Ειρήνη Καρακασίδου Επίκουρη Καθηγήτρια

Περιγραφή του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος αυτού είναι η εξοικείωση των φοιτητών με τις εφαρμογές της συμβουλευτικής ψυχολογίας στην οικογένεια και το σχολικό πλαίσιο.

Ειδικότερα, στο πλαίσιο του μαθήματος θα αναπτυχθούν βασικές αρχές της σχολικής συμβουλευτικής, μοντέλα συμβουλευτικών παρεμβάσεων στην οικογένεια και τη σχολική κοινότητα με στόχο τόσο την πρόληψη όσο και την αντιμετώπιση κρίσιμων ζητημάτων. Ακόμα θα υπάρχει ξεχωριστή μνεία στην αποτελεσματική συνεργασία της οικογένειας με το σχολείο και το ρόλο του συμβουλευτικού ψυχολόγου σε αυτή την σχέση. Στα πλαίσια του μαθήματος θα αναλυθούν οι σύγχρονες τάσεις στην παροχή συμβουλευτικών υπηρεσιών στην οικογένεια και το σχολείο, η σημασία της διασύνδεσης σχολείου-οικογένειας και οι βασικοί τομείς της ανάπτυξης του εαυτού όπως η κοινωνική και συναισθηματική ανάπτυξη, η ηθική ανάπτυξη, οι σχέσεις με συνομηλίκους και η σεξουαλική ανάπτυξη. Τέλος μέσα από την διδασκαλία του παρόντος μαθήματος θα τονιστεί η σημαντικότητα της διεπιστημονικής συνεργασίας και η σχέση με επαγγελματίες άλλων ειδικοτήτων (π.χ. εκπαιδευτικοί, ειδικοί παιδαγωγοί, ψυχίατροι, εκπαιδευτικοί και αναπτυξιακοί ψυχολόγοι, σχολικοί νοσηλεύτές, κοινωνικοί λειτουργοί, κ.λ.π.)

6379 Κοινωνική Ψυχολογία
Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου
Θεματική: Κλινική Ψυχολογία

Διδάσκων: Π. Κεφάλας

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΑ ΔΙΔΑΧΤΕΙ ΕΦΟΣΟΝ ΥΠΑΡΞΟΥΝ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

6380 Ψυχολογία των Εξαρτήσεων
Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου
Θεματική: Κλινική Ψυχολογία
Διδάσκων: Π. Κεφάλας

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΑ ΔΙΔΑΧΤΕΙ ΕΦΟΣΟΝ ΥΠΑΡΞΟΥΝ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

6390 Κλινικές Διαστάσεις της Σχολικής Ψυχολογίας
Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου
Θεματική: Κλινική Ψυχολογία

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΑ ΔΙΔΑΧΤΕΙ ΕΦΟΣΟΝ ΥΠΑΡΞΟΥΝ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

6393 Θετική Ψυχολογία στην Εκπαίδευση
Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου
Θεματική: Κλινική Ψυχολογία

Διδάσκων: Δημήτρης Θεοδοσάκης, Ε.ΔΙ.Π

Περιγραφή μαθήματος:

Το συγκεκριμένο μάθημα αποβλέπει στην εμβάθυνση των εννοιών που συνδέονται με τη Θετική

Ψυχολογία αλλά και στην πρακτική εφαρμογή τους στο πεδίο της εκπαίδευσης . Αντικείμενο του μαθήματος αποτελεί η εξοικείωση με τις βασικές αρχές, τις μεθόδους, όσο και η αποτελεσματικότητα των παρεμβάσεων και των εφαρμογών της Θετικής Ψυχολογίας στην Εκπαίδευση. Επικεντρώνεται στα νεότερα ευρήματα σχετικών ερευνών του κλάδου, σε παρεμβάσεις και εφαρμογές, παρουσιάζονται εφαρμοσμένα ερευνητικά προγράμματα και δραστηριότητες που εκπονήθηκαν μέχρι σήμερα διεθνώς με επιτυχία. Η διδασκαλία του στοχεύει στην αποτίμηση των αποτελεσμάτων που έχουν οι πρακτικές εφαρμογές των μεθόδων της Θετικής Ψυχολογίας στην Εκπαίδευση. Το μάθημα επιδιώκει να συνεισφέρει στην ανάπτυξη της δημιουργικής και κριτικής σκέψης των φοιτητών. Μέσα από βιωματικές ασκήσεις και προβολές δίνεται έμφαση σε τεχνικές προαγωγής των θετικών συναισθημάτων ,των θετικών σχέσεων , όσο και των δυνατών στοιχείων του χαρακτήρα στο εκπαιδευτικό πλαίσιο σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

Θεματικές Ενότητες :

Θετική Ψυχολογία και θετική εκπαίδευση

Εφαρμοσμένα εκπαιδευτικά προγράμματα θετικής εκπαίδευσης, η διεθνής εμπειρία

Εφαρμοσμένα εκπαιδευτικά προγράμματα προαγωγής ψυχικής υγείας

Η διαπροσωπική σχέση Εκπαιδευτικού -μαθητή

Εκπαιδευτικός -γονείς : θετικές παρεμβάσεις

Συμβουλευτική Εκπαιδευτικών

Ο ρόλος του Ψυχολόγου στο σχολικό πλαίσιο

Συμβουλευτική παιδιών και εφήβων . Πρόληψη σχολικού εκφοβισμού

Εφαρμογές στην προσχολική και πρωτοβάθμια εκπαίδευση

Εφαρμογές στην δευτεροβάθμια εκπαίδευση και στο φοιτητικό πληθυσμό

Εφαρμογές σε ειδικούς μαθητικούς πληθυσμούς

Θετική εκπαίδευση σε πολυπολιτισμικό πλαίσιο

Στρατηγικές ανάπτυξης ,θετικές παρεμβάσεις ,μέσα και δραστηριότητες

Εστιασμένα προγράμματα : ενίσχυσης ανθεκτικότητας, ελπίδας ,αισιοδοξίας

ανάπτυξης των θετικών στοιχείων του χαρακτήρα (strengths)

Συναισθηματική Αγωγή , θετική εκπαίδευση και αφηγηματική τεχνική

6394 Εκμάθηση δεξιοτήτων Συμβουλευτικής Ψυχολογίας

Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου

Θεματική: Κλινική Ψυχολογία

Διδάσκουν: Ειρήνη Καρακασίδου, Επίκουρη καθηγήτρια/ Φώτιος Αναγνωστόπουλος, Καθηγητής

Περιγραφή μαθήματος

Το μάθημα αυτό επικεντρώνεται στην ανάπτυξη και ενίσχυση των απαραίτητων δεξιοτήτων για την αποτελεσματική άσκηση της συμβουλευτικής στα πλαίσια της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας. Κατά τη διάρκεια του μαθήματος θα αποκτηθούν πρακτικές γνώσεις και θα εφαρμοστούν διάφορες τεχνικές μέσω ασκήσεων, παιχνιδιών ρόλων και μελετών περιπτώσεων, με στόχο να υπάρξει προετοιμασία για επαγγελματική σταδιοδρομία στον τομέα της Συμβουλευτικής Ψυχολογίας. Το μάθημα καλύπτει τις δεξιότητες της ενεργητικής ακρόασης, της ανατροφοδότησης, της ενσυναίσθησης καθώς και της συναισθηματικής ρύθμισης και της διαχείρισης των συναισθημάτων. Παράλληλα, οι φοιτητές και οι φοιτήτριες θα μάθουν να αναγνωρίζουν και να διαχειρίζονται τις προσωπικές τους προκλήσεις και προκαταλήψεις μέσω της αυτο-αντανάκλασης. Επιπλέον, θα εξοικειωθούν με την παροχή υποστήριξης σε συμβουλευόμενους με διαφορετικά υπόβαθρα και ανάγκες, αναπτύσσοντας μια επαγγελματική στάση που θα τους επιτρέψει να αντιμετωπίσουν διάφορες ψυχολογικές και συναισθηματικές προκλήσεις στον πραγματικό κόσμο.

6396 - «Προγράμματα Πρόληψης και Προαγωγής Ψυχικής Υγείας και Ευζωίας» - “Programs for the Prevention and Promotion of Mental Health and Wellbeing”**Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου****Θεματική:** Κλινική Ψυχολογία**Διδάσκων:** Χρήστος Πεζηρκιανίδης, Επίκουρος Καθηγητής**Περιγραφή μαθήματος:**

Στόχος του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητ@ν με τις αρχές, τη διαδικασία εφαρμογής και την αποτελεσματικότητα των προγραμμάτων πρόληψης και προαγωγής ψυχικής υγείας και ευζωίας. Στα πλαίσια των εισηγήσεων, @ φοιτητ@ θα γνωρίσουν: α) τις αρχές σχεδιασμού, εφαρμογής και ελέγχου της αποτελεσματικότητας προγραμμάτων πρόληψης εμφάνισης ψυχικής νόσου σε βασικά ζητήματα ψυχολογικής και ψυχοκοινωνικής προσαρμογής, όπως η μετανάστευση, η στρατιωτική θητεία και ο εκφοβισμός, β) τις αρχές των προγραμμάτων ενίσχυσης της ψυχικής ανθεκτικότητας σε επίπεδο ατόμου και συστήματος, όπως η οικογένεια, το σχολείο και οι οργανισμοί, γ) τις αρχές των προγραμμάτων προαγωγής ψυχικής υγείας και ευζωίας στην κοινότητα, δ) τις αρχές σχεδιασμού και συντονισμού ψυχοεκπαιδευτικών ομάδων στην πράξη και ε) το περιεχόμενο συγκεκριμένων προγραμμάτων πρόληψης και προαγωγής ψυχικής υγείας και ευζωίας. Στα πλαίσια του μαθήματος θα εφαρμοστούν ασκήσεις που περιλαμβάνονται σε διαφορετικά προγράμματα πρόληψης και προαγωγής ψυχικής υγείας και ευζωίας με σκοπό την ενίσχυση της γνώσης δια του βιώματος και @ φοιτητ@ θα κληθούν να σχεδιάσουν προγράμματα πρόληψης και προαγωγής ψυχικής υγείας και ευζωίας.

Θεματικές ενότητες:

Εισαγωγή

Βασικές αρχές προγραμμάτων πρόληψης εμφάνισης ψυχικής νόσου

Πρόληψη μέσω της ενίσχυσης δεξιοτήτων

Βασικές αρχές ψυχοεκπαίδευσης

Σχεδιασμός και συντονισμός ψυχοεκπαιδευτικών ομάδων

Πρόληψη στην αντιξοότητα

Ψυχική ανθεκτικότητα ατόμου και συστήματος
Προγράμματα ενίσχυσης της ψυχικής ανθεκτικότητας
Προγράμματα προαγωγής ψυχικής υγείας και ευζωίας στην κοινότητα
Προγράμματα προαγωγής ψυχικής υγείας και ευζωίας στο παιδί και την οικογένεια
Προγράμματα προαγωγής ψυχικής υγείας και ευζωίας στο σχολείο
Προγράμματα προαγωγής ψυχικής υγείας και ευζωίας στην εργασία
Προγράμματα προαγωγής ψυχικής υγείας και ευζωίας στην αναδυόμενη ενηλικίωση

6397 Ψυχολογία και Συστήματα Υγείας “Psychology in the Health Setting”

Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου

Θεματική: Κλινική Ψυχολογία

Διδάσκουσα: Ζ. Γιαννούση, Επίκουρη καθηγήτρια

Περιγραφή μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση του συστήματος υγείας, των διαδικασιών και του τρόπου λειτουργίας του. Πιο συγκεκριμένα, σκοπεύει στην κατανόηση του ρόλου του ψυχολόγου και τη διάκριση του από τους υπόλοιπους επαγγελματίες υγείας. Επίσης, η κατανόηση των παραγόντων της αποτελεσματικής συνεργασίας με τους άλλους επαγγελματίες και τα όρια των παρεμβάσεων άμεσων και έμμεσων. Ο ρόλος του ασθενή, οι παράγοντες που επηρεάζουν τη σχέση του με το σύστημα υγείας και τους επαγγελματίες υγείας. Οι παράγοντες που εμπλέκονται στην προετοιμασία του για περίπλοκες ιατρικές διαδικασίες, χειρουργεία, πρόληψη και screening. Να περιγραφούν οι ιδιαιτερότητες του παιδιού ως ασθενή και οι παράγοντες που εμπλέκονται στην τήρηση οδηγιών. Η περιγραφή της επαγγελματικής εξουθένωσης και οι παράγοντες που συντείνουν στην ικανοποίηση των επαγγελματιών υγείας και στην εξουθένωση τους. Τέλος, η κατανόηση της ανακουφιστικής φροντίδας και ο ρόλος του ψυχολόγου στη φροντίδα ασθενών σε τελικό στάδιο. Συνολικά στοχεύει στην περιγραφή της εμπειρίας των ασθενών με τα συστήματα υγείας.

Θεματικές Ενότητες:

Υπηρεσίες υγείας - πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια περίθαλψη.

Νοσηλεία στο νοσοκομείο.

Ο ρόλος του ασθενή και ο ρόλος των επαγγελματιών υγείας. Στρες κατά την νοσηλεία

Ο ρόλος του ψυχολόγου στο σύστημα υγείας. Άμεσες και έμμεσες παρεμβάσεις

Το παιδί ως ασθενής.

Αναζήτηση ιατρικής βοήθειας.

Τήρηση οδηγιών.

Ικανοποίηση επαγγελματιών υγείας και επαγγελματική εξουθένωση.

Προετοιμασία για περίπλοκες ιατρικές διαδικασίες, χειρουργεία.

Επιδράσεις placebo και nocebo και το παράδειγμα του χρόνιου πόνου.

Ανακουφιστική φροντίδα.

6398 Μοντέλα Επικοινωνίας στο χώρο Υγείας “Models of Communication in Health Settings”

Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου

Θεματική: Κλινική Ψυχολογία

Διδάσκουσα: Ζ. Γιαννούση, Επίκουρη Καθηγήτρια

Περιεχόμενο μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξέταση ειδικών θεμάτων στην επικοινωνία στο χώρο της υγείας. Τονίζονται οι αιτίες που καθιστούν σημαντική την επιτυχή επικοινωνία των επαγγελματιών υγείας με τους χρήστες των υπηρεσιών υγείας αλλά και τα εμπόδια αυτής. Αναπτύσσονται τα βασικά μοντέλα επικοινωνίας στο χώρο της υγείας, και αναλύονται οι επιμέρους δεξιότητες όπως για παράδειγμα, η ενσυναίσθηση, η ενεργητική ακρόαση, η κατάλληλη ισορροπία ανοιχτών/κλειστών ερωτήσεων κ.λ.π. που απαρτίζουν τα θεμέλια για την αποτελεσματική επικοινωνία, το χτίσιμο εμπιστοσύνης και την πρόσκληση για συμμετοχή του ασθενή- πελάτη στη συνέντευξη. Επιπλέον, γίνεται αναφορά στη διάκριση μεταξύ ιατροκεντρικού και ασθενοκεντρικού μοντέλου στην υγεία. Στη συνέχεια, μέσω διαλέξεων, βίντεο και ομαδικών βιωματικών ασκήσεων, γίνεται εμβάθυνση σε επιμέρους ειδικές προκλήσεις στο χώρο της επικοινωνίας στην υγεία, όπως ο εντοπισμός και η διάλυση των στερεοτύπων, η επικοινωνία σε διαφορετικές αναπτυξιακές φάσεις, πχ ηλικιωμένοι και παιδιά, η επικοινωνία ρίσκου - οφέλους, η επικοινωνία για θέματα που αφορούν την υιοθέτηση νέων συμπεριφορών και συγκεκριμένα η συνέντευξη παρώθησης, η επικοινωνία με συναισθηματικά φορτισμένους ή θυμωμένους ασθενείς, οι βασικές αρχές επικοινωνίας με άλλους επαγγελματίες υγείας, η επικοινωνία με την οικογένεια, αλλά και τα στοιχεία που κάνουν αποτελεσματική τη διάδοση ενός μηνύματος στο ευρύ κοινό, όπως για παράδειγμα οι διαφημιστικές καμπάνιες.

Θεματικές Ενότητες:

Τί είναι επικοινωνία. Ορισμός και εισαγωγή.

Βασικές αρχές επικοινωνίας

ιατροκεντρικό και ασθενοκεντρικό μοντέλο - βασικά μοντέλα επικοινωνίας στο χώρο της υγείας.

Επιμέρους δεξιότητες επικοινωνίας και καλλιέργειας κλίματος εμπιστοσύνης με ασθενή για θέματα υγείας.

Εμπόδια στην επικοινωνία -χαρακτηριστικά ασθενή, χαρακτηριστικά συστήματος υγείας, χαρακτηριστικά επαγγελματιών υγείας

Στερεότυπα και επικοινωνία στο χώρο της υγείας.

Επικοινωνώντας με τους φροντιστές και την οικογένεια του ασθενή στο πλαίσιο του συστήματος υγείας.

Δεξιότητες παροχής πληροφορίας και συζήτηση για υιοθέτηση νέων συμπεριφορών υγείας - το παράδειγμα της συνέντευξης παρώθησης.

Επικοινωνία με συναισθηματικά φορτισμένους και θυμωμένους ασθενείς

Επικοινωνία με άλλους επαγγελματίες υγείας και διασύνδεση υπηρεσιών.

Ανακοίνωση δύσκολων νέων.

Βασικές αρχές επικοινωνίας στην προαγωγή υγείας (διαφημιστικές καμπάνιες κλπ) -Εγγραματοσύνη και επικοινωνία ρίσκου - οφέλους

6399 Διαχείριση Απώλειας “Grief and Loss Management”

Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου

Θεματική: Κλινική Ψυχολογία

Διδάσκοντες: Ζ. Γιαννούση, Επίκουρη Καθηγήτρια

Περιεχόμενο μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι να περιγράψει τις κλασικές θεωρίες (“σταδίων” ή “έργων”) αλλά και τις πιο σύγχρονες (“ανακατασκευής νοήματος”) στη διαδικασία του πένθους καθώς και να εισάγει την ιδέα της παρουσίας της απώλειας στη ζωή του ατόμου, την ιδέα των φυσιολογικών απωλειών που μπορεί να συμβούν στις ζωές όλων των ανθρώπων (απώλεια γονιών, συντρόφου, φίλου), αλλά και στις μη αναμενόμενες ξαφνικές απώλειες, όπως ενός παιδιού. Να περιγράψει και τις μη τυπικές ή αδήλωτες, ξαφνικές παραγνωρισμένες απώλειες, όπως ενός κατοικιδίου, απώλειες από φυσικές καταστροφές, περιγεννητική απώλεια ή ακόμα και απώλεια εργασίας ή άλλων σταθερών στη ζωή κλπ. Επιπλέον, σκοπός είναι να περιγραφεί και η απώλεια σε διάφορες αναπτυξιακές φάσεις της ζωής, όπως η έκφραση της απώλειας σε παιδιά και εφήβους. Επίσης, το μάθημα αποσκοπεί στην περιγραφή κάποιων τεχνικών διαχείρισης της απώλειας και παρουσίαση τους μέσα από συζήτηση περιστατικών.

Θεματικές Ενότητες:

Τί είναι απώλεια - πένθος - θρήνος - σύντομη ιστορική αναδρομή.

Ανάπτυξη θεωριών του πένθους (κλασικές “έργων” ή “σταδίων”, αλλά και πιο σύγχρονες, όπως “ανακατασκευής νοήματος”).

Ψυχική ανθεκτικότητα και απώλεια.

Δυσλειτουργικό και παθολογικό πένθος - επιπτώσεις στην υγεία

Το πένθος στην παιδική και εφηβική ηλικία.

Διαχείριση απώλειας στην ενήλικη ζωή - απώλεια συντρόφου, παιδιού.

Διαχείριση μη τυπικών απωλειών στην ενήλικη ζωή (διάγνωση ασθένειας τελικού σταδίου, ξαφνική απώλεια, αυτοκτονία, απώλεια λειτουργικότητας, απώλεια εργασίας ή/και στέγης).

Περιγεννητικές απώλειες και πένθος.

Η εμπειρία της αναπηρίας και της απώλειας της φυσικής λειτουργικότητας - πένθος και επαγγελματίες υγείας.

Διαχείριση απώλειας στους ηλικιωμένους (συνταξιοδότηση, φυσιολογική ωρίμανση και απώλεια σωματικής και κοινωνικής λειτουργικότητας (π.χ. άδεια οδήγησης), μοναξιά και μοναχικότητα, απώλεια ενήλικου παιδιού).

Τεχνικές διαχείρισης απώλειας και ανακατασκευής νοήματος στους πενθούντες.

6400 Κλινικές Εφαρμογές στην Ψυχολογία της Υγείας “Clinical Applications in Health Settings”

Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου

Θεματική: Κλινική Ψυχολογία

Διδάσκοντες: Ζ. Γιαννούση, επίκουρη καθηγήτρια/ Φ. Αναγνωστόπουλος

Περιεχόμενο Μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η επίδραση ψυχολογικών διεργασιών, όπως το στρες και τα αρνητικά συναισθήματα στην υγεία και η κατανόηση συμπεριφορών που σχετίζονται με την ανακούφιση από αυτές τις δυσπροσαρμοστικές σκέψεις και συναισθήματα, όπως η άσκηση, η διατροφή, η χρήση ουσιών. Επίσης, η κατανόηση της επίδρασης της διαδικασίας του γήρατος στην ψυχολογική επιβάρυνση και την υγεία του ατόμου. Στο δεύτερο μέρος του μαθήματος και μέσα από παραδείγματα συγκεκριμένων χρόνιων παθήσεων, στόχος είναι να περιγραφούν κάποιες από τις πιο συχνές χρόνιες παθήσεις και να περιγραφεί πως το στρες εμπλέκεται στην προσαρμογή σε αυτές αλλά και ποια τα περιθώρια ανάπτυξης παρεμβάσεων. Τέλος, στόχος είναι η περιγραφή βασικών αρχών για τη δημιουργία ψυχολογικών παρεμβάσεων μέσα από παραδείγματα των συγκεκριμένων χρόνιων παθήσεων και η αξιολόγηση των παρεμβάσεων αυτών.

Θεματικές Ενότητες:

Ο ρόλος του στρες στην υγεία

Αρνητικά συναισθήματα και συμπεριφορές υγείας

Κοινωνιογνωστικά μοντέλα

Διατροφή

Άσκηση

Χρήση ουσιών (κάπνισμα, αλκοόλ, ναρκωτικά)

Ψυχολογία και στάδια γήρανσης.

Ψυχολογική προσαρμογή και παρεμβάσεις στις καρδιαγγειακές παθήσεις

Ψυχολογική προσαρμογή και παρεμβάσεις στα αυτοάνοσα νοσήματα.

Ψυχολογική προσαρμογή και παρεμβάσεις στο σακχαρώδη διαβήτη.

Ψυχολογική προσαρμογή και παρεμβάσεις σε σπάνιες νευρολογικές παθήσεις, και σε μη ιατρικώς αποδεδειγμένες ή ψυχοσωματικά συμπτώματα.

Στρες και κύριοι φροντιστές

Ανακουφιστική και παρηγορητική φροντίδα.

II.3. Θεματική: Κοινωνική Ψυχολογία

6225 - «Ψυχολογία των Διαπροσωπικών Σχέσεων Ι» -

“Psychology of Interpersonal Relationships I”

Επιλογής Χειμερινού εξαμήνου

Θεματική: Κοινωνική Ψυχολογία

Διδάσκων: Παναγιώτης Κορδούτης, Καθηγητής

Περιγραφή μαθήματος:

Ο έρωτας και η στενή διαπροσωπική σχέση ορίζονται, αρχικά, μέσα από την απλολαϊκή τους φαινομενολογία, όπως αποκαλύπτεται από εμβληματικούς μύθους. Γίνεται αναδρομή στην ιστορία της αντίληψης της ερωτικής σχέσης στο Δυτικό κόσμο, μέσα από κοινωνιοψυχολογικές σταθερές και πρότυπα ανέλιξης και εναλλαγής της. Παρουσιάζονται οι βασικές διεργασίες που διαμορφώνουν την ερωτική σχέση (συναίσθημα, σεξουαλικότητα, εγγύτητα, επικοινωνία) και περιγράφονται οι κύριες επιστημονικές θεωρίες περί ερωτικών σχέσεων. Οι εν λόγω θεωρίες επικεντρώνονται στα γνωστικά περιεχόμενα, στα δομικά συστατικά, στην τυπολογία των σχέσεων και την δυναμική της αλλαγής τους. Για να κατανοήσουν την ερωτική σχέση χρησιμοποιούν γνωστικές δομές και σχήματα, όπως διπολικές αντιθέσεις (αρέσκεια-έρως, περιπαθής έρως-συντροφικός έρως), το ύφος που υιοθετείται κατά το ερωτικώς σχετίζεσθαι, τα πρωτοτυπικά συστατικά του ερωτικού βιώματος (π.χ. πάθος-εγγύτητα-δέσμευση) αλλά και η υποκειμενική σύλληψη της σχέσης, ως εν εξελίξει ιστορίας. Συζητούνται ακόμη αντιπροσωπευτικές επιστημονικές θεωρίες ασχολούμενες με τις ψυχολογικές διεργασίες του ερωτικώς σχετίζεσθαι, όπως η σύναψη δεσμού, η κοινωνική ανταλλαγή στη σχέση και η εξελικτική προσαρμοστικότητα των φύλων.

Θεματικές ενότητες:

- Οι στενές διαπροσωπικές σχέσεις, ποιες είναι, πως τις αντιλαμβανόμαστε, γιατί τις μελετάμε;
- Κοινωνιοψυχολογική ιστορία της στενής διαπροσωπικής σχέσης και της περί έρωτος αντίληψης
- Το συναίσθημα στην ερωτική σχέση.
- Σεξουαλικότητα και ερωτική σχέση
- Η εγγύτητα στην ερωτική σχέση
- Επικοινωνία και ερωτική σχέση
- Γνωστικές δομές, αναπαραστάσεις και μύθοι των ερωτικών σχέσεων
- Θεμελιώδεις διαστάσεις (αρέσκεια-έρωτας, συντροφικότητα-πάθος)
- Είδη ύφους κατά το ερωτικώς σχετίζεσθαι
- Η τριγωνική θεωρία του έρωτα
- Η θεωρία του έρωτα σαν ιστορία
- Η μεγαθεωρία του Δεσμού
- Η Κοινωνιοσεξουαλικότητα
- Η θεωρία της ισοτιμίας
- Η μεγαθεωρία της Εξέλιξης. Η θεωρία της ερωτικής πλαστικότητας. Φύλο και ερωτική σχέση.
- Η νευροψυχολογική βάση του ερωτικώς σχετίζεσθαι και η θεωρία της H. Fisher

6282 - «Κοινωνική Μνήμη» -

“Social Memory”**Επιλογής Χειμερινού εξαμήνου****Θεματική:** Κοινωνική Ψυχολογία**Διδάσκουσα:** Άννα Μαντόγλου, Καθηγήτρια,**Προαπαιτούμενο:** Κοινωνικές Αναπαραστάσεις (6060)**Περιγραφή μαθήματος:**

Οι κοινωνικοί ψυχολόγοι άρχισαν να μελετούν συστηματικά την κοινωνική μνήμη τις τελευταίες δύο δεκαετίες, προσδιορίζοντας μια κοινωνική ψυχολογία της μνήμης, η οποία προσπαθεί να αποδεσμευτεί τόσο από μια ψυχολογιοποιημένη όσο και από μια κοινωνιολογιοποιημένη προσέγγιση. Η μνήμη είναι μια κοινωνική δραστηριότητα και συν-οικοδομείται στη σχέση με τους άλλους. Οι μνήμες -αυτοβιογραφικές, κοινωνικές, ιστορικές, παγκόσμιες...- αφορούν αναπαραστάσεις του παρελθόντος που αντανάκλουν την ταυτότητα των κοινωνικών υποκειμένων, ενώ το αξιακό και κανονιστικό πλαίσιο του παρόντος καθορίζει τις στρατηγικές επιλογής του παρελθόντος.

Η κοινωνική μνήμη προσλαμβάνεται ως ένα κοινωνιοψυχολογικό φαινόμενο στο οποίο εμπλέκονται τόσο γνωστικές και ψυχικές όσο και κοινωνικές διεργασίες. Στο πλαίσιο αυτό, κοινωνική μνήμη και κοινωνική λήθη συνθέτουν τις δύο όψεις της κοινωνικής σκέψης, μιας έκδηλης και μιας λανθάνουσας ή μιας εκούσιας και ακούσιας αναπαραστάσης του παρελθόντος, που συμμετέχουν στη διαδικασία κοινωνικοποίησης και ιδεολογιοποίησης των κοινωνικών υποκειμένων.

Στο μάθημα δίνονται ορισμοί και παραδείγματα των διαφόρων μορφών κοινωνικής εκούσιας και ακούσιας μνήμης. Παρουσιάζεται η ιδιαίτερη σχέση που διατηρούν με τις κοινωνικές αναπαραστάσεις και με την κοινωνική ταυτότητα. Επίσης, αναφέρονται οι μνημοστρατηγικές και ληθοστρατηγικές που χρησιμοποιούν τα άτομα για να θυμηθούν ή να «διαγράψουν» (=αποσιωπήσουν) το παρελθόν. Τέλος, παρουσιάζονται έρευνες που αναδεικνύουν, σε αναπαραστασιακό επίπεδο, το αυτοβιογραφικό, ιστορικο-εθνικό και παγκόσμιο εκούσιο και ακούσιο παρελθόν τη σχέση του με διαστάσεις της κοινωνικής ταυτότητας, καθώς και τις στρατηγικές που χρησιμοποιούνται για να την ανάκλησή του ή όχι.

Θεματικές ενότητες:

- Η κοινωνική διάσταση της μνήμης
- Κοινωνική μνήμη και κοινωνικές αναπαραστάσεις
- Σχέσεις ατομικής, συλλογικής και ιστορικής μνήμης
- Η τέχνη της λήθης και οι μορφές της
- Μνήμη και σχέσεις με το χρόνο και το χώρο - Τα κοινωνικά πλαίσια της μνήμης
- Εντοπισμός και ανάκληση των αναμνήσεων
- Στρατηγικές και τεχνικές μνήμης και λήθης
- Αναπαραστασιακές μνημοστρατηγικές και ληθοστρατηγικές
- Λειτουργίες κοινωνικής μνήμης και λήθης - Οικοδόμηση & διατήρηση της κοινωνικής ταυτότητας
- Το αναπαραστασιακό παρελθόν της Ελλάδας : ένα διακύβευμα μνήμης και λήθης
- Παγκόσμιες εκούσιες και ακούσιες μνήμες
- Αυτοβιογραφικές ρητές και άρρητες αναμνήσεις.
- Ανακεφαλαίωση – Συμπεράσματα

6350 - «Ταυτότητα Φύλου» - “Gender identity”**Επιλογής Χειμερινού εξαμήνου**

Θεματική: Κοινωνική Ψυχολογία

Διδάσκοντες: Παναγιώτης Κορδούτης και Άννα Μαντόγλου

Περιγραφή μαθήματος:

Στόχος του μαθήματος είναι να διερευνήσει τους λόγους οι οποίοι, τις τελευταίες δεκαετίες, οδήγησαν στην επανάσταση που συντελείται στην κατανόηση της ανθρώπινης συνθήκης που σχετίζεται με τις έμφυλες συμβάσεις σε παγκόσμια κλίμακα. Για το σκοπό αυτό θα επισημανθούν η ιστορία και οι δράσεις των κινημάτων για την απελευθέρωση των γυναικών και των ατόμων που αυτοπροσδιορίζονται πέρα από τη διχοτομική έμφυλη τάξη. Εστίαση, επίσης, θα γίνει στις έρευνες για το κοινωνικό φύλο σε συνδυασμό με τους πολιτικούς, νομικούς, πολιτισμικούς, ανθρωπολογικούς, κοινωνιολογικούς και ψυχολογικούς παράγοντες που εμπλέκονται σε αυτό, που θα μπορούσε να χαρακτηριστεί «ταυτότητα φύλου». Η προσέγγιση του μαθήματος είναι διεπιστημονική και στοχεύει στην ανάδειξη της «πανουργίας» του πατριαρχικού νομικού και κοινωνικού «λόγου» που υπηρετεί σκοπούς που προάγουν τις ανισότητες και τις αδικίες με όχημα τις «κατασκευασμένες» διαφορές φύλου, των οποίων η συντήρηση αναπόφευκτα οδηγεί στη διαίωνιση των έμφυλων ανισοτήτων.

Θεματικές ενότητες

- Εισαγωγή: Αναγνώριση, κατανόηση και όρια του κοινωνικού φύλου
- «ΛΟΑΤΚΙ+ δικαιώματα και κοινωνικό όφελος για όλους», «Ανάπτυξη νεανικής λειτουργικής ταυτότητας ΛΟΑΤΚΙ+ εν μέσω προκατάληψης, Η έμφυλη επιτέλεση στη σχολική ζωή, οι ανδρισμοί, οι γυναίκες και η σεξουαλική επιθυμία και πρακτική στις ομοφυλόφιλες σχέσεις
- Κοινωνική σωματοποίηση, διαφορές και η «ομοιότητα των φύλων»
- Οι έμφυλες σχέσεις ως εξουσιαστικές, παραγωγικές, συναισθηματικές, και συμβολικές συνιστώσες και η ιστορική διαδικασία αλλαγής τους
- Το φύλο στην προσωπική ζωή
- Η έμφυλη ταυτότητα και οι σεξουαλικότητες
- Το κοινωνικό φύλο στην εποχή της ποικιλομορφίας
- Το κοινωνικό φύλο και οι διανοούμενοι/ες
- Το πατριαρχικό μέρισμα και η ζημιά που προκαλεί το φύλο
- Η ιστορία των φεμινιστικών κινημάτων, οι προκαταλήψεις, οι διακρίσεις κατά των γυναικών, οι διατροφικές διαταραχές και οι θηλυκότητες στις σύγχρονες μετα-δομικές θεωρίες
- Ρευστότητα φύλου και ο ρόλος της ταυτότητας φύλου στις ζωές των ατόμων
- Η ερευνητική σημασία της διάκρισης του κοινωνικού και βιολογικού φύλου, οι μετα-αναλύσεις, οι προκαταλήψεις στην έρευνα φύλου και η ορθή λειτουργικοποίηση σχετικών με το φύλο εννοιών
- Ανακεφαλαίωση - Συμπεράσματα

Επιλογής Εαρινού εξαμήνου**Θεματική:** Κοινωνική Ψυχολογία**Διδάσκων****ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΑ ΔΙΔΑΧΤΕΙ ΕΦΟΣΟΝ ΥΠΑΡΞΟΥΝ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ****Περιγραφή μαθήματος:**

Η Θεωρία της Κοινωνικής Ταυτότητας (Tajfel & Turner, 1979) αποτελεί ίσως την πλέον σημαίνουσα μεγάλης θεωρητικής και ερμηνευτικής εμβέλειας θεωρία που εμφανίστηκε στην Κοινωνική Ψυχολογία τα τελευταία 30 χρόνια. Αρχικά παρουσιάστηκε ως θεωρία για την ερμηνεία της κοινωνικής αλλαγής, αλλά ουσιαστικά αποτελεί θεωρία για την κατανόηση των διομαδικών σχέσεων γενικά. Στόχος του μαθήματος είναι η διεξοδική μελέτη και κριτική της Θεωρίας της Κοινωνικής Ταυτότητας, αλλά και άλλων συναφών θεωριών, με απώτερο σκοπό την ερμηνεία των διομαδικών σχέσεων με ιδιαίτερη έμφαση σε διομαδικά φαινόμενα όπως η προκατάληψη και η διάκριση. Επίσης δίνεται ιδιαίτερη έμφαση σε σύγχρονα θέματα τρέχοντος ερευνητικού ενδιαφέροντος που απασχολούν τη διεθνή βιβλιογραφία, όπως η θεωρία της επαφής για τη βελτίωση των διομαδικών σχέσεων, και οι ρυθμιστικοί και διαμεσολαβητικοί παράγοντες της αποτελεσματικότητας της επαφής.

Θεματικές ενότητες:

- Θεωρητικές προσεγγίσεις της έννοιας της κοινωνικής ταυτότητας – 1: Θεωρία Ρεαλιστικής Σύγκρουσης, Θεωρία Σχετικής Αποστέρησης
- Θεωρητικές προσεγγίσεις της έννοιας της κοινωνικής ταυτότητας – 2: Θεωρία της Κοινωνικής Ταυτότητας (ΘΚΤ)
- Στρατηγικές διαχείρισης της κοινωνικής ταυτότητας
- Θεωρητικές προσεγγίσεις της έννοιας της κοινωνικής ταυτότητας – 3: Θεωρία Αυτό-κατηγοριοποίησης
- Ο εαυτός και η κοινωνική ταυτότητα
- Σημαντικά επιτεύγματα της ΘΚΤ
- Προβλήματα της ΘΚΤ
- Μελλοντικές προκλήσεις για την ΘΚΤ
- Βελτίωση των διομαδικών σχέσεων: Υπόθεση της επαφής
- Ρυθμιστικοί παράγοντες (moderators) της αποτελεσματικότητας της επαφής
- Διαμεσολαβητικοί παράγοντες (mediators) της αποτελεσματικότητας της επαφής
- Εκτεταμένη και Νοερή επαφή
- Πληθυσμιακά ποσοστά μειονοτήτων και προκατάληψη
- Συλλογική δράση και Κοινωνική Αλλαγή
- Η ειρωνεία της αρμονίας – Το παράδοξο των στρατηγικών μείωσης της ανισότητας : Μείωση της προκατάληψη έναντι συλλογικής δράσης.

Επιλογής Εαρινού εξαμήνου**Θεματική:** Κοινωνική Ψυχολογία**Διδάσκουσα:** Ξένη Χρυσόχοου, Καθηγήτρια**Περιγραφή μαθήματος:**

Το μάθημα αφορά τη θεώρηση των πολυ-πολιτισμικών κοινωνιών από τη σκοπιά της κοινωνικής ψυχολογίας. Εξετάζονται τα κοινωνιοψυχολογικά φαινόμενα που αφορούν τις πολυπολιτισμικές κοινωνίες και τη μετανάστευση από την σκοπιά των μεταναστών και των προσφύγων αλλά και της κοινωνίας υποδοχής: η κοινωνιοψυχολογική διαχείριση της αλλαγής περιβάλλοντος, το επιπολιτισμικό άγχος, η διατήρηση και μετάδοση πολιτισμικών αξιών και ταυτότητας, οι διομαδικές σχέσεις, οι προκαταλήψεις, οι διακρίσεις και ο ρατσισμός, η κατασκευή της ετερότητας, οι μειονοτικές, πλειοψηφικές και πολλαπλές ταυτότητες, η υπηκοότητα, η ιδιότητα του πολίτη (citizenship) και τα ατομικά και συλλογικά δικαιώματα, οι θεωρίες δικαιοσύνης και η θετική δράση, οι θεωρίες και οι στρατηγικές της επιπολιτισμοποίησης καθώς και τα διάφορα μοντέλα πολυ-πολιτισμικών κοινωνιών είναι μερικά από τα θέματα και τις έννοιες που θα μας απασχολήσουν. Η παρουσίαση των θεωριών συνοδεύεται από εμπειρικά δεδομένα ερευνών που έγιναν σε χώρες του λεγόμενου δυτικού πολιτισμού (Ευρώπη, ΗΠΑ, Καναδάς, Αυστραλία) αλλά ιδιαίτερη συζήτηση αφορά και τον ελληνικό χώρο.

Θεματικές ενότητες:

- Κοινωνική Ψυχολογία και μελέτη των σύγχρονων κοινωνιών
- Η μετακίνηση σε νέα περιβάλλοντα: η οπτική των ανθρώπων που ανήκουν σε μη κυρίαρχες πολιτισμικές ομάδες
- Υποδοχή των μεταναστών και αντιλήψεις για τον Άλλο: οι αντιδράσεις των ανθρώπων που ανήκουν σε κυρίαρχες πολιτισμικές ομάδες
- Η κοινή ζωή στις πολιτισμικά ανομοιογενείς κοινωνίες
- Σύγχρονες κοινωνίες: Αναπαραστάσεις, Ταυτότητα και κοινωνική επιρροή
- Δικαιώματα και Διακρίσεις

6242 - «Ψυχολογία των διαπροσωπικών σχέσεων II» –**“Psychology of Interpersonal Relationships II”****Επιλογής Εαρινού εξαμήνου****Θεματική:** Κοινωνική Ψυχολογία**Διδάσκων Π. Κορδούτης, Καθηγητής****Περιγραφή μαθήματος:**

Το μάθημα ασχολείται με την αρχική έλξη μεταξύ δύο ανθρώπων, τη δημιουργία στενής σχέσης, την πορεία, τη διατήρηση και τη διάλυσή της. Παρουσιάζονται οι κλασικές κοινωνιοψυχολογικές θεωρίες και τα ευρήματα για την διαπροσωπική έλξη και οι πιο πρόσφατες θεωρίες σταδίων και φίλτρων για τη δημιουργία και πορεία της σχέσης, μετά την αρχική έλξη. Αναλύονται διεργασίες και στρατηγικές που υπεισέρχονται στη διατήρηση της σχέσης και φαινόμενα φθοράς και διάλυσής της, όπως οι συγκρούσεις, το ανικανοποίητο στη σχέση, οι εξωδυαδικές σχέσεις, η ζήλεια, η επιθετικότητα και η βία. Το μάθημα ολοκληρώνεται με τις θετικές και αρνητικές συνέπειες των σχέσεων αλλά και της απώλειάς τους για τη σωματική και ψυχική υγεία. Στην καλύτερη κατανόηση του μαθήματος συμβάλει η προηγούμενη παρακολούθηση του πρώτου επιπέδου (Ψυχολογία των Διαπροσωπικών Σχέσεων I).

Θεματικές ενότητες:

Η δημιουργία της στενής διαπροσωπικής σχέσης.

- Διαπροσωπική έλξη. Τι την προξενεί;

Η πορεία και διατήρηση της σχέσης

- Θεωρίες φίλτρων και σταδίων (κατά Kerckhoff & Davis, Murnstein)
- Θεωρίες φίλτρων και σταδίων (κατά Levinger)
- Στρατηγικές διατήρησης των σχέσεων και συνήθεις συμπεριφορές
- Εξωδυσιαστικές σχέσεις και ζήλεια
- Οι αντιδράσεις προς την μη ικανοποιητική σχέση

Συγκρούσεις και διάλυση της σχέσης. Κατανόηση και διαχείριση

- Οι συγκρούσεις στις σχέσεις. Αρνητικές και θετικές πλευρές.
- Αποδόσεις αιτίου για τις συγκρούσεις
- Οι φάσεις διάλυσης της σχέσης κατά Duck
- Η βία στις σχέσεις
- Διαχείριση και επίλυση συγκρούσεων στις σχέσεις

Οι συνέπειες των σχέσεων και της απώλειάς τους

- Επιδράσεις στην σωματική, ψυχική υγεία και ευτυχία.
- Κατάθλιψη στις στενές σχέσεις
- Απώλεια και πένθος στη στενή διαπροσωπική σχέση.

6298- «Η έννοια της σύγκρουσης στην Κοινωνική Ψυχολογία» -

“The notion of conflict in social psychology”

Επιλογής Εαρινού εξαμήνου

Θεματική: Κοινωνική Ψυχολογία

Διδάσκουσες: Άννα Μαντόγλου, Καθηγήτρια,

Προαπαιτούμενο: Κοινωνική Επιρροή I (6053)

Περιγραφή μαθήματος:

Το πέρασμα από μια διπολική συμπεριφορική κοινωνική ψυχολογία Εγώ-Αντικείμενο σε μια τριπολική αλληλεπιδραστική Εγώ-Άλλος-Αντικείμενο δηλώνει και το πέρασμα από μια κοινωνική ψυχολογία της ισορροπίας σε μια κοινωνική ψυχολογία της σύγκρουσης. Οι πρώτες κοινωνιοψυχολογικές θεωρίες επικεντρώνονται στις ενδο-ατομικές διεργασίες και τις διατομικές σχέσεις, στη συνέχεια συγκρίνουν τα άτομα και τις ομάδες και, τέλος, φθάνουν στη μελέτη της αλληλεπιδραστικής/συγκρουσιακής σχέσης ατόμου και κοινωνίας. Στην κοινωνιοψυχολογική θεώρηση, υπάρχουν θεωρίες που ασχολούνται με την αποφυγή της σύγκρουσης ή την επίλυσή της σ' ένα πλαίσιο διατήρησης της ισορροπίας, του status quo, των εγκαθιδρυμένων κοινωνικών δομών και σχέσεων στην κοινωνία, της διασφάλισης της κοινωνικής τάξης, της συνοχής, της σταθερότητας και της ομοιομορφίας. Υπάρχουν, όμως, και θεωρίες οι οποίες ασχολούνται με την αναζήτηση και τη διατήρηση της σύγκρουσης, με την αμφισβήτηση των κυρίαρχων κοινωνικών κανόνων και του κατεστημένου, με την κοινωνική αλλαγή και την καινοτομία ως αποτέλεσμα της διαχείρισης και επεξεργασίας συγκρουσιακών καταστάσεων.

Η σύγκρουση είναι μια πολύσημη έννοια. Αγκαλιάζει ένα μεγάλο αριθμό φαινομένων που ξεκινούν από το διάλογο, τη διαπραγμάτευση, την αλληλεπίδραση, τη διαφωνία, την απόκλιση, τη διαφορά, τον ανταγωνισμό για να φτάνουν στις πιο ακραίες της μορφές που είναι η διαφθορά, η βία, το πραξικόπημα, η δολοφονία και ο πόλεμος. Θα μπορούσαμε να την ορίσουμε ως μία κοινωνιοψυχολογική κατάσταση στην οποία εμπλέκονται τα άτομα ή οι ομάδες, όταν υπάρχει διαφορά μεταξύ τους. Αυτή η διαφορά μπορεί να είναι πραγματική ή συμβολική και να πάρει τη μορφή κοινωνικών κανόνων, συμφερόντων, στόχων, προσδοκιών, αξιών, ενδιαφερόντων, πεποιθήσεων, απόψεων κλπ.

Στο μάθημα θα γίνει μια σύντομη ιστορική αναδρομή της έννοιας της σύγκρουσης, έτσι όπως έχει αντιμετωπιστεί από τους κοινωνικούς επιστήμονες. Θα παρουσιαστούν μερικοί κεντρικοί άξονες της σύγκρουσης, όπως τα αίτιά της, οι μορφές που παίρνει, οι τρόποι επίλυσής της και τα αποτελέσματα που επιφέρει. Στη συνέχεια, θα παρουσιαστούν κλασσικές κοινωνιοψυχολογικές θεωρίες

αναγνωσμένες υπό το πρίσμα της σύγκρουσης, όπως η γνωστική ισορροπία, η γνωστική ασυμφωνία, η κοινωνική σύγκριση, η ψυχολογική αναδραστικότητα, η κοινωνική απόδοση, οι διομαδικές σχέσεις κ.λπ. Ιδιαίτερη έμφαση θα δοθεί στα θεωρητικά μοντέλα κοινωνικής επιρροής (λειτουργικό και γενετικό) που συνδέονται ρητά με τη σύγκρουση και τον τρόπο διαχείρισής της (είτε αποφυγή=κοινωνική συμμόρφωση είτε δημιουργία=καινοτομία), και στη θεωρία επεξεργασίας της σύγκρουσης που προσλαμβάνεται ως οργανωτική αρχή των διαδικασιών κοινωνικής επιρροής. Επίσης, θα συζητηθούν ζητήματα «κατασκευής» νέων/συγκρουσιακών αναπαραστάσεων, μέσω των διαδικασιών αντικειμενοποίησης και επικέντρωσης, και ζητήματα αποσιώπησης, διαστρέβλωσης, αποφυγής, επανερμηνείας και περιοριστικών αναγωγών συγκρουσιακών καταστάσεων. Αναφερόμαστε συγκεκριμένα στην ψυχολογιοποίηση της σύγκρουσης ως στρατηγική αντίστασης στην αλλαγή, στις έκδηλες και λανθάνουσες μνήμες που επιλεκτικά κατασκευάζονται για να διαχειριστούν συγκρουσιακές καταστάσεις και στην κοινωνική ταυτότητα, η οποία οικοδομείται και διασφαλίζεται μέσω της διαχείρισης των συγκρούσεων.

Θεματικές ενότητες:

- Εισαγωγή, σκοπός, δομή και περιεχόμενο μαθήματος
- Ιστορική αναδρομή της έννοιας της σύγκρουσης (κοινωνική, πολιτική, οικονομική, ψυχολογική...)
- Τα αίτια της σύγκρουσης, δυνατές μορφές εκδήλωσης και επίλυσης
- Η έννοια της σύγκρουσης στην κοινωνική ψυχολογία
- Επανερμηνεία κλασικών κοινωνιοψυχολογικών θεωριών υπό το πρίσμα της «σύγκρουσης»
- Η σύγκρουση στις διαδικασίες κοινωνικής επιρροής (από το λειτουργικό στο γενετικό και τριαδικό μοντέλο και αντιστάσεις επιρροής)
- Η θεωρία επεξεργασίας τα σύγκρουσης: «νέα» θεωρητική πρόσληψη των διαδικασιών κοινωνικής επιρροής
- Πειραματικές αποδείξεις που αναδεικνύουν τη σύγκρουση στην αλληλεπίδραση πομπός-δέκτης-διακύβευμα
- Ο ρόλος της σύγκρουσης στην κατασκευή της «πραγματικότητας» (κοινωνικές αναπαραστάσεις)
- Σύγκρουση και κατασκευή/ανακατασκευή του παρελθόντος (κοινωνική μνήμη/λήθη)
- Παραδείγματα μνημονικών συγκρούσεων («αγκάθια του νου»)
- Ερευνητικές εφαρμογές στην κοινωνιοψυχολογική πραγματικότητα (ατομικές και διατομικές συγκρούσεις, συγκρούσεις συμφερόντων, αξιών, ιδεολογιών...)
- Ανακεφαλαίωση – Συμπεράσματα

6311- «Διαστάσεις πολιτικής ψυχολογίας σε καιρούς κρίσης» -

“Issues of political psychology in times of crisis”

Επιλογής Εαρινού εξαμήνου

Θεματική: Κοινωνική Ψυχολογία

Διδάσκουσα: Ξένια Χρυσόχου, Καθηγήτρια

Περιγραφή μαθήματος:

Το μάθημα θα εξετάζει διάφορες πτυχές της πολιτικής ψυχολογίας και συμπεριφοράς σε περιόδους οικονομικής, κοινωνικής και πολιτικής κρίσης. Θα βασίζεται σε θεωρίες της κοινωνικής και πολιτικής ψυχολογίας και σε έρευνες που έχουν γίνει σε χώρες όπου υπέστησαν βίαιη αναπροσαρμογή σε οικονομικό και κοινωνικο-πολιτικό επίπεδο. Στόχος του μαθήματος είναι να πλαισιώσει τις θεωρίες σε συγκεκριμένα περιβάλλοντα και να εφοδιάσει τους φοιτητές με θεωρητικά εργαλεία και εμπειρικά τεκμηριωμένες αναλύσεις για να μπορούν να αναλύσουν με τη σειρά τους την κοινωνική πραγματικότητα σε ακραίες συνθήκες

Ενδεικτικές ενότητες του μαθήματος είναι:

- Εισαγωγή: Κρίση, ορισμός και ανάλυση

- Αναπαραστάσεις της κρίσης στον κοινό νοου
- Αναπαραστάσεις της κοινωνικής τάξης
- Συγκρούσεις εντός και μεταξύ ομάδων σε περιόδους κρίσης
- Κινήματα και πολιτική συμμετοχή σε περιόδους κρίσης
- Παράγοντες που ενισχύουν ή αποδυναμώνουν απολυταρχικές ιδεολογίες και συμπεριφορές
- Εκλογική συμπεριφορά και χειραγώγηση
- Επιρροή και κοινωνική αλλαγή
- Ταυτότητες σε συνθήκες κρίσης και κοινωνική αλλαγή
- Ψυχολογία του φόβου, της οργής και του ρίσκου

6171- «Στερεότυπα» - «Stereotypes»

Επιλογής Εαρινού εξαμήνου

Θεματική: Κοινωνική Ψυχολογία

Διδάσκ

ΤΟ ΜΑΘΗΜΑ ΘΑ ΔΙΔΑΧΤΕΙ ΕΦΟΣΟΝ ΥΠΑΡΞΟΥΝ ΕΝΤΕΤΑΛΜΕΝΟΙ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΕΣ

Προτεινόμενα διδακτικά συγγράμματα:

1. Hogg, M., & Vaughan, G. (2010). Κοινωνική Ψυχολογία. Αθήνα: Gutenberg.
2. Βοσνιάδου, Σ. (Επιμ.) (1999). Εισαγωγή στην Ψυχολογία (Τόμος Β΄). Αθήνα: Gutenberg.
3. Αλ. Χαντζή: Σημειώσεις Μαθήματος Στερεότυπα στο e-class

Περιγραφή μαθήματος:

Τα στερεότυπα αποτελούν το «γνωστικό στοιχείο» της προκατάληψης, ενός φαινομένου με σημαντικές επιπτώσεις στις διομαδικές σχέσεις. Επομένως η μελέτη της διαμόρφωσης, των λειτουργιών και της τροποποίησης των στερεοτύπων κατέχει σημαντική θέση στο χώρο των διομαδικών σχέσεων. Μολονότι η μελέτη των στερεοτύπων και των διαδικασιών στερεοτυποποίησης χαρακτηρίζεται εν πολλοίς – αλλά όχι αποκλειστικά – από ερμηνευτική έμφαση στις ενδοατομικές διαδικασίες, οι πρόσφατες εξελίξεις στον τομέα του περιεχομένου των στερεοτύπων στηρίζονται σε θεμελιώδεις διαστάσεις των διομαδικών σχέσεων, όπως η σχετική θέση των ομάδων (status) και το είδος της αλληλεξάρτησής τους (συνεργασία – ανταγωνισμός). Στόχος του μαθήματος είναι η κριτική παρουσίαση των θεωρητικών προσεγγίσεων για τη διαμόρφωση των στερεοτύπων και της προκατάληψης, με απώτερο σκοπό την ανάδειξη του ρόλου των δύο αυτών συναφών αλλά διακριτών εννοιών για τις διομαδικές σχέσεις. Επίσης δίνεται ιδιαίτερη έμφαση σε σύγχρονα θέματα τρέχοντος ερευνητικού ενδιαφέροντος που απασχολούν τη διεθνή βιβλιογραφία, όπως, ενδεικτικά, οι σύγχρονες μορφές προκατάληψης.

Θεματικές ενότητες:

1. Ορισμοί για τα στερεότυπα. Σχέσεις μεταξύ στερεοτύπων, προκατάληψης, διάκρισης
2. Θεωρητικές προσεγγίσεις για τη διαμόρφωση των στερεοτύπων: Ψυχοδυναμική προσέγγιση, Κοινωνιο-πολιτισμική προσέγγιση, Θεωρία της ρεαλιστικής σύγκρουσης, Θεωρία κοινωνικής ταυτότητας, Θεωρία αυτό-κατηγοριοποίησης, Γνωστική προσέγγιση, Πλασματική συνάφεια
3. Μέτρηση των στερεοτύπων
4. Αλλαγή Στερεοτύπων
5. Παλαιές και νέες μορφές προκατάληψης
6. Μοντέλο του περιεχομένου των στερεοτύπων
7. Κίνητρα για μη προκατάληψη και η «ρύθμιση» της προκατάληψης
8. Καταστολή στερεοτύπων: Μηχανισμοί και συνέπειες

9. Στερεοτυπική Απειλή

6326 -«ΣΕΜ Δυνητοποίηση :Ψυχολογικές εφαρμογές των νέων ψηφιακών τεχνολογιών

Επιλογής Χειμερινού εξαμήνου

Θεματική: Συναφείς προς την Ψυχολογία Κοινωνικές Επιστήμες

Διδάσκοντες: Ι. Κατερέλος, Καθηγητής

Η παρακολούθηση είναι υποχρεωτική με ανώτατο όριο δύο (2) απουσιών

Περιγραφή μαθήματος:

Το Σεμινάριο Δυνητοποίησης Ι εστιάζει τις εργασίες του στα θέματα του Κυβερνοεγκλήματος και της Διαδικτυακής εξάρτησης. Κατά τη διάρκεια του σεμιναρίου οι φοιτητές καλούνται να εκπονήσουν εργασία σε ένα από τα δύο (2) αντικείμενα του Σεμιναρίου: α) Κυβερνοέγκλημα, β) Διαδικτυακή εξάρτηση. Στη διάρκεια του Σεμιναρίου οι φοιτητές πραγματοποιούν τρεις (3) εισηγήσεις στο επιλεγμένο θέμα εργασίας τους καλύπτοντας τους εξής άξονες ανάπτυξης: 1) Θεωρητική επισκόπηση, β) Μεθοδολογία, γ) Παρουσίαση Μελέτης Περίπτωσης (Case Study). Η εξέταση του μαθήματος πραγματοποιείται με παράδοση απαλλακτικής εργασίας στο τέλος του εξαμήνου.

II.4 Θεματική: Συναφείς προς την Ψυχολογία

Κοινωνικές Επιστήμες

6313 - «Στρατηγικές αναζήτησης πληροφορίας: η βιβλιογραφική έρευνα στο ηλεκτρονικό περιβάλλον ως χώρος προβλήματος» -

“The “problem space” of Information seeking: strategies for bibliographic search in electronic environment”

Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου:

Θεματική: Συναφείς προς την Ψυχολογία Κοινωνικές Επιστήμες

Διδάσκουσες: Χριστίνα Κανάκη, Γεωργία Λειβανά- Ε.ΔΙ.Π. Σχολής Κοινωνικών Επιστημών

Περιγραφή μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η κατανόηση των στρατηγικών αναζήτησης της πληροφορίας, όπως διαμορφώνονται στο ηλεκτρονικό περιβάλλον και επηρεάζουν την πληροφοριακή συμπεριφορά των ατόμων.

Η αναζήτηση της πληροφορίας προσεγγίζεται ως μια σύνθετη γνωστική διεργασία, εντός της οποίας εντάσσεται η βιβλιογραφική έρευνα και εξετάζεται ως "χώρος προβλήματος" προς επίλυση. Σε αυτό το πλαίσιο, αναλύονται τα στάδια του αρχικού και του τελικού στόχου, οι ενδιαμέσες στρατηγικές-ερευνητικές λύσεις, καθώς και οι παράγοντες που επηρεάζουν την διαμόρφωση αποτελεσματικών στρατηγικών αναζήτησης.

Θεματικές ενότητες:

- Εισαγωγή στην έννοια «Πληροφορία»
- Πηγές Πληροφόρησης: προσδιορισμός και είδη πηγών
- Στρατηγικές αναζήτησης: είδη - χαρακτηριστικά – παράγοντες επίδρασης
- Μοντέλα αναζήτησης πληροφορίας
- Αναζήτηση πληροφορίας - Πληροφοριακά συστήματα – Μέθοδοι – Τεχνικές
- Αξιολόγηση πηγών πληροφόρησης
- Συμπεράσματα για τη διαδικασία αναζήτησης της πληροφορίας, τα στάδια εξέλιξής της και την μεταξύ τους αλληλεπίδραση
- Ακαδημαϊκή κουλτούρα: δεοντολογία, πρόσβαση και θεμιτή χρήση της πληροφορίας

6363 – «Εισαγωγή στην Ποιοτική Έρευνα» - “Introduction to Qualitative Research”

Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου

Θεματική: Συναφείς προς την Ψυχολογία Κοινωνικές Επιστήμες

Διδάσκων: Αλέξης Μπράϊλας, Ε.ΔΙ.Π.

Περιγραφή μαθήματος

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές στη θεωρία και την πρακτική της ποιοτικής έρευνας με έμφαση στην έρευνα στην ψυχολογία και τις κοινωνικές επιστήμες. Η εστίαση του μαθήματος είναι στην κριτική αξιοποίηση των ερευνητικών τεχνικών σε κάθε φάση της ερευνητικής διαδικασίας, από τη συλλογή των εμπειρικών δεδομένων μέχρι και την επικοινωνία των αποτελεσμάτων. Στόχος είναι οι φοιτητές να έχουν κατά τη διάρκεια του μαθήματος μια συμμετοχική μαθησιακή εμπειρία ισόμορφη προς αυτή ενός ποιοτικού ερευνητή στην ψυχολογία. Κάθε

συνάντηση περιλαμβάνει ένα διακριτό τμήμα διάλεξης και ένα διακριτό τμήμα με βιωματικές δραστηριότητες προσομοιώσεις ποιοτικών τεχνικών και ομαδική εποπτεία.

Θεματικές Ενότητες

Στις ενότητες του μαθήματος περιλαμβάνονται οι παρακάτω θεματικές: Εισαγωγή στην ποιοτική έρευνα. Οντολογικό και επιστημολογικό πλαίσιο της ποιοτικής έρευνας. Ιστορική αναδρομή στις ποιοτικές προσεγγίσεις. Διαφορές ποιοτικής και ποσοτικής έρευνας. Πλεονεκτήματα και μειονεκτήματα της ποιοτικής έρευνας. Σχεδιασμός της ποιοτικής έρευνας. Ποιοτικές έρευνες επισκόπησης. Μέθοδοι και στρατηγικές συλλογής ποιοτικών εμπειρικών δεδομένων. Συνεντεύξεις και ομάδες εστίασης. Οργάνωση των ποιοτικών δεδομένων και λογισμικό υποστήριξης της ποιοτικής διαδικασίας. Ανάλυση ποιοτικών δεδομένων. Θεματική Ανάλυση και φαινομενολογικές προσεγγίσεις. Αφηγηματικές προσεγγίσεις και ανάλυση λόγου. Θεμελιωμένη Θεωρία. Ζητήματα δεοντολογίας και καλές πρακτικές. Ερευνητική τριγωνοποίηση. Κριτήρια ποιότητας στην ποιοτική έρευνα. Ο ρόλος και η στάση του ερευνητή και αναστοχαστικότητα. Η επικοινωνία της ποιοτικής έρευνας και η συγγραφή της ερευνητικής αναφοράς. Ψηφιακά εργαλεία και νέες δυνατότητες. Συμμετοχικές, πολυτροπικές, και δημιουργικές προσεγγίσεις στην ποιοτική έρευνα. Έρευνα Δράσης, έρευνα για την κοινότητα και έρευνα με την κοινότητα: Η ποιοτική έρευνα ως ακτιβισμός. Μετα-ποιοτικές προσεγγίσεις και οντολογική στροφή. Μεικτές προσεγγίσεις, συνδυασμός και απόδοση διαφορετικών μεθόδων ποιοτικής έρευνας.

6304 - «Δεοντολογία και Βιοηθική στις επιστήμες του ανθρώπου» - “Ethics and Bioethics in the Humanities”

Επιλογής εαρινού εξαμήνου

Διδάσκουσα: Φερενίκη Παναγοπούλου, Αναπληρώτρια Καθηγήτρια

Περιγραφή μαθήματος

Αντικείμενο του μαθήματος είναι οι εξελίξεις στο χώρο της ιατρικής και της βιολογίας και ο αντίκτυπος τους στις προσωπικές και κοινωνικές σχέσεις και ειδικότερα στην αντίληψη για την άσκηση των θεμελιωδών δικαιωμάτων.

Θεματικές Ενότητες

- Τι είναι βιοηθική και πώς αυτή επηρεάζει τις επιστήμες του ανθρώπου
- Η σημασία της ανθρώπινης αξίας
- Το δικαίωμα στη ζωή και η συζήτηση περί θανάτου
- Η ιατρικώς υποβοηθούμενη αναπαραγωγή
- Παρένθετη μητρότητα
- Άμβλωση
- Η προστασία των γενετικών δεδομένων
- Η ελευθερία συνειδήσεως
- Τεχνητή νοημοσύνη και βιοηθική
- Τηλεϊατρική
- Εμβολιασμοί
- Πανδημία και βιοηθική

Τεχνητή νοημοσύνη και ιατρική

6314- «Συγγραφή επιστημονικών κειμένων: Κανόνες, δυνατότητες, περιορισμοί» - “Writing scientific papers: standards, options, limitations”

Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου

Θεματική: Συναφείς προς την Ψυχολογία Κοινωνικές Επιστήμες

Διδάσκουσες: Χριστίνα Κανάκη, Γεωργία Λειβανά, Ε.ΔΙ.Π. Σχολής Κοινωνικών Επιστημών

Περιγραφή του μαθήματος:

Σκοπός του μαθήματος είναι η εξοικείωση των φοιτητών με την συγγραφή επιστημονικών κειμένων. Αναλύονται οι βασικές έννοιες και τα χαρακτηριστικά της επιστημονικής γραφής, δίνοντας έμφαση στο πεδίο της Ψυχολογίας. Παράλληλα επιδιώκεται η εμπέδωση και η εφαρμογή των κανόνων και των προτύπων συγγραφής εργασιών, όπως καθιερώνονται από το μορφότυπο της American Psychological Association.

Θεματικές ενότητες:

- Η επιστημονική γραφή και τα χαρακτηριστικά της
- Βασικές αρχές για την συγγραφή στο πεδίο της Ψυχολογίας
- Είδη εργασιών στην Ψυχολογία
- Διαδικασία συγγραφής – επιμέρους στάδια με έμφαση στην επισκόπηση της βιβλιογραφίας
- Πρότυπο Α.Ρ.Α. : Δομή κειμένου – Παραπομπές και βιβλιογραφικές αναφορές
- Χρήση διαδικτυακών εργαλείων για την εφαρμογή του προτύπου Α.Ρ.Α.
- Χαρακτηριστικά του γραπτού λόγου στο ακαδημαϊκό πλαίσιο
- Προφορική παρουσίαση εργασιών
- Ηθική χρήση της πληροφορίας (προστασία πνευματικών δικαιωμάτων, κανόνες δεοντολογίας, ζητήματα λογοκλοπής)

6364 – «Συμβουλευτική Σταδιοδρομίας» - “Career Counseling.”

Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου

Θεματική: Συναφείς προς την Ψυχολογία Κοινωνικές Επιστήμες

Διδάσκων: Δημήτριος Θεοδοσάκης, Ε.ΔΙ.Π.

Περιγραφή μαθήματος:

Το μάθημα στοχεύει στην επαρκή κατάρτιση σχετικά με τις τρέχουσες εξελίξεις και τη σύγχρονη έρευνα στο χώρο της Συμβουλευτικής Σταδιοδρομίας. Αποτελεί εισαγωγή σε ένα είδος συμβουλευτικής που στοχεύει στην υποστήριξη της δια βίου επαγγελματικής ανάπτυξης. Οι σύμβουλοι σταδιοδρομίας καλούνται να διαχειριστούν θέματα σταδιοδρομίας, λήψης εκπαιδευτικών και εργασιακών αποφάσεων, διαχείρισης μεταβάσεων, επίλυσης συγκρούσεων ή προβλημάτων στον εργασιακό χώρο, εξισορρόπησης προσωπικής και εργασιακής ζωής, επανασχεδιασμού σταδιοδρομίας καθώς και ζητήματα εργασιακού στρες και επαγγελματικής δυσaráσκειας που αναδύονται στο σύγχρονο εργασιακό περιβάλλον.

Θεματικές ενότητες

- Η φύση-λειτουργίες-σκοπός-στάδια-διαδικασία Συμβουλευτικής Σταδιοδρομίας
- Ανάπτυξη δεξιοτήτων συμβουλευτικής. Δεξιότητες συναισθηματικής επάρκειας.
- Συμβουλευτική και νέες τεχνολογίες.
- Βασικές αρχές και τεχνικές Επικοινωνίας, Διαμεσολάβησης.
- Soft skills, Hard skills, Functional skills
- Αναζήτηση εργασίας (πληροφόρηση, συνέντευξη, βιογραφικό σημείωμα).

- Βασικές θεωρίες επαγγελματικής ανάπτυξης.
- Μοντέλα Λήψης αποφάσεων.
- Μέθοδοι και ψυχομετρικά εργαλεία διερεύνησης της επαγγελματικής ταυτότητας και ανάπτυξης της αυτογνωσίας: Προσωπικότητα-Επαγγελματικά Ενδιαφέροντα-Ικανότητες.
- Επαγγελματικός προσανατολισμός και Εκπαιδευτικός θεσμός.
- Συμβουλευτική μεταβάσεων: μετακινήσεις, ανεργία, επανένταξη στην αγορά εργασίας.
- Εργασιακές αξίες και επαγγελματική ικανοποίηση.
- Συμβουλευτική για την πρόληψη και την αντιμετώπιση του εργασιακού στρες
- Εξισορρόπηση προσωπικής και εργασιακής ζωής.
- Επαγγελματική συμβουλευτική και φύλο
- Συμβουλευτική ειδικών κατηγοριών (μαθητικός πληθυσμός, έφηβοι) και ευάλωτων κοινωνικά ομάδων (άνεργοι, μετανάστες, φυλακισμένοι, εξαρτημένοι, AMEA, NEETS).
- Σύγχρονες προσεγγίσεις. Διαπολιτισμική συμβουλευτική και Κοινωνικές διακρίσεις.
- Στοιχεία δεοντολογίας επαγγελματικής συμβουλευτικής.

6375 Κοινωνικές Διαστάσεις της Σωματικής και Ψυχικής Ασθένειας (στενή αντικατάσταση του (6216) Κοινωνιολογία της Υγείας)

Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου

Θεματική: Συναφείς προς την Ψυχολογία Κοινωνικές Επιστήμες

Διδάσκων: Γ. Αλεξιάς

Περιγραφή μαθήματος:

Οι Κοινωνικές διαστάσεις της σωματικής και ψυχικής ασθένειας αποτελούν τμήμα της «Κοινωνιολογίας της Ιατρικής» ή «Κοινωνιολογίας της Ασθένειας και της Υγείας» (Sociology of Health and Illness) η οποία ασχολείται με τη φύση της ιατρικής ως επάγγελμα και ως μορφή κοινωνικής δραστηριότητας. Η οπτική της «Κοινωνιολογίας της Υγείας» ξεφεύγει από την παθητική αναπαραγωγή της ιατρικής αντίληψης για την υγεία, την ασθένεια, τη ζωή και το θάνατο, τη σχέση με τον ασθενή και την ευρύτερη κοινωνία, αντίληψη η οποία αγνοεί το ρόλο και τη σημασία των δρώντων υποκειμένων. Επίσης, κριτικά αναλύει τη διαδικασία γέννησης, επαγγελματοποίησης και εδραίωσης της επιστημονικής ιατρικής, ως τη μονοπωλιακή μορφή παροχής υπηρεσιών υγείας στις σύγχρονες κοινωνίες. Αναφορά γίνεται αρχικά στο ρόλο των κοινωνικών επιστημών και ιδιαίτερα της Κοινωνιολογίας και της Ψυχολογίας στη μελέτη των φαινομένων της Υγείας και της ασθένειας, με άμεση αναφορά στην κοινωνική, ψυχολογική και πολιτισμική διάστασή τους. Επιπλέον, η Κοινωνιολογία της Υγείας ασχολείται με την ανάδειξη του κοινωνικού χαρακτήρα της επιστημονικής γνώσης, επιχειρώντας την αποδόμηση του επιστημονικού ιατρικού λόγου, και την επανασύστασή του ως μορφή κοινωνικής δράσης. Η κριτική διάσταση της Κοινωνιολογίας της Υγείας έγκειται στην προσπάθεια ανάδειξης του κοινωνικού χαρακτήρα και περιεχομένου των περισσότερων ιατρικών όρων (θάνατος, ασθένεια), και σχέσεων (γιατρός-ασθενής). Τέλος, αναφορά γίνεται στην ιστορική πορεία ανάπτυξης τόσο της σύγχρονης επιστημονικής δυτικής ιατρικής όσο και της διαμόρφωσης της Κοινωνιολογίας της Υγείας σε εξειδικευμένο γνωστικό αντικείμενο.

Με τον τρόπο αυτό οι φοιτητές θα έχουν την ικανότητα να κατανοήσουν στην πράξη την κοινωνική διάσταση της ασθένειας και τον προσδιορισμό του ασθενούς ως κοινωνικό υποκείμενο το οποίο έχει τη δική του άποψη και γνώση για τη βίωση της ασθένειας. Θα δουν στην πράξη το ολιστικό μοντέλο για τη θεραπεία και θα συμπληρώσουν την ψυχολογική πρόσληψη του ασθενούς με την

κοινωνιολογική, αναδεικνύοντας το ρόλο του κοινωνικού στην εξήγηση της ατομικής συμπεριφοράς στα θέματα υγείας και ασθένειας.

Οι Κοινωνικές διαστάσεις της σωματικής και ψυχικής ασθένειας επιχειρούν σε αυτό το πλαίσιο να αναδείξουν τον άμεσο τρόπο με τον οποίο ο τρόπος συγκρότησης των κοινωνικών σχέσεων και η συμμετοχή στις κοινωνικές ομάδες και κατηγορίες προσδιορίζουν σε σημαντικό βαθμό την κατάσταση της υγείας και της ασθένειας τόσο σε σωματικό όσο και ψυχικό επίπεδο. Βασικά γίνεται καταγραφή στο μάθημα του ευρύτερου θεωρητικού πλαισίου της κοινωνιολογίας της υγείας και της ασθένειας και στη συνέχεια αναδεικνύονται με ερευνητικά δεδομένα οι βασικοί κοινωνικοί άξονες που επηρεάζουν την υγεία (φύλο, φυλή, κάπνισμα, τάξη κλπ.) Με τον τρόπο αυτό αναδεικνύεται η ποσοτική διάσταση της κοινωνιολογικής ανάλυσης η οποία συμπληρώνει την κυρίαρχη ποιοτική μέχρι σήμερα.

Θεματικές ενότητες:

Εισαγωγή

Η κοινωνική αιτιότητα της υγείας και της ασθένειας

Το θεωρητικό πλαίσιο για την υγεία και την ασθένεια

Τρόποι ζωής που σχετίζονται με την υγεία

Η ισχύς της κοινωνικής τάξης

Κοινωνική τάξη και υγεία: Εξηγώντας τη μεταξύ τους σχέση

Το Φύλο

Οι συνθήκες διαβίωσης και το μειονέκτημα της γειτονιάς

Η υγεία και το κοινωνικό κεφάλαιο

6369 – «Ψυχολογία και Τέχνη» – «Psychology and Art»

Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου

Θεματική: Συναφείς προς την Ψυχολογία Κοινωνικές Επιστήμες

Διδάσκουσα: Δέσποινα Μωραΐτου, Ε.ΔΙ.Π.

Περιγραφή μαθήματος:

Το μάθημα πραγματεύεται: α. Τη θεμελιώδη αξία των ιστοριών και της αφήγησης για την ανθρώπινη ζωή και την αξιοποίησή τους στον χώρο της ψυχολογίας. β. Σημαντικά κείμενα του S. Freud για τη σχέση ψυχανάλυσης και λογοτεχνίας. γ. Τη μουσικοθεραπεία (βασικές αρχές και ιστορικές καταβολές).

Θεματικές ενότητες:

- Απαρχές των βασικών ιδεών για την αφήγηση με αναφορά στην *Ποιητική* του Αριστοτέλη.
- Διαμόρφωση της πραγματικότητας σύμφωνα με αφηγηματικά πρότυπα, αφηγηματική δημιουργία του εαυτού.
- Βασικά στοιχεία της αφήγησης και δομή της ιστορίας.
- Ο ρόλος των ιστοριών στον εντοπισμό και την αντιμετώπιση των προβλημάτων.
- Η κουλτούρα ως απεικόνιση κανόνων και παραβάσεων, η συμβολή των ιστοριών στην πολιτισμική συνοχή.
- Ο ρόλος της φαντασίας στο παιδικό παιχνίδι και στην ποιητική δραστηριότητα.
- Η λογοτεχνία στη ζωή των ενηλίκων - η σχέση με τα όνειρα.
- Ψυχολογία και ψυχοπαθολογία στο θέατρο - αριστοτελική κάθαρση.
- Μουσικοθεραπεία, βασικές αρχές και ιστορικές καταβολές

6385 – «Δημιουργικές, Συμμετοχικές και Πολυτροπικές Μέθοδοι Έρευνας και Παρέμβασης με Ομάδες και Κοινότητες» - “Creative, Participatory, and Multimodal Methods for Research and Intervention with Groups and Communities”**Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου****Θεματική: ΣΥΝΨ****Διδάσκων: Αλέξης Μπράϊλας, Ε.ΔΙ.Π.****Περιγραφή μαθήματος:**

Σκοπός του μαθήματος είναι να εισαγάγει τους φοιτητές σε μια σειρά δημιουργικών, συμμετοχικών και πολυτροπικών μεθόδων και τεχνικών έρευνας και παρέμβασης με ομάδες και κοινότητες. Οι φοιτητές εξοικειώνονται με μια ποικιλία δημιουργικών τεχνικών και μεθόδων, όπως είναι η ψηφιακή αφήγηση, η καταξιοτική διερεύνηση, η αναστοχαστική πρακτική, η δημιουργία ομαδοσυνεργατικών τεχνημάτων, τα ιστολόγια και τα ψηφιακά εργαλεία, το θεατρικό παιχνίδι, τα ιχνογραφήματα και η φωτογραφία, που μπορούν να αξιοποιηθούν σε ερευνητικά εγχειρήματα με ομάδες και κοινότητες συντελώντας στην παραγωγή/συλλογή πλούσιων πολυτροπικών εμπειρικών δεδομένων. Μέσω ενός συνδυασμού θεωρητικής γνώσης και βιωματικών ασκήσεων και δραστηριοτήτων, οι φοιτητές καλλιεργούν πρακτικές δεξιότητες και την κριτική ικανότητα για τη διεξαγωγή χρήσιμων και δεοντολογικά ενήμερων μελετών και παρεμβάσεων σε ομάδες και κοινότητες. Το προτεινόμενο μάθημα αποτελεί δυνητική συνέχεια του μαθήματος “Εισαγωγή στην Ποιοτική Έρευνα” (Χειμερινό Εξάμηνο) για όσους φοιτητές θέλουν να εμβαθύνουν περισσότερο στις μεταποιοτικές και επιτελεστικές/διεργασιακές προσεγγίσεις έρευνας και παρέμβασης στην ψυχολογία. Το μάθημα λειτουργεί συμπληρωματικά προς τα υπόλοιπα μαθήματα μεθοδολογίας έρευνας προσφέροντας ουσιαστικά στην εκπαίδευση των φοιτητών και ενισχύοντας τον ερευνητικό προσανατολισμό του προγράμματος σπουδών.

Θεματικές Ενότητες:

Στις ενότητες του μαθήματος περιλαμβάνονται οι παρακάτω Θεματικές ενότητες:

Εισαγωγή, φιλοσοφικό, επιστημολογικό και μεθοδολογικό πλαίσιο και υπόβαθρο. Συμμετοχική, δημοκρατική και επιστημικά ομότιμη σχεδίαση έρευνας και παρέμβασης. Πολυτροπική παραγωγή και συλλογή εμπειρικών δεδομένων. Διεργασιακές, ομαδοσυνεργατικές και ομότιμες προσεγγίσεις στην παραγωγή και ανάλυση των εμπειρικών δεδομένων. Καταξιοτική διερεύνηση και έρευνα δράσης. Μέθοδοι έρευνας με βάση την τέχνη. Δραματοθεραπεία, photovoice, πολυτροπική αφήγηση και επιτελεστικές τεχνικές. Τεχνολογία, Τεχνητή Νοημοσύνη και νέες μέθοδοι έρευνας και παρέμβασης. Πολύπλοκα ζωντανά συστήματα, μη προβλεψιμότητα, συνεξέλιξη και αυτοποίηση: η έρευνα ως δράση και παρέμβαση. Ριζωματικές παρεμβάσεις με ομάδες και κοινότητες. Αφηγηματικές και διαλογικές προσεγγίσεις. Δεοντολογία και ηθική της έρευνας. Κριτήριο εγκυρότητας, αξιοπιστίας και ποιότητας της έρευνας. Εναλλακτικές και επιτελεστικές προσεγγίσεις στην επικοινωνία της έρευνας.

6387 - Σύγχρονες Προσεγγίσεις στην Παιδαγωγική επιστήμη**Επιλογής Χειμερινού Εξαμήνου****Θεματική: ΣΥΝΨ****Διδάσκων: Αχιλλέας Ευθυμιόπουλος, Ε.ΔΙ.Π.****Περιγραφή μαθήματος:**

Η Παιδαγωγική είναι μια πνευματική, ανθρωπιστική και εφαρμοσμένη κοινωνική Επιστήμη, η οποία

έχει ως έργο την έρευνα όλων των προβλημάτων, που έχουν σχέση με την αγωγή του νέου ανθρώπου. Η επιστήμη αυτή, ενδιαφέρεται για την ολιστική εξέλιξη του παιδιού, σωματική, ψυχική, διανοητική και ηθική. Σημαντική είναι η σύνδεσή της, κυρίως με την Ψυχολογία, αλλά και με άλλες επιστήμες (ανθρωπιστικές, κοινωνικές κλπ.).

Η Παιδαγωγική ως επιστήμη, αναφέρεται στην Αγωγή των παιδιών και μελετά τους τρόπους και τα εκπαιδευτικά συστήματα, με τα οποία αυτή επιτυγχάνεται. Υπάρχει σαφώς προσδιορισμένο αντικείμενο, η μελέτη αρχών και στρατηγικών διαχείρισης και οργάνωσης της τάξης, οι οποίες υπερβαίνουν τη γνώση συγκεκριμένων αντικειμένων, καθώς διασφαλίζεται ένα πλέγμα νοητικών αναπαραστάσεων αναγκαίων, για την ερμηνεία και την κατανόηση της Αγωγής και της Μάθησης. Η Παιδαγωγική δεν περιορίζεται στην παιδική ηλικία και μάλιστα στην αγωγή του παιδιού στο σχολείο, αλλά αφορά γενικότερα στην εκπαίδευση του ανθρώπου.

Οι βασικοί Γνωστικοί Στόχοι του Μαθήματος, είναι :

- η εισαγωγή στις θεμελιώδεις έννοιες της Παιδαγωγικής επιστήμης, μέσα από τη διαχρονική της εξέλιξη
- η κατανόηση του αντικειμένου της Παιδαγωγικής και των βασικότερων θεωριών της, μαζί με την επιστημολογική του προέλευση
- η συσχέτιση της Παιδαγωγικής, με τις άλλες ανθρωπιστικές επιστήμες
- η εισαγωγή των επιμορφούμενων στις βασικές θεωρίες (νοημοσύνης, γνωστικής ανάπτυξης και κινήτρων) που σχετίζονται με τη μάθηση
- η εξοικείωσή τους με τις εφαρμογές αυτών των θεωριών, σε πρακτικό πεδίο
- η κατανόηση των τρόπων, με τους οποίους, παιδιά και έφηβοι μπορούν να μαθαίνουν, ώστε να έχουν υψηλά μαθησιακά αποτελέσματα και να εντάσσονται στο σχολικό πλαίσιο αλλά και την ευρύτερη σχολική κοινότητα με επιτυχία
- η εύρεση λύσεων, βασισμένες στις αρχές της Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, σε προβλήματα που αφορούν τη μάθηση, τη διδασκαλία και τη συμπεριφορά των μαθητών

Ενδεικτικές Ενότητες:

- Βασικές έννοιες της Παιδαγωγικής: Αγωγή, Παιδεία/Μόρφωση, Εκπαίδευση
- Εμπειρικές Μέθοδοι (Παρατήρηση, Πείραμα, κ.λ.π.)
- Φιλοσοφικές Μέθοδοι (Ερμηνευτική, Διαλεκτική, Φαινομενολογική)
- Συγκριτική Παιδαγωγική (Ελληνική εκπαίδευση και Ευρωπαϊκή εκπαιδευτική πραγματικότητα)
- Η Διεπιστημονικότητα της Παιδαγωγικής. Οι όμορες προς την Παιδαγωγική επιστήμες (Ψυχολογία και Κοινωνιολογία)
- Οι πηγές της Παιδαγωγικής γνώσης: Εκπαιδευτική πρακτική, φιλοσοφικός στοχασμός, βιβλιογραφική τεκμηρίωση, επιστημονική έρευνα
- Γνωστικές Θεωρίες Μάθησης (Γενετική Επιστημολογία του J.Piaget, Ανακαλυπτική μάθηση του J.Bruner)
- Κοινωνικογνωστικές θεωρίες Μάθησης (Κοινωνικός Εποικοδομισμός του L.Vygotski, Θεωρία της επεξεργασίας της Πληροφορίας των Newell και Simon)
- Νέες τάσεις και μορφές αγωγής: παιδαγωγική Α.Μ.Ε.Α., Περιβαλλοντική αγωγή, αγωγή υγείας, αγωγή καταναλωτή, αισθητική αγωγή, διαπολιτισμική εκπαίδευση κ.ά.
- Σύγχρονοι παιδαγωγικοί προσανατολισμοί: Αγωγή για τα δικαιώματα του παιδιού, τεχνολογικός αλφαριθμητισμός, «ευέλικτη ζώνη» κ.ά.

Διδάσκουσα: Μαρία Ντοροπούλου, Ε.ΔΙ.Π.

Περιγραφή μαθήματος:

Στόχος του μαθήματος είναι η κατανόηση και εφαρμογή των θεμελιωδών θεωριών και πρακτικών της εκπαιδευτικής αξιολόγησης, προκειμένου να συμβάλει στη συνεχή βελτίωση της εκπαιδευτικής διαδικασίας. Παρέχει στους φοιτητές τις απαραίτητες διδακτικές και παιδαγωγικές γνώσεις, δεξιότητες και ικανότητες για την αντίληψη του εκπαιδευτικού έργου, καθιστώντας την παιδαγωγική κατάρτιση ουσιώδη για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία στη δημόσια και ιδιωτική εκπαίδευση. Ειδικότερα, το μάθημα διδάσκει τις θεωρητικές βάσεις και τα διάφορα μοντέλα αξιολογικής προσέγγισης, εξετάζει τις διαφορετικές μορφές και τεχνικές αξιολόγησης, καθώς και την εφαρμογή τους για την προαγωγή της ποιότητας και τη βελτίωση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Μέσω πρακτικών ασκήσεων και αναλύσεων συστημάτων αξιολόγησης, οι φοιτητές αποκτούν εμπειρία και επιδεξιότητες που ενισχύουν τη συνεργατικότητα και την ανταλλαγή απόψεων μέσω ομαδοσυνεργατικών μεθόδων διδασκαλίας.

Θεματικές ενότητες:

Αναγκαιότητα και Προβλήματα της Αξιολόγησης του Εκπαιδευτικού Έργου

- Διεθνείς τάσεις, αποσαφήνιση εννοιών, κοινωνικοοικονομικές αλληλεξαρτήσεις

Βασικές Αρχές Αξιολόγησης και Θεωρητικές Προσεγγίσεις

- Κεντρικές θεωρίες και συσχέτισή τους με την εκπαιδευτική πράξη

Μορφές και Τεχνικές Αξιολόγησης

- Κατανόηση των διαφόρων μορφών και τεχνικών αξιολόγησης

Βελτίωση και Ποιοτική Αναβάθμιση της Εκπαιδευτικής Διαδικασίας

- Ανάπτυξη συστημάτων αξιολόγησης, συνεχής βελτίωση παιδαγωγικής επικοινωνίας

Ανάπτυξη Ικανοτήτων Αξιολόγησης και Συνεργατικότητας

- Προώθηση της συνεργατικότητας και ανταλλαγή απόψεων μέσω ομαδοσυνεργατικών διδακτικών μεθόδων

Ανάπτυξη Κουλτούρας Αξιολόγησης

- Κινητοποίηση όλων των παραγόντων της εκπαιδευτικής διαδικασίας
- Αλλαγή στάσεων και συμπεριφορών μέσω της αξιολόγησης

Ηθικά Ζητήματα στην Εκπαιδευτική Αξιολόγηση

- Δεοντολογία και ηθικές πρακτικές στην αξιολόγηση

Αξιολόγηση Εκπαιδευτικών Προγραμμάτων και Διδασκαλίας

- Κριτήρια και μέθοδοι αξιολόγησης εκπαιδευτικών προγραμμάτων

Ποσοτική και Ποιοτική Αξιολόγηση στην Εκπαίδευση

- Εφαρμογή ποσοτικών και ποιοτικών μεθόδων

Σχεδιασμός και Ανάπτυξη Ερευνητικών Μελετών στην Εκπαιδευτική Αξιολόγηση

- Σχεδιασμός ερευνητικών μελετών και πειραμάτων

6389 «Διδακτική Μεθοδολογία» - “Teaching Methodology”

Επιλογής Εαρινού Εξαμήνου

Θεματική: Συναφείς προς την Ψυχολογία Κοινωνικές Επιστήμες

Διδάσκουσα: Μαρία Ντοροπούλου, Ε.ΔΙ.Π.

Περιγραφή μαθήματος:

Το μάθημα στοχεύει την οργανωμένη απόκτηση και κατανόηση των θεωρητικών, πρακτικών και διδακτικών δεξιοτήτων απαραίτητων για την επιτυχή ένταξη, των μελλοντικών επαγγελματιών σε εκπαιδευτικά περιβάλλοντα. Βασικός σκοπός είναι η προετοιμασία των φοιτητών για την επαγγελματική τους ενσωμάτωση στο χώρο της δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης, μέσω της εξοικείωσης με σύγχρονες παιδαγωγικές προσεγγίσεις και διδακτικές μεθόδους. Το μάθημα περιλαμβάνει τη μελέτη ποικίλων μοντέλων συμπερίληψης και διαφοροποιημένης διδασκαλίας καθώς και την ανάπτυξη προσαρμοστικών στρατηγικών για την κάλυψη των ατομικών αναγκών των μαθητών, ενισχύοντας τις συνεργατικές δεξιότητες. Μέσω πρακτικών αξιολόγησης και ανάλυσης προκλήσεων, οι φοιτητές θα εξετάσουν την αποτελεσματικότητα διαφορετικών εκπαιδευτικών στρατηγικών και την επίδρασή τους στην προσωπική και επαγγελματική τους ανάπτυξη ως μελλοντικοί επαγγελματίες σε εκπαιδευτικά πλαίσια.

Θεματικές ενότητες:

Σύγχρονες Διδακτικές Προσεγγίσεις, Τάσεις και Καινοτομίες

- Κριτική αξιολόγηση της αποτελεσματικότητας διαφόρων διδακτικών προσεγγίσεων

Διδακτικές Αρχές Σχεδιασμού και Υλοποίησης Συμπεριληπτικής Εκπαίδευσης, με Έμφαση στη Διδακτική Ατμόσφαιρα και στις Μορφές των Τεχνικών Λεκτικής και μη Λεκτικής Επικοινωνίας

- Εφαρμογή των αρχών της συμπεριληπτικής εκπαίδευσης για την αντιμετώπιση της ποικιλομορφίας στην τάξη
- Μελέτη των διαφορετικών μορφών επικοινωνίας και τεχνικών που συμβάλλουν στη δημιουργία θετικής διδακτικής ατμόσφαιρας

Συσχέτιση των αναλυτικών προγραμμάτων με τη διδασκαλία

- Ανάλυση της ανάγκης σύνδεσης των εκπαιδευτικών προγραμμάτων με τις σύγχρονες εκπαιδευτικές απαιτήσεις

Αξιολόγηση και ανάδειξη των διαφορετικών τύπων μάθησης και προσέγγισης

- Πειραματική εφαρμογή προσαρμοστικών διδακτικών προσεγγίσεων που ευνοούν την επιτυχία όλων των μαθητών

Διαφοροποίηση στη Διδασκαλία: Ανάγκη και Προκλήσεις

- Αντιμετώπιση προκλήσεων που σχετίζονται με την υλοποίηση διαφοροποιημένων μαθησιακών στρατηγικών για την αποτελεσματική μάθηση όλων των μαθητών

Επαγγελματική ανάπτυξη των επαγγελματιών μέσω διδακτικής της έρευνας και καινοτομίας

- Ανάλυση των μεθοδολογιών διδακτικής έρευνας και της σημασίας τους για τη συνεχή επαγγελματική αναβάθμιση των επαγγελματιών

6392 «Διαχείριση της Διαφορετικότητας σε Διάφορους Τομείς της Ζωής: Διαπολιτισμική Προσέγγιση» - “Managing Diversity in Different Life Domains: Intercultural Approach”

Επιλογής χειμερινού εξαμήνου

Θεματική: Συναφείς προς την Ψυχολογία Κοινωνικές Επιστήμες

Διδάσκουσα: Μαρία Ντοροπούλου, Ε.ΔΙ.Π.

Περιγραφή μαθήματος:

Το μάθημα εξετάζει τη σημασία της διαχείρισης της διαφορετικότητας σε πολλαπλούς τομείς της ζωής, δίνοντας έμφαση στη διαπολιτισμική προσέγγιση. Επικεντρώνεται στις ποικίλες διαστάσεις της πολυμορφίας και τον τρόπο που αυτές επηρεάζουν την εκπαίδευση, την εργασία, την υγεία, την κοινωνική ζωή και άλλα πλαίσια. Αναλύονται οι προκλήσεις που προκύπτουν από τη διαφορετικότητα και οι διαπολιτισμικές στρατηγικές που μπορούν να τις αντιμετωπίσουν. Στόχος του μαθήματος είναι να παρέχει εργαλεία και πρακτικές για την αποτελεσματική διαχείριση της διαφορετικότητας, προωθώντας θετικές διαπολιτισμικές σχέσεις σε διάφορα περιβάλλοντα. Η διαπολιτισμική προσέγγιση χρησιμοποιείται ως μέσο για την ενίσχυση της κατανόησης και του

σεβασμού προς τη διαφορετικότητα. Εξετάζονται επίσης οι επιπτώσεις της πολιτισμικής ποικιλίας στη διαμόρφωση κοινωνικών και επαγγελματικών ταυτοτήτων, η αλληλεπίδραση μεταξύ διαφορετικών πολιτισμικών ομάδων και η σημασία της ενσυναίσθησης στην αποτελεσματική επικοινωνία. Επιπλέον, αναλύονται οι στρατηγικές για τη δημιουργία συμπεριληπτικών και συνεργατικών περιβαλλόντων, όπου η διαφορετικότητα θεωρείται πηγή πλούτου και όχι εμπόδιο.

Θεματικές Ενότητες:

Εισαγωγή στη Διαχείριση της Διαφορετικότητας:

- Σημασία της διαφορετικότητας.
- Διαπολιτισμική προσέγγιση στη διαχείριση της πολυπολιτισμικότητας

Διαχείριση της Διαφορετικότητας στον Εργασιακό Χώρο:

- Πολυποίκιλες πτυχές της διαφορετικότητας στο χώρο εργασίας.
- Εφαρμογή διαπολιτισμικών προσεγγίσεων για την ανάπτυξη συνεργατικών ομάδων εργασίας.

Διαχείριση της Διαφορετικότητας στην Εκπαίδευση:

- Πολυποίκιλες διαπολιτισμικές προκλήσεις στον τομέα της εκπαίδευσης.
- Ανάπτυξη προσεγγίσεων εκπαίδευσης, σεβασμός και αξιοποίηση της διαφορετικότητας

Διαχείριση της Διαφορετικότητας στην Κοινωνία:

- Επιπτώσεις της διαφορετικότητας στις κοινωνικές σχέσεις.
- Προσέγγιση διαφορετικότητας σε διάφορους τομείς της ζωής, μελέτη περιπτώσεων.

Ανάπτυξη Συνειδητότητας και Ενσυναίσθησης για τη Διαφορετικότητα:

- Η σημασία της ενσυναίσθησης στη διαχείριση της διαφορετικότητας.
- Ανάπτυξη συναισθηματικής και κοινωνικής νοημοσύνης για την αποτελεσματική αλληλεπίδραση με διαφορετικές κουλτούρες και προσωπικότητες

Πολιτική και Διαχείριση της Διαφορετικότητας:

- Επίδραση πολιτικών αποφάσεων στη διαχείριση της διαφορετικότητας
- Πολιτικές που προωθούν την ένταξη και την ισότητα ευκαιριών για όλες τις ομάδες

6395 «Ανάπτυξη και Διαχείριση Διαπολιτισμικής Επικοινωνίας και Αλληλεπίδρασης» - “Development and Management of Intercultural Communication and Interaction”

Επιλογής εαρινού εξαμήνου

Θεματική: Συναφείς προς την Ψυχολογία Κοινωνικές Επιστήμες

Διδάσκουσα: Μαρία Ντοροπούλου, Ε.ΔΙ.Π.

Περιγραφή μαθήματος:

Το μάθημα εξετάζει τις διαδικασίες και τις πρακτικές που απαιτούνται για την αποτελεσματική αλληλεπίδραση μεταξύ ανθρώπων από διαφορετικές κουλτούρες και πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα. Επικεντρώνεται στην ανάπτυξη δεξιοτήτων επικοινωνίας, κατανόησης και αμοιβαίας σεβαστικής αλληλεπίδρασης μεταξύ ατόμων με διαφορετικό πολιτισμικό υπόβαθρο. Το μάθημα προσφέρει ένα θεωρητικό υπόβαθρο σχετικά με τις πολυπολιτισμικές θεωρίες και τις διαδικασίες επικοινωνίας, καθώς και πρακτικές ασκήσεις και περιπτώσεις μελέτης που ενισχύουν την εφαρμογή των εκχωρούμενων γνώσεων σε πραγματικά περιβάλλοντα. Ιδιαίτερη έμφαση δίνεται στη σημασία της διαπολιτισμικής ευαισθησίας και της ενσυναίσθησης για την καλλιέργεια θετικών σχέσεων. Επιπλέον, αναλύονται οι επιπτώσεις των πολιτισμικών διαφορών στην επικοινωνία και η ανάπτυξη στρατηγικών για την υπέρβαση αυτών των προκλήσεων. Οι φοιτητές θα εξερευνήσουν τη δυναμική της διαπολιτισμικής επικοινωνίας και τη σημασία της πολιτισμικής νοημοσύνης σε επαγγελματικά και κοινωνικά περιβάλλοντα.

Θεματικές ενότητες:

Θεωρητικές Προσεγγίσεις στη Διαπολιτισμική Επικοινωνία

- Πολιτισμική ευαισθησία και αντιλήψεις, σημασία της διαπολιτισμικής επικοινωνίας

Αλληλεπίδραση και Κατανόηση Πολιτισμικών Αντιλήψεων

- Αναγνώριση των πολιτισμικών αντιλήψεων που συνεπάγονται οι πολιτισμικές διαφορές

Πολυπολιτισμική Επικοινωνία στον Ψηφιακό Κόσμο

- Ψηφιακή πολιτισμική αλληλεπίδραση και δυνητικά προβλήματα

Ανάπτυξη Δεξιοτήτων Επικοινωνίας σε Πολυπολιτισμικά Περιβάλλοντα

- Διαπολιτισμική επικοινωνία, δεξιότητες ενεργητικής ακρόασης και ενσυναίσθησης

Πρακτικές Άσκησης και Κατάρτισης Δεξιοτήτων στην Πολυπολιτισμική Επικοινωνία

- Ασκήσεις επικοινωνίας σε πολυπολιτισμικά περιβάλλοντα
- Κατάρτιση για αποτελεσματική διαχείριση των πολιτισμικών διαφορών

Διαχείριση Πολιτισμικών Συγκρούσεων και Επίλυση Διαφορών

- Τεχνικές διαπραγμάτευσης και επίλυσης διαφορών
- Η σημασία της μεσολάβησης στις διαπολιτισμικές συγκρούσεις

Κοινωνικές και Πολιτισμικές Ταυτότητες στην Επικοινωνία

- Διαχείριση πολιτισμικής ποικιλίας σε κοινωνικά και επαγγελματικά πλαίσια

Ηθικές και Δεοντολογικές Πτυχές της Διαπολιτισμικής Επικοινωνίας

- Δεοντολογικές κατευθύνσεις για την αντιμετώπιση πολιτισμικών διαφορών
- Η σημασία της ηθικής ευθύνης στην πολυπολιτισμική επικοινωνία

IV: COURSES EXCLUSIVELY OFFERED FOR INCOMING STUDENTS

*Greek speaking Erasmus students should follow the program offered to UG non Erasmus Students.
Non speaking Greek Erasmus students should follow the course 6307*

Winter Semester

6307- “Key issues in Psychology I – Erasmus +”

Winter Semester

Chrysoschoou Xenia, Professor / Kordoutis Panagiotis, Professor

Course Description

This is a weekly 2 hours course that is validated through presence (pass grade 5/10, only two absences are allowed) and correspond to 4 ECTS.

Please make sure that you add this course in your learning agreement since it is compulsory to be able to take other psychology courses.

During this course you will meet the professors teaching the other courses offered to you and you will be able to arrange tutorials with them.

If you do take other courses from our program the final mark of the course “Key Issues in Psychology I” will be adapted to the mean mark of the psychology courses you have chosen.

Each Professor arranges individual or in small group meetings with the students that have chosen his/her course in their learning agreements and sets the exam (usually a short essay on a topic that relates to the course).

To take any of these courses one should also take the course “Key Issues in Psychology I”

Moreover the department offers three new courses fully in English taught by members of the Laboratory and Teaching Staff.

These courses do not relate to Key Issues in Psychology and can also be followed by Greek speaking Erasmus Students.

Each course corresponds to 4 ECTS.

6225 – “Psychology of Interpersonal Relationships”

Winter Semester

Kordoutis Panagiotis, Professor

This is a course focusing on the specific sub-area of Psychology of Interpersonal Relationships, “Intimacy and Love”. It is taught in an asynchronous, self-paced fashion and validated through a 2000 words paper and/or a written exam. The course examines basic psychological processes involved in initiating, developing and maintaining intimacy and intimate relationships. These include (a) cognitive and affective processes such as dispositions established in infancy and implicit relationship lay theories, (b) communication and support within the intimate relationship, (c) attaining intimacy or expressing and receiving love in its various forms that define the relationship, the mutual adjustment of its members and their satisfaction, (d) sexual exchange and relationship satisfaction. More specifically the class will cover the following areas:

1. Thinking and feeling: implicit relationship theories, positive illusions, attributions, dispositional thinking and feeling tendencies.
2. Communicating and supporting: asking and providing support, kinds of support and positive/negative consequences, relational, environmental and personal factors associated with support, gender differences in support
3. Loving: early taxonomies of love, Sternberg’s Triangular Theory of Love, Types of Love, Love Stories, Lee’s Colors of Love Styles, The Prototype Approach, Passionate Love, Companionate Love, the Neurochemistry of Love.
4. Sexing: sexual attitudes, sexuality and attraction processes, the first sexual encounter, sexual frequency, sexual satisfaction, sexual communication, sexuality and relationship satisfaction.

6273 Structure and Process of The Cognitive System:

The Case of Problem Solving

Winter Semester

Stavroula Samartzi Professor

Abstract:

Problem solving is a superior cognitive function including reasoning, solver’s action planning, strategies activation and evaluation of action’s results.

In this course students will connect the problem solving process with other cognitive functions, from the basic ones to the most developed (learning, perception, attention, language, memory and

cognitive representations).

The course consists of two thematic sections. In the first section, the role of the different cognitive functions during the problem solving activity is presented and the interaction among them is discussed.

The second section concerns recent research about solving problems of temporal relations. Problems of this type are complex and complicated and highlight the importance of factors such as representations, strategies and personal implication during the problem solving process.

Analysis of empirical data aims to the familiarization of the students with the research methodology and also, the analysis and synthesis of scientific information.

6328 – “Timing and Time Perception”

Winter Semester

Argyro Vatakis Assistant Professor

Course description

An important issue in the framework of Cognitive Science is timing and time perception. Time perception has been studied from various aspects (e.g., order, duration), under different conditions (e.g., simple vs. complex stimuli), and from different perspectives (e.g., philosophical, psychological). Two of the major and current areas of the study of timing are those of synchrony perception (i.e., how one perceives a temporally unified multisensory event) and duration perception. This lecture will provide an overview of the major findings in these two areas from a multisensory perspective. The aim of this lecture is to familiarize oneself with the major and current research findings in human time perception and, thus, provide the ground knowledge for future research or applications of timing in everyday life

Thematic units

- Definition of synchrony perception and models accounting for a synchronous percept
- Definition of duration perception and models of time estimation
- The role of cognitive processes in the perception of time
- Methodologies utilized to measure timing and time perception

Selected Literature

Grondin, S. (2008). *Psychology of Time*. Emerald Group Publishing Ltd.

Levine, R. E. (2008). *A Geography Of Time: On Tempo, Culture, And The Pace Of Life*. Basic Books.

Meck, W. H. (Eds.) (2003). *Functional and Neural Mechanisms of Interval Timing*. CRC Press.

Nobre, K., & Coull, J. (2010). *Attention and Time*. Oxford University Press.

6257 – “Behavioral Analysis”

Winter Semester

Robert Mellon Professor

Course description

This course introduces psychology as a natural science entirely consistent with evolutionary biology. The interpretation of psychological phenomena is based on general principles of determination that issue from the temporally-extended experimental analysis of individual behavior. These principles

have proven utility in the prediction and modification of behavior independently of sex, gender, age, education or species.

Principle thematic units:

Behavioral philosophy and experimental methods

Principles of determination of respondent (reflexive) behavior

Principles of determination of operant (instrumental) behavior

6292 "Introduction to Positive Psychology"

Winter Semester

Christos Pezirkianidis Assistant Professor

Course description

Positive Psychology is one of the newest and constantly evolving branches of the science of Psychology. Positive Psychology focuses on the study of the nature, development, and role of emotions, cognitions, characteristics, and behaviors associated with mental, social, and physical flourishing. The lecture aims to introduce students to the basic theories, models and concepts of Positive Psychology and to present the relevant research results and knowledge in this field.

6325 Clinical Neuroscience

Winter Semester

Dimitrios Kaselimis Assistant Professor, d.kasselimis@panteion.gr

Course description

The course provides an introduction to the clinical presentation of neurological and psychiatric disorders, as well as their underlying etiopathogenesis and pathophysiology. The course integrates several perspectives, including Comparative Anatomy, as well as contemporary studies from the broad field of neuroscience, with an emphasis on biological research, neuroimaging, and neuropsychology. The course focuses on common neuropsychiatric disorders, such as:

- A) Neurodegenerative - neurocognitive disorders
- B) Cerebrovascular accidents
- C) Neurodevelopmental disorders
- D) Psychiatric disorders

Overview of the lecture

The lecture for Erasmus students will be focusing on translational neuroscience and research on aphasia rehabilitation. In particular, there will be a brief presentation of the main mechanisms of neuroplasticity, and a discussion on animal studies and how their findings can be translated into aphasiological research on recovery and rehabilitation.

6294 - "Social and Political Psychology"

Compulsory 5th semester

Winter Semester**Xeni Chryssochoou**, Professor**Course description**

The course presents central theories of social psychology involved in explaining political phenomena and behavior. The aim of the course is to equip students with the theoretical and empirical tools to analyze social and political reality from a socio-psychological point of view. Theoretical concepts are framed with references to globalisation, the concept of the nation, migration, forms of polity and economic crisis. In particular, the course discusses: theories of the common mind (aspects of ideology and hegemony in liberal societies), social stratification and status (with the presentation of the concepts of social class, race, ethnicity, gender), the role of categorization in supporting social stratification and inequalities, social influence (power, minorities and social change), collective decision-making and the role of leadership, theories of social identity, the formation of collective consciousness and political behavior, the relationship between identity and political participation, social justice (redistribution and recognition as tools for social cohesion and social claims), the formation of movements, the theories of intra-group and inter-group conflicts, the forms of political behavior and political violence.

Thematic sections

- Ideological principles of liberal societies (individualism, freedom and choice, democratic ideal, tokenism and justice)
- Legitimacy and hegemony (intergroup dominance relations, the role of ambivalent stereotypes, social status, system legitimation, social dominance orientation, social identity and change)
- Power and Social Change (dependency and social identity, politicized social identity and social change, minority influence, Psychology of Tyranny)

6320 “Client-Therapist Relationship In Clinical Settings”**Winter Semester****Vassiliki Yotsidi**, Assistant Professor**Course description**

The therapist-client relationship is one of the most prevalent common therapeutic factors, as it is associated with positive treatment outcomes and it promotes therapeutic change. Given the important role of the therapeutic relationship in the clinical milieu, the objectives of this module are (a) to provide integrative knowledge about the main components of the therapeutic relationship among the various treatment approaches, (b) to familiarize students with specific therapeutic techniques and methods that promote an effective and helpful interaction between therapists and clients, and (c) to blend theory and practice with up-to-date relevant empirical findings in different clinical settings. Such a joint focus on theory, research and practice provides the necessary clinical skills to those interested in clinical psychology and psychotherapy.

6052- “Statistics II: An Introduction to Bivariate and Multivariate Analysis”**Winter Semester****Christina Parpoula**, Assistant Professor**Course description**

The course offers a comprehensive introduction to methods of descriptive and inferential statistics, primarily at the bivariate level, with some coverage of multivariate analysis. It aims to enhance students' understanding and skills in statistical methods widely used in a significant portion of scientific research in the field of Psychology. Emphasis is placed on key concepts (bivariate and multivariate data, the use and application of multivariate analysis), investigating relationships between two or more variables (existence, strength, and form of the relationship), and analyzing relationships between qualitative variables (contingency tables, independence tests, chi-square tests, etc.). The course also covers correlation analysis (linear correlation, scatterplots, covariance, significance testing, parametric (Pearson) and non-parametric correlation coefficients, properties and conditions of use, spurious correlation, partial correlation, etc.), and regression analysis (stochastic models, the concept of "linear," simple linear regression, the least squares method, estimation and interpretation of regression parameters, variability interpretation, goodness-of-fit tests, conditions of use, and an introduction to multiple linear regression).

6351- "Managing diversity in different life domains"**Winter Semester****Dr. Maria Doropoulou**

mdoropoulou(at)panteion.gr

Course description

The course considers issues of human diversity, broadly defined to include race, ethnicity, culture, nationality, religion, sexual orientation, gender identity, and ability. Students will initially be introduced to the similarities and differences among the concepts of diversity, diversity management, and intersectionality, as well as to the mainstream and critical perspectives through which these concepts are applied to organizations. Then, the course emphasizes the importance of cultural awareness and cross-cultural skills for managing diversity, relying on models of multicultural competence. Students will be introduced to key issues related to cultural intelligence in domains such as the workplace, education, social groups, and human relationships. The aim of the course is for students to recognize that cultural intelligence should be reflected in the attitudes, structures, and policies of the systems in each domain. Creating culturally competent systems enhances equity, empowerment, and growth.

Thematic units:

- Theoretical frameworks to manage diversity
- The faces of diversity in different life domains
- Strategies for fostering an inclusive environment
- The role of leadership in promoting diversity and inclusion
- Case studies on successful diversity initiatives
- Developing cultural competence in professional settings
- Managing diversity in:
 - Workplace
 - Education
 - Social groups
 - Human relationships

6341- "History of Psychology"**Winter Semester****Dr. Despina Moraitou,**

dmoraitou(at)hotmail.com

Course description

The course examines the beginning and evolution of the concept of human soul and existence in the course of time. It presents the Eastern traditions and psychological thinking in ancient Greek philosophy and follows the transformation of these ideas by Christian and Islamic writers. It shows the progression of ideas that led to the post-Renaissance development of empirical science until the articulation of the formal study of psychology in the second half of the nineteenth century. Further the course presents the psychological systems of the twentieth century and the contemporary post-systemic trends of psychology's development. It traces the socio-cultural context in which the psychological ideas have arisen, while it indicates the most important philosophical, scientific and social effects of their emergence. At the same time, it attempts, by comparing and evaluating the psychological approaches, to highlight their epistemological and methodological continuity, their contradictions, their dialectical relationship and perspective. The aim of the course is to provide students with a comprehensive understanding of the basis, nature, role of psychological science and its implications.

Topics:

- The historical foundations of psychology
- Why we need the past of psychology. The Contribution of Ancient Eastern Cultures. Psychological thinking in Ancient Greece.
- Rome and the Middle Ages
- The awakening of the spirit with Scholasticism. The Italian Renaissance. The Reform. The Copernican Revolution.
- The emergence of modern science
- The French, British and German traditions: sensationalism-positivism, passive and active concept of the mind.
- The Founding of Scientific Psychology in the 19th Century: Physiology, Psychophysics, Theory of Evolution.
- Modern Psychology: Natural Science or Human Science?
- Psychology systems in the twentieth century
- American Functionalism
- The Gestalt Movement
- Psychoanalysis
- Behaviorism
- The Third Force Movement in Psychology
- Contemporary trends: Neo-functionalism
- Psychology systems and ideas: a synthesis.

6342- "Systems Theory, psychology and social media"**Winter Semester****Dr. Alexis Brailas,**[abrailas \(at\) panteion.gr](mailto:abrailas(at)panteion.gr)**Recommended Reading*****Electronic resources (books):***

1. Book [73265952]: Principles of Systems Science [electronic resource].
HEAL-Link Springer ebooks. <https://link.springer.com/book/10.1007%2F978-1-4939-1920-8>
2. Book [73226777]: A Legacy for Living Systems: Gregory Bateson as Precursor to Biosemiotics [electronic resource].
HEAL-Link Springer ebooks. <https://link.springer.com/book/10.1007%2F978-1-4020-6706-8>

3. Book [73268686]: From Complexity to Creativity: Explorations in Evolutionary, Autopoietic, and Cognitive Dynamics.
HEAL-Link Springer ebooks. <https://link.springer.com/book/10.1007%2Fb102389>
4. Book [73232649]: Community-Based Participatory Research for Improved Mental Healthcare [electronic resource].
HEAL-Link Springer ebooks. <https://link.springer.com/book/10.1007/978-1-4614-5517-2>
5. Book [73236605]: Encyclopedia of Complexity and Systems Science. [electronic resource].
HEAL-Link Springer ebooks. <https://link.springer.com/referencework/10.1007%2F978-0-387-30440-3>

Course Description

Today we are faced with an unprecedented set of challenges that cannot be addressed by any of us individually. Climate change, the overexploitation of environmental resources, financial crises, war, violence and poverty raise calls to action. These challenges not only defy individual action; they defy even actions attempted by linearly summing our forces. They demand complex collective action. This is where Systems theory comes into play, where individuals and groups are considered as systems of interrelated and interdependent parts in homeostasis or far-away from the equilibrium. Because of the complex synergies between the interrelated parts, the overall system demonstrates emergent properties that cannot be reduced to the sum of the parts' properties.

We are simultaneously dynamic members of many, often overlapping ,socio-cultural systems, like family, schools, local and global communities, in a phygital (physical/digital) global village that is more interconnected than ever. At the same time, each one of us is actually a complex biological formation comprising of many smaller subsystems (a classical example of a complex adaptive system is the human brain itself). The question that arises then is "How can we manage our lives more effectively by understanding Systems?" Systems thinking provides a non-reductionist way of looking at the physical and social world that allows us to act more effectively and proactively. Systems' epistemology instead of focusing on the individual agents of a system focuses on the 'pattern which connects'. The more we understand the dynamics of a system, the more we can leverage this knowledge and catalyze its process toward a more positive outcome.

We live in a modern networked reality. Nowadays, the networked teens develop and maintain complex webs of relationships and organizations through their touchscreens. Social media and popular networking sites, like Facebook and Instagram, claim to provide an effective way to bring people together in meaningful communities. In this context, as our world becomes ever more phygital interconnected, one of the key competencies for the modern psychologist, educator or health practitioner is to become more system-literate. This course offers the theoretical underpinnings and the practical tools needed to apply systemic knowledge to scientific exploration and professional development. The syllabus includes among others the study of emergence, complexity, autopoiesis, coevolving systems, observer-observed complexes, crises, bifurcation points, far-away from the equilibrium dynamics and self-organization.

How social media can be utilized to develop a systemic view of life? Through this course, students will engage in experiential (learning by doing) blended learning activities to develop a learning organization, a knowledge community with emergent properties. A learning organization is considered to be a dynamic living system capable of evolving and producing new knowledge. In this approach, learning for systems becomes a transformative experience that nurtures meaningful connections among the participating students (as meaning emerges from co-action) and develops an empowering web of relations.

**6308-“Key issues in Psychology II-Eramus +”
Spring Semester**

Chryssochoou Xenia, Professor

Course Description

This is a weekly 2 hours course that is validated through presence (pass grade 5/10, only two absences are allowed) and correspond to 4 ECTS.

Please make sure that you add this course in your learning agreement since it is compulsory to be able to take other psychology courses.

During this course you will meet the professors teaching the other courses offered to you and you will be able to arrange tutorials with them.

If you do take other courses from our program the final mark of the course “Key Issues in Psychology I” will be adapted to the mean mark of the psychology courses you have chosen.

Each Professor arranges individual or in small group meetings with the students that have chosen his/her course in their learning agreements and sets the exam (usually a short essay on a topic that relates to the course).

To take any of these courses one should also take the course “Key Issues in Psychology I”

**Moreover the department offers three new courses fully in English
taught by members of the Laboratory and Teaching Staff.
These courses do not relate to Key Issues in Psychology
and can also be followed by Greek speaking Erasmus Students.**

Each course corresponds to 4 ECTS.

6221 - "Psychology of migration and multiculturalism"

Spring semester optional

Subject: Social Psychology

Xeni Chryssochoou, Professor

Course Description

The course concerns the consideration of multi-cultural societies from the point of view of social psychology. The socio-psychological phenomena concerning multicultural societies and immigration are examined from the point of view of immigrants and refugees as well as of the host society: the socio-psychological management of change, acculturation stress, the preservation and transmission of cultural values and identity, intergroup relations, prejudice, discrimination and racism, the construction of otherness, minority, majority and multiple identities, citizenship, and individual and collective rights, theories of justice and positive action, theories and strategies of acculturation as well as the various models of multicultural societies are some of the topics and concepts that will concern us.

The presentation of the theories is accompanied by empirical research carried out in countries of the so-called Western civilization (Europe, USA, Canada, Australia), but a special discussion also concerns the Greek area.

Thematic sections:

- Social Psychology and the study of modern societies
- Moving to new environments: the perspective of people belonging to non-dominant cultural groups
- Reception of immigrants and perceptions of the Other: the reactions of people belonging to dominant cultural groups
- Common life in culturally heterogeneous societies
- Modern societies: Representations, Identity and social influence
- Rights and Discrimination

6317 – “Educational Psychology”**Spring Semester**

Anna Touloumakou Assistant professor

Course Description

Educational Psychology is the field where psychological theory and methods are applied in the study of teaching and learning. The aim of the module is to deepen students’ understanding on development, including learning, and motives, as well as educational assessment and individual differences. Emphasis will be placed on the description and interpretation of developmental changes the individual goes through as s/he enters different educational contexts. In addition, emphasis will be placed on the assessment of individual differences especially with children with differences in development (e.g. sensory difficulties, autism, emotional difficulties, ADHD, learning difficulties and more). Myths and current issues in educational psychology research will be covered to.

Students by the end of the module are expected to:

- Have a critical understanding on theories that link with educational psychology, indicatively developmental theories and theories of learning, and motivation theories
- Have developed relevant skills and understand the challenges in the assessment of individual differences in learning and current issues in research
- Have appreciated, on the one hand, the changes that link to different learning and emotional difficulties of children (e.g. children with ADHD and more) and on the other hand the appropriate practices for supporting students.

6060 – “Social Representations”**Spring Semester**

Anna Madoglou, Professor

Course description

This lecture aims to introduce students to the *Theory of Social Representations*. Social Representations are a system of values, ideas, and practices that establish a consensual order among phenomena and enable communication to take place among the members of a community by providing them with a code for social exchange. They are a specific way of understanding and communicating what we know already; they reflect a common sense understanding of the social world. However, more than just a reflection, they provide a meaningful organization of our reality and function as a system of interpretation that governs relationships between individuals and their physical and social environment. After presenting Social Representations Theory and the various definitions referred to

them, we are going to focus on their content, their organization, and their functions, as well as on the process of their formation and their links with the different forms of communication.

6368 - "Theories of learning"

Spring Semester

Dr. Achilleas Efthimiopoulos

Theories of Learning are conceptual frameworks that describe how information is absorbed, processed, and retained during learning. Learning theories are those that combine conceptual models at the assertion level principles for systematic knowledge of the learning activity through a series of scientific statements functional value informative, explanatory, predictive, summary, normative, in different variations of specific authors or schools.

The main topics of the lesson:

- Behaviorist learning theories (Skinner)
- Cognitive learning theories (Piaget, Papert)
- Social-Constructivist learning theories (Vygotski)

Course Evaluation

1. Course Attendance
2. Written Assignment: 2500 words, The subject of the thesis is selected from the respective topic of the course.

Please use Times New Roman font in 12-point and set 1-inch margins. Your name, the date, and the assignment should be in the upper left corner of the page. Please edit your work for clarity, grammar, and spelling. Citations of journals, books etc. should use the American Psychological Association (APA) style.

6361 – "Counselling psychology: The Counselling process in Special Populaions (6361)

Spring Semester

Eirini Karakasidou Assistant professor

Course description

This lecture aims to introduce students to the fundamental principles of counselling psychology and its specific practices, as they apply to specific populations. More specifically, this lecture examines the fundamental theories that support the practice of counselling in populations that are considered vulnerable, such as members of various minority groups, including ethnicity, age, gender, sexual orientation, and people with disabilities.

By completing the lecture, students are expected to be able to:

1. be familiar with the modern theoretical approaches of counselling psychology as applied to population groups
2. have understood the ethics and ethical requirements of counselling psychology in special populations

3. be familiar with the concepts of empathy, authenticity and acceptance through a series of relevant techniques and methods know the necessary skills of counselling, to connect the theory and research related to counselling psychology

6356 – Cyberpsychology: Dynamical Social Psychology

Prof. Ioannis Katerelos, iokat@edu.panteion.gr

Teaching Assistant: PhD Candidate Anastasia Dea, a.dea@panteion.gr

Course Description

This course examines the profound impact of digital technologies on human behavior, relationships, and social structures. It explores the concept of the *online self* and the influence of personality in virtual environments, as well as the role of culture in shaping online interactions. Students will investigate the psychological dimensions of *online dating*, the mechanisms and implications of *cyberactivism*, and the complexities of *cybercrime*. Additional topics include the psychological effects of *gaming addiction* and the growing influence of *artificial intelligence* on social behavior and mental health. By integrating theory and practical analysis, the course provides a comprehensive framework for understanding the psychological challenges and opportunities of the digital age. Validation of this course will be effectuated by a Bibliographical Report. The final assessment regarding this course will be a bibliographical report (approx. 4500 words) about a certain topic of interest.

Topics:

- The Online Self: Identity and Presentation
- Personality and Digital Environments
- Cultural Contexts of Online Interactions
- Psychological Dynamics of Online Dating
- Cyberactivism: Mechanisms and Impact
- Cybercrime: Behavioral and Social Aspects
- Gaming Addiction and Mental Health
- Artificial Intelligence and Psychological Influence

6272 - "Introduction to Health Psychology

Spring Semester

Fotios Anagnostopoulos, Professor

Course description

The aim of the course is to introduce the psychology of health. The first part includes a description of the scope of health psychology, the role of the health psychologist and the biomedical and biopsychosocial model of health and illness. The second part presents the psychosocial factors influencing the behaviour of individuals in primary and secondary prevention of diseases and health promotion (e.g., physical exercise, smoking cessation, weight control). The third part presents the models of the doctor-patient relationship and describes the context in which doctor-patient

communication and encounters take place, analyses the decision-making process of health professionals, the role of verbal and non-verbal communication and empathy of the health professional, and medical dialect as a barrier to informing the patient about the health problem he or she is facing. Part four presents the psychological factors that contribute to adherence to treatment and medical instructions, as well as to delay in seeking medical care. Part five examines the process of forming cognitive representations of illness and adapting to the new conditions it imposes, and considers illness as an expression of emotional needs, somatization, psychosomatic illness, and hypochondriasis. The sixth part presents the relationship between stress and illness, the psychology of the person suffering from cancer, or heart disease, and the terminal patient who is dying.

Topics:

- The field of health psychology
- Biomedical and bio-psychosocial model of health and illness
- Psychological factors influencing disease preventive behaviour and the maintenance and promotion of health (social cognition theories/ models).
- The process of medical care
- Doctor-patient communication
- Health recommendations
- The Process of illness
- Stress and illness
- Terminal illness, grief and bereavement.

6369 – “Psychology and Art”**Spring Semester**

Dr. Despina Moraitou, [dmoraitou\(at\)hotmail.com](mailto:dmoraitou(at)hotmail.com),

Course description

The course aims to study the relationship between psychology and art, with an emphasis on literature. It deals with a) the fundamental value of stories and narrative for human life and their use in psychology [Life as narrative (J. Bruner), Forms of self-narrative, Culture and autobiography, Community of life stories] and b) Important texts of S. Freud on the relationship between psychoanalysis and literature [The role of imagination in children's play and in poetic activity, Literature in the life of people - the relationship with dreams, Psychology and psychopathology in the theater - Aristotelian catharsis].

6354 Clinical Neuroscience**Spring Semester**

Dimitrios Kaselimis Assistant Professor, d.kasselimis@panteion.gr

Course description

Neuropsychology studies the relationship between cognition and the functioning of the nervous system, both in a healthy brain and in cases of brain injuries that cause cognitive disorders. Clinical neuropsychology in particular, focuses on investigating the relationship between brain damage and cognitive deficits.

The aim of the course is to provide a general overview of the field of neuropsychology, with an emphasis on the relationship between neurological damage and cognitive disorders. The course serves as an introduction to clinical neuropsychology and offers a broad understanding of its history, fundamental principles, theories, research, and applications.

Overview of the lecture

The lecture for Erasmus students will be focusing on aphasia. In particular, there will be a brief presentation of historical milestones in the course of aphasia research, the emergence of the neoassociationist model, the shift towards the dual stream model, and, finally, the contemporary view on aphasic disturbances.

6352-“Managing diversity in dyadic human relationships”

Spring Semester

Dr. Maria Doropoulou, [mdoropoulou\(at\)panteion.gr](mailto:mdoropoulou(at)panteion.gr)

Course description

The course will provide learners with a conceptual framework of diversity in human relationships and its implications in the relational context. Learners will gain insight into the impact of cultural diversity on friendship, parenting, professional or romantic relationships. Under this scope, we will discuss important theories and empirical evidence that indicate the factors that facilitate a positive dyadic interaction such as cross-cultural communication, cultural self-awareness and cross-cultural sensitivity. Emphasis will be given to inclusive approaches in the dyadic relationships and their implementation through diversity training programs. Lecture-based presentations will be given when theories will be introducing, while the research findings will be interactively discussed. However, as learning to manage cultural differences is a necessary skill for personal development and wellbeing, learners will be also involved in experiential activities and reflective practice of managing diversity in dyadic human relationships. Learners’ reflection on the experiential activities will be linked with theory and research findings.

Thematic units

- Theoretical frameworks on culture and development
- Cultural differences in optimal or non-optimal development
- Recognizing and defining diversity in dyadic human relationships
- Managing diversity in dyadic human relationships

6344- “The Origins of Psychology, from Philosophy to Science”

Spring Semester

Dr. Despina Moraitou, [dmoraitou\(at\)hotmail.com](mailto:dmoraitou(at)hotmail.com),

E3 phone n. 2109201770

Recommended textbooks:

Brennan, James F., Houde, Keith A., History and systems of psychology, 7th edition, Cambridge University Press, 2017

Brennan, James F., Readings in the history and systems of psychology, Englewood Cliffs, N.J., Prentice Hall, 1995

Course description

The course examines the beginning and evolution of the concept of human soul and existence in the course of time. It presents the Eastern traditions and psychological thinking in ancient Greek philosophy and follows the transformation of these ideas by Christian and Islamic writers. It shows the progression of ideas that led to the post-Renaissance development of empirical science until the articulation of the formal study of psychology in the second half of the nineteenth century.

Further the course presents the psychological systems of the twentieth century and the contemporary post-systemic trends of psychology's development. It traces the socio-cultural context in which the psychological ideas have arisen, while it indicates the most important philosophical, scientific and social effects of their emergence. The overall aim of the course is to provide students with a comprehensive understanding of the basis, nature, role of psychology and its implications.

Topics

- The historical foundations of psychology
- Why we need the past of psychology.
- The Contribution of Ancient Eastern Cultures.
- Psychological thinking in Ancient Greece.
- Rome and the Middle Ages.
- The awakening of the spirit with Scholasticism. The Italian Renaissance.
- The emergence of modern science
- The French, British and German traditions: sensationalism-positivism, passive and active concept of the mind.
- The Founding of Scientific Psychology in the 19th Century: Physiology, Psychophysics, Theory of Evolution.
- Modern Psychology: Natural Science or Human Science?
- Psychology systems in the twentieth century
- American Functionalism
- The Gestalt Movement
- Psychoanalysis
- Behaviorism
- The Third Force Movement in Psychology
- Contemporary trends

6373- "Digital Storytelling: Working Creatively with Communities" Spring Semester

Dr. Alexis Brailas, [abrailas\(at\)panteion.gr](mailto:abrailas@panteion.gr)

Course Description

Digital Storytelling: Working Creatively with Communities is a course that explores the intersection of narrative inquiry, storytelling, technology, psychology, and the posthuman condition. The course emphasizes the use of collaborative and community-based approaches to traditional, digital, and

postdigital storytelling, with a focus on creating stories that promote empowerment, resilience, and sustainability in a rapidly changing world. Students learn and practice how to plan, produce, and share digital and postdigital stories that are creative, ethical, engaging, and relevant to a variety of audiences, with a particular emphasis on topics such as personal and collective empowerment, development, psychological resilience, and sustainability in a complex, artificial intelligence-mediated, technosocial landscape. Through hands-on exercises, case studies, and discussions, students gain practical skills in transmedia storytelling production, narrative development, and digital distribution, as well as an understanding of the role of storytelling and narrative psychology in creating more inclusive, equitable, and sustainable futures. This course also explores the psychological, social, and cultural implications of storytelling in a constantly changing, AI-mediated, posthuman/postdigital world and encourages students to critically reflect on their own roles and responsibilities as digital storytellers.

The task of a narrative practitioner working with a community is to explore the dominant grand stories, collective archetypes, and social representations to unearth the neglected narratives that influence human behavior, consciously or unconsciously. Storytelling offers opportunities for participants to appreciate and recreate the, always in the becoming, narratives of their own lives in a more empowering way. Narrative inquiry, group work, and digital storytelling can play a critical role in creating community and educational spaces for peer support, connection, and encouragement especially in times of unprecedented technological development and uncertainty. In this direction, storytelling in the context of an appreciative community of inquiry becomes an emancipatory practice, a form of social action.



ΤΜΗΜΑ ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ 2024